

BOSNA I HERCEGOVINA –БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE -ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ-
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

PROGRAM POČETNE OBUKE I PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA 2025. GODINU

Decembar 2024. godine

SADRŽAJ

Predgovor.....	6
Ukratko o Centru	8
Metodologija i realizacija stručnog usavršavanja	9
Opšta i posebna pravila o obaveznoj obuci koja će se primjenjivati u 2025-godini	9
Načini realizacije	12
Početna obuka stručnih saradnika.....	14
2.Obuka za pripravnike u pravosudnim institucijama	23
Kontinuirana obuka	29
Zajedničke obuke za novoimenovane sudije i novoimenovane tužioce tokom 2025.godine	32
3.2. Teme i seminari za novoimenovane tužioce	41
3.3. Teme i seminari za novoimenovane sudije.....	46
3.4. Generacija novoimenovanih tužilaca/sudija 2024.godina	49
3.5. Generacija novoimenovanih tužilaca/sudija 2023 godina.....	52
Kontinuirana obuka sudija i tužilaca	53
4. Evropsko pravo	54
5.Ljudska prava	55
6. Ustavno pravo.....	67
7.Krivično pravo	68
7.16. Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije	86
8. Međunarodno humanitarno pravo-ratni zločini.....	90
9. Specijalističke obuke	93
9.3. Program edukacije za sticanje posebnih znanja i kontinuirano stručno osposobljavanje i usavršavanje sudija i tužilaca iz oblasti dječijih prava, prestupništva mladih i njihove krivičnoppravne zaštite	97
9.4. Specijalistička obuka:Pravosuđe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini	105
9.6. Projekat „Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa“.....	111
10. Prekršajno pravo	112
11. Građanskopravna oblast.....	114
12. Izvršno pravo.....	126
13. Radno pravo.....	129
14. Privredno pravo	130
15. Vanparnični postupak	135
16. Upravno pravo	135
17. Porodično pravo.....	138
18. Međunarodno privatno pravo	141
19. Profesionalna etika	142
Obuke u saradnji sa Projektom EU4JUSTICE i VSTV BiH	144
20. Obuke za sudski i tužilački menadžment	146
Razvoj sistema mentorstva u sudovima i tužilaštvima	151
21. Posebne teme	154

22. Edukacija edukatora.....	158
23. Učenje na daljinu/E-učenje.....	159
24. Evropska mreža za edukaciju pravosuđa/EUROPEAN JUDICIAL TRAINING NETWORK (EJTN)	163
25. Studijske posjete i seminari koji se održavaju u inozemstvu.....	164
26. Savjetovanja u saradnji Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine	165
26.1. Zajednička Savjetovanja centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Pravosudne komisije DC Brčko u 2025.godini	165
PRIJAVNI OBRASCI ZA 2025.GODINU.....	167

PREDGOVOR

Poštovane/i,

Zadovoljstvo mi je predstaviti Vam Program početne obuke i program stručnog usavršavanja nosilaca pravosudnih funkcija za 2025. godinu (u nastavku: Program) Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nakon konsultacija sa svim domaćim i međunarodnim organizacijama koje učestvuju u organizaciji stručnog usavršavanja nosilaca pravosudnih funkcija u Bosni i Hercegovini kroz određene dijelove programa koji proizilazi iz projekata međunarodne zajednice, međunarodnih institucija i organizacija uz podršku, saradnjuka i jačanju pravosudne zajednice u Bosni i Hercegovini, kreiran je i ovogodišnji program stručnog usavršavanja.

Neizostavan korak u kreiranju Programa su izvještaji Evropske komisije o napretku Bosne i Hercegovine, preporuke Stalne komisije za edukaciju VSTV te brojni drugi strateški dokumenti – nacionalni i entitetski, koji za predmet imaju edukaciju pravosuđa.

Realizacija Programa biće prilagođena u najvećoj mogućoj mjeri finansijskim i drugim mogućnostima Centra, kao i pravosudnih institucija. Program je kreiran kao i svi prethodni sa naglaskom na tradicionalni način realizacije uživo radionica, seminara, obuka i konferencija kao i online obuka.

Nastojali smo pripremiti nove teme, obogatiti sadržaje rada, zastupiti mnoge pravne oblasti, naglasiti i pospješiti teme iz oblasti etike, ljudskih prava i privrednog prava, upravnog prava, aktuelizirati teme i prakse iz građanskog i krivičnog prava, sa akcentom na borbu protiv korupcije, organiziranog kriminala i jačanje kapaciteta pravosudnih institucija; trgovine ljudima, nasilja u porodici i zaštite i postupanja sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku.

Program početne obuke i program stručnog usavršavanja za 2025. godinu, biće realiziran kroz nekoliko programa:

Program obuke pripravnika – novi program obuke od VSTV BiH;

Programa početne obuke stručnih saradnika, tri generacije stručnih saradnika;

Posebna obuka za novoimenovane sudija i novoimenovane tužioce i

Program kontinuirane obuke nosilaca pravosudnih funkcija koji obuhvata obuke za rukovodni kadar u pravosudnim institucijama, niz specijalističkih programa obuke u domenu organiziranog kriminala i visoke korupcije, programa specijalističke obuke sudija i tužilaca prema Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, specijalističke obuke na temu

seksualnog iskorištavanja djece u digitalnom okruženju, specijalistička obuka za sudije koji rade na predmetima korupcije i organiziranog kriminala; edukacije edukatora, obuka sudija mentora, nastavak obuke konsultativnih tužilaca mentora, online učenja na daljinu i ostalih edukativnih aktivnosti iz programa kontinuirane obuke krivične, građanske, izvršne upravne, etike i 8 savjetovanja: XXIII savjetovanje iz krivične oblasti u Neumu, XX savjetovanje iz građanske oblasti na Jahorini, Tradicionalno savjetovanje iz građanskog i trgovačkog prava u Neumu, Oktobarski pravnički dani u Banja Luci, XVIII savjetovanje tužilaca u Bosni i Hercegovini u Neumu, IX savjetovanje iz prekršajne oblasti i Savjetovanje iz porodičnog prava u Mostaru Savjetovanje iz građanske oblasti u Zenici.

Nadamo se da ćete u ponuđenim edukativnim aktivnostima odabrati one koje će Vam pomoći da postignete još bolje rezultate u svom radu.

S poštovanjem,

V. D. D I R E K T O R
Almir Tabaković

UKRATKO O CENTRU

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine (u nastavku: Centar) osnovan je Zakonom o Centru za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 24/02, 40/02, 59/02 i 21/03). Centar je, u skladu sa Zakonom, javna ustanova sa posebnim ciljem i ima svojstvo pravnog lica.

1. Pod nadzorom VSTV BiH, Centar organizira kontinuirano stručno usavršavanje sudija i tužilaca.

2. Prema uputama i pod nadzorom VSTV BiH, Centar organizira nastavu za početnu obuku osoba koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca.

Cilj Centra je da, pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, osigura da se programi edukacije za sudije i tužioce utvrđuju i provode u smislu kriterija otvorenosti, stručnosti i nepristrasnosti, koji čine sastavni dio obavljanja sudske i tužilačke djelatnosti.

Upravni odbor Centra je organ upravljanja i sastoji se od devet članova, predstavnika sudskih i tužilačkih organa, profesionalnih udruženja i istaknutih pravnih stručnjaka. Članove Upravnog odbora proglašava Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH. Prvi sastav Upravnog odbora imenovan je u septembru 2002. godine.

Centrom rukovodi direktor Centra. Unutrašnju organizaciju Centra čine dva odsjeka: Odsjek za programske i edukativne poslove i Odsjek za finansijske, pravne i opće poslove.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dužna je da osigura godišnji budžet za rad Centra.

Centar treba da osigura stručno usavršavanje u oblasti tumačenja i primjene materijalnih i procesnih zakona, etičkih standarda, najnovijih naučnih i stručnih dostignuća u oblasti prava, sudske i tužilačke prakse drugih zemalja, te u drugim oblastima koje odredi Upravni odbor Centra.

METODOLOGIJA I REALIZACIJA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu:Vijeće) je ramatrajući Programe početne obuke i programe stručnog usavršavanja Centara Odlukom o odobravanju programa početne obuke i stručnog usavršavanja za 2024. godinu broj: 07-13-3-21-3/2025 od 16.01.2025. godine, uputilo nosioce pravosudnih funkcija na niz obaveznih obuka tokom 2025. godine i obavezalo nosioce pravosudnih funkcija na pohađanje obuke prema referatu na kojem rade.

Odlukom se određuju opšta i posebna pravila o obaveznoj obuci koja će se primjenjivati u 2025. godini.

OPŠTA I POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOJ OBUCI KOJA ĆE SE PRIMJENJIVATI U 2025. GODINI.

OPŠTA PRAVILA O OBAVEZNOSTI POČETNE OBUKE

III

- (1) Sudije i tužioci koji su prvi put imenovani na ovu funkciju u obavezi su pohađati cjelokupni Program početne obuke za novoimenovane nosioce pravosudne funkcije koji se provodi u organizaciji Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno Centra za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj najkasnije u prvih šest (6) mjeseci nakon preuzimanja dužnosti.*
- (2) Tužioci koji su prvi put imenovani na ovu funkciju u obavezi su učestvovati i u programu mentorstva koji se u tužilaštvima u Bosni i Hercegovini sprovode u skladu sa Pravilnikom o postupku određivanja i načinu rada konsultativnog tužioca za novoimenovane i druge tužioce ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 30/21).*
- (3) Sudije koji su prvi put imenovani na ovu funkciju u obavezi su učestvovati i u programu mentorstva koji se u sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine provodi u skladu sa Pravilnikom o mentorstvu za novoimenovane sudije i stručne saradnike koje imenuje Visoki sudski i tužilački savjet BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 83/22).*
- (4) Rukovodioci pravosudnih institucija dužni su omogućiti učešće novoimenovanim sudijama i tužiocima u navedenoj početnoj obuci.*

OPŠTA PRAVILA O OBAVEZONOM STRUČNOM USAVRŠAVANJU

IV

- (1) *Ostale sudije i tužioci su obavezni u toku godine ostvariti minimalno tri (3) dana, a maksimalno deset (10) dna stručnog usavršavanja na teme koje su vezane za referat(e) na kojem rade.*
- (2) *Ukoliko rukovodilac pravosudne institucije planira rasporediti nosioca pravosudne funkcije na drugi referat, omogućiće mu pohađanje obuka koje su vezane i za novi referat, ako procijeni opravdanim.*
- (3) *Sudije i tužioci koji su u toku godine na dužem odsustvu zbog bolovanja, porodiljskog i/ili drugog opravdanog odsustva učestvuju u edukaciji proporcionalno prisustvu na poslu.*

POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOSTI OBUKE NA TEMU ETIKE, INTEGRITETA I SPREČAVANJA SUKOPA INTERESA

V

- (1) *Nosioci pravosudnih funkcija koji do sada nisu završili online modul o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa se obavezuju da isti pohađaju i završe u 2025. godini.*
- (2) *Nakon završetka obuke i sticanja certifikata o tome, obuka će se priznati kao jedan dan obavezne obuke.*
- (3) *Svi nosioci pravosudnih funkcija obavezni su svake treće godine ponoviti obuku radi podsjećanja na etičke standarde.*

POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOSTI OBUKE ZA RUKOVODNI KADAR

VI

- (1) *Svi rukovodioci pravosudnih institucija dužni su pohađati obuku na temu „Savremeno komuniciranje s javnošću“.*
- (2) *Svi novi rukovodioci pravosudnih institucija obavezuju se i na pohađanje obuke na temu “Uloga predsjednika sudova i glavnih tužilaca u očuvanju integriteta pravosudnih institucija” i “Izgradnja upravljačkih kapaciteta u pravosudnim institucijama”.*
- (3) *Rukovodioci će navedene obuke pohađati po preuzimanju dužnosti i proporcionalno zastupljenosti obuka u programima.*

VII

Na obuke koje se organizuju iz oblasti rukovođenja i rukovodnih vještina mogu se prijaviti lica koja se namjeravaju kandidovati na rukovodne funkcije.

PRAVILA O OBAVEZNOSTI SPECIJALISTIČKIH OBUKA

VIII

Za ispunjenje uslova za sticanje certifikata u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, nosioci pravosudnih funkcija dužni su pohađati sve tematske cjeline iz odgovarajućeg Specijalističkog programa obuke.

OBAVEZNOST OBUKA ZA ČLANOVE VSTV-a

IX

Članovi VSTV-a BiH u stalnom angažmanu nisu u obavezi pohađati edukacije dok taj angažman traje. Ostali članovi će pohađati obuke kao i ostali nosioci pravosudnih funkcija.

NAČINI REALIZACIJE

Seminari su forme obuke koji imaju funkciju da upoznaju veću grupu polaznika (do 50) sa određenim pravnim institutom ili poslovnom vještinom. Mogu biti instruktivni, koji imaju naglasak na pristup *ex chatedra* i napredni, koji služe za produbljivanje znanja koje su polaznici stekli na nekom ranijem, instruktivnom seminaru, a na kojima se od polaznika može tražiti da aktivnije participiraju u diskusiji.

Radionice predstavljaju obrazovne aktivnosti namijenjene manjem broju polaznika (25 do 30), sa naglaskom na interaktivni pristup i aktivnu ulogu učesnika radionice.

Okrugli stolovi predstavljaju mjesto razmjene ideja, stavova, prijedloga, mišljenja, pitanja i odgovora.

Konferencije su obrazovne aktivnosti u kojima izlagači (ne samo sudije i tužioc) prezentiraju i diskutiraju svoj rad, sastoje se od više kratkih i konciznih prezentacija (trajanje maksimalno 30 minuta), koje obično prati diskusija. Pored prezentacija, konferencije u svom sadržaju također mogu imati panel grupe za diskusiju, okrugle stolove i radionice. Izlaganja mogu dobiti pisanu formu u vidu priloga za zbornik radova sa konferencije.

Savjetovanja predstavljaju obrazovne aktivnosti na kojima se na multidisciplinarni način razmatraju aktuelna pitanja iz jedne ili više srodnih pravnih oblasti.

Učenje na daljinu (e-učenje) je interaktivno učenje online korištenjem elektroničke tehnologije, pohađa se van tradicionalne sale za obuku, u vrijeme i mjestu koje učesniku najviše odgovara uz prethodno zakazani kratki pripremni sastanak u Centru.

POČETNA OBUKA STRUČNIH SARADNIKA

1. POČETNA OBUKA STRUČNIH SARADNIKA I SAVJETNIKA U PRAVOSUĐU¹

U skladu sa Zakonom o Centru za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o Centru za edukaciju sudija i javnih tužilaca Republike Srpske, prema uputstvima i pod nadzorom VSTV BiH, a na osnovu odobrenog trogodišnjeg programa, Centri organiziraju početnu obuku za osobe koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca. Polaznicima koji uspješno okončaju Program početne obuke centri dodjeljuju Uvjerenje o završenoj početnoj obuci. Ovaj program predviđa provođenje obuke kroz četiri modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da će stručnim saradnicima biti pružena obuka iz 12 modula.

U 2025. godini provodi se početna obuka za tri generacije polaznika:

- Generacija 2025/2027 (1. godina - Moduli I-IV)
- Generacija 2024/2026 (2. godina - Moduli I-IV)
- Generacija 2023/2025 (3. godina - Moduli I-IV)

Module iz treće godine mogu pohađati samo polaznici koji su uspješno okončali sve module iz 1. godine i sve module iz 2. godine Programa početne obuke.

Module iz druge godine mogu pohađati samo polaznici koji su uspješno okončali sve module iz 1. godine Programa početne obuke.

Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Module iz prve godine (generacija 2025/2027) pohađaju stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2024. godine (nisu bili obuhvaćeni Programom početne obuke za 2024. godinu), kao i saradnici koji su počeli sa radom u 2025. godini do **01. 08. 2025. godine.**

---

¹ Preporuka Komiteta ministara Vijeća Evrope Rec (2010) te Mišljenja CCJE br. 1,3,4,9,10 i 11) i Evropska povelja o zakonima za sudije jasno ukazuju na potrebu kreiranja programa početne obuke.

1.1. GENERACIJA 2025/2027 – PRVA GODINA

1.1. 1. SEMINAR: MODUL I – NOSIOCI PRAVOSUDNE FUNKCIJE I DRUŠTVO

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 02. i 03. oktobra 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2024. godine i u 2025. godini do 01. 08. 2025. godine

Teme seminara:

- Položaj nosilaca pravosudnih funkcija
- Organizacija pravosuđa u BiH
- Profesionalni i etički standardi
- Ravnopravnost spolova unutar pravosudnih institucija

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.1.2. SEMINAR: MODUL II - GRAĐANSKA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 09. i 10. oktobra 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2024. godine i u 2025. godini do 01. 08. 2025. godine

Teme seminara:

- Prethodni postupak
- Pripremno ročište i glavna rasprava
- Aspekti primjene ZPP-a na sporove male vrijednosti
- Alternativno rješavanje sporova
- Sudske odluke

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.1.3. SEMINAR: MODUL III - KRIVIČNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 06. i 07. novembra 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2024. godine i u 2025. godini do 01. 08. 2025. godine

Teme seminara:

- Principi krivičnog postupka
- Istraga

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.1.4. SEMINAR: MODUL IV - IZVRŠNA I VANPARNIČNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 17. i 18. novembra 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2024. godine i u 2025. godini do 01. 08. 2025. godine

Teme seminara:

- Upoznavanje sa podobnošću izvršne isprave
- Postupanje po žalbi i prigovoru - pravni lijekovi u izvršnom postupku
- Odgađanje i obustava izvršenja
- Izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave
- Načela vanparničnog postupka
- Ostavinski postupak

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

Napomena:

U drugoj polovini 2025. godine planirani su seminari prve godine početne obuke. Programom je navedena jedna grupa prve godine. Centar zadržava pravo da, po potrebi, u zavisnosti od broja novoimenovanih stručnih saradnika tokom 2025. godine, formira dvije grupe, odnosno 8 seminara prve godine početne obuke.

1.2.GENERACIJA 2024/2026 - DRUGA GODINA

1.2.1. SEMINAR: MODUL I – EVROPSKA KONVENCIJA I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA²

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 12. i 13. juna 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali prvu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Evropska konvencija u kontekstu prava garantiranih članovima 5., 6. i 14.
- Ravnopravnost spolova

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

1.2.2. SEMINAR: MODUL II - GRAĐANSKA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 26. i 27. juna 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali prvu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Pripremno ročište
- Glavna rasprava sa posebnim osvrtom na dokaze
- Mjere osiguranja

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

---

²² Mišljenje br. 10 CCJE naglašava potrebu da se u obuci izučava evropski sistem zaštite ljudskih prava, ali i pravna stečevina Evropske unije i hijerarhija pravnih akata Evropske unije.

1.2.3. SEMINAR: MODUL III - KRIVIČNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 11. i 12. septembra 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali prvu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Postupak po optužnici
- Glavni pretres
- Metodologija izrade presude

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.2.4. SEMINAR: MODUL IV - IZVRŠNA I UPRAVNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 07. i 08. oktobra 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali prvu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Izvršenje i protivizvršenje
- Vrste izvršenja
- Prethodni upravni postupak
- Ispitivanje upravnog akta

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

1.3. GENERACIJA 2023/2025 - TREĆA GODINA

1.3.1. SEMINAR: MODUL I – GRAĐANSKA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 04. i 05. marta 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali drugu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Metodologija izrade presude u građanskim stvarima
- Uvod presude
- Izreka presude
- Obrazloženje presude
- Jezik sudskih odluka
- Žalbeni postupak i rasprava pred drugostepenim sudom

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

1.3.2. SEMINAR: MODUL II – KRIVIČNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum: 11. i 12. marta 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali drugu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Redovni i vanredni pravni lijekovi
- Skraćeni krivični postupci

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

1.3.3. SEMINAR: MODUL III – ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA, MEDIJACIJA I ARBITRAŽA³

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 03. i 04. aprila 2025. godine

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali drugu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine..

Teme seminara:

- Konflikt
- Alternativno rješavanje sporova
- Medijacija u BiH
- Pojam i načela postupka medijacije
- Sud i medijacija
- Arbitraža
- Poređenje postupaka rješavanja sporova

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

1.3.4. SEMINAR: MODUL IV – NOSIOCI PRAVOSUDNIH FUNKCIJA I DRUŠTVO

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 24. i 25. aprila 2025. godine

---

³ Izvještaj Evropske komisije za Bosnu i Hercegovinu za 2021. godinu, u poglavlju 2.2. „Vladavina zakona i temeljna prava“, u dijelu koji se odnosi na kvalitet pravosuđa, navodi da je primjena sudske nagodbe i alternativnog rješavanja sporova nedovoljno zastupljena, te je u okviru reformskih mjera za povećanje efikasnosti potrebno bolje istražiti i promovirati mogućnosti koje nude metode alternativnog rješavanja sporova, posebno mirenja i medijacije, u skladu sa evropskim standardima i najboljom praksom.

Mišljenje br 6. CCJE također preporučuje obuku u pogledu alternativnih načina rješavanja sporova.

Ciljna grupa: Stručni saradnici i stručni savjetnici koji su uspješno okončali drugu godinu Programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Općenito o komunikaciji
- Uspostavljanje saradnje i postavljanje pitanja
- Neverbalna komunikacija
- Aktivno slušanje
- Komunikacija u sudnici - transakcioni pristup
- Asertivno komuniciranje, nasuprot pasivnosti i agresivnosti

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

2.OBUKA ZA PRIPRAVNIKE U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA U FEDERACIJI BiH

Sudskim pripravnikom smatraju se osobe, diplomirani pravnici koji se primaju u rad u sud radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita.

U okviru Projekta „Unaprjeđenje efikasnosti sudija i odgovornosti sudija i tužilaca - treća faza (ICEA III)“, finansiranog od strane Vlade Švedske izrađen je KUrikulum za obuku pripravnika u sudovima i uspostavio je drugačiji sistem obavljanja pripravništva, odnosno stručnog osposobljavanja pripravnika.

Reorganizacijom poslovnih procesa u sudovima pripravnici su od nijemih promatrača, uz korištenje razvijenih alata i metoda rada, postali aktivni akteri svih procesa rada u sudu. Aktivno učešće u radu omogućava pripravnicima sticanje znanja i vještina kojima se omogućava profesionalni razvoj pripravnika kao budućih pravnika. Efektivnije korištenje znanja i vještina pripravnika i njihova aktivna uloga u procesima rada, zahtijevali su i uspostavljanje formalizovanog programa praktičnog osposobljavanja i kreiranje alata kao svojevrstnih smjernica pripravnicima u svakodnevnom praktičnom radu. S druge strane, ovakav vid alata sudijama mentorima služi kao kontrolni mehanizam, zahvaljujući kojem su u prilici na adekvatan način pratiti i evaluirati rad pripravnika.

Pripravništvo, uz inicijalno obrazovanje, ima ključnu ulogu za oblikovanje profesionalnog identiteta budućeg pravnika, zbog čega je vrlo važno u toku njegovog trajanja organizovati i adekvatan sistem sticanje praktičnih i teorijskih znanja i vještina i van suda. U tom kontekstu, ovaj kurikulum i budući moduli za obuku mogu predstavljati osnovu za uspostavljanje stalnog programa obuke za pripravnike pravosudnih institucija.

Profesionalni razvoj diplomiranih pravnika podrazumijeva dugotrajni proces koji se proteže od inicijalnog obrazovanja na fakultetu do usavršavanja na radnom mjestu, počevši od pripravništva, te mentoriranog rada koji prati interakcija individualnih osobina pripravnika i svakodnevnog okruženja koje potiče ili otežava njegov profesionalni razvoj.

Pripravništvo, uz inicijalno obrazovanje, ima ključnu ulogu za oblikovanje profesionalnog identiteta budućeg pravnika, zbog čega je vrlo važno u toku njegovog trajanja organizovati adekvatan, sistematičan i kontinuiran sistem sticanja praktičnih i teorijskih znanja i vještina. Teorijska i praktična znanja, ali i iskustveni primjeri proizašli iz prakse, koji će detaljno biti obrađeni kroz modul za obuku, imaju za cilj da korisnicima obuke (pripravnicima) ponude adekvatnu osnovu za sticanje potrebnih pravnih i komunikacijskih znanja i vještina koje ih na zadovoljavajući način pripremaju za obavljanje pravne profesije.

Svaki modul, kroz balans teorijskog i praktičnog, detaljnije obrađuje pitanja koja su u posebnom fokusu konkretnog modula, kroz optimalan metodološki pristup koji pruža snažnu osnovu za uvjerenje o postizanju očekivanog ishoda obuke.

Opći cilj koji se želi postići obukama jeste: - Usavršavanje teorijskih i praktičnih znanja pripravnika; - Osposobljavanje za samostalan rad; - Upoznavanje sa procesnim i materijalnim zakonima i razrješavanje pojedinih dilema u primjeni zakona; - Upoznavanje sa postojećom sudskom praksom; - Upoznavanje sa uporedno pravnom praksom i praksom evropskim sudova u različitim oblastima. Struktura kurikuluma, stoga, obuhvata 6 specifičnih cjelina, koje omogućavaju korisnicima proširenje znanja kroz učenje, sticanje vještina i jačanje profesionalnih vrijednosti profesije:

Modul 1 – Etika, integritet i sprječavanje sukoba interesa;

Modul 2 – Pripremno ročište i glavna rasprava;

Modul 3 – Izvršni i vanparnični postupak;

Modul 4 - Postupak optuživanja i glavni pretres;

Modul 5 – Institut sudske nagodbe kao način rješavanja spora;

Modul 6 – Komunikacija u sudnici – javni govor;

Modul 7 - Rodna ravnopravnost (predrasude i stereotipi

2.1. MODUL 1“ ETIKA I INTEGRITET I SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA“

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: septembra 2025. godine

Ciljna grupa: pripravnici

Planiran broj

učesnika: 30

Teme:

- Primjena i svrha kodeksa sudijske i tužilačke etike;
- Nezavisnost i nepristranost pravosuđa i sudija/tužilaca;
- Integritet nosilaca pravosudnih funkcija;
- Praktični primjeri etičkih dilema i etičkih izazova u obavljanju dužnosti nosilaca pravosudnih funkcija;
- Sukob interesa (pojam, identifikacija i prepoznavanje sukoba interesa, uticaj sukoba interesa na nezavisnost pravosuđa, način upravljanja i sprečavanje sukoba interesa);
- Jačanje integriteta i profesionalne odgovornosti;
- Inkorporiranost međunarodnih standarda u domaće zakonodavstvo;
- Praktične vježbe/studija slučaja

Cilj seminara: Približiti učesnicima seminara organizaciju pravosuđa u BiH i etičke standarde kroz analizu relevantnih propisa i slučajeva iz prakse.

Metod: predavanja, diskusija
Edukatore: stalni edukatori CEST-a

2.2. MODUL 2: GRAĐANSKA OBLAST - PRIPREMNO ROČIŠTE I GLAVNA RASPRAVA

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: septembra 2025. godine

Ciljna grupa: pripravnici
Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Aktuelna pitanja i dileme koje se javljaju pri praktičnoj primjeni procesnih zakona, odnosno osnovnih načela i instituta zakona o parničnom postupku (vježbe uz pitanja);
  - Primjena listi delegiranih zadataka (pitanja i dileme);
- Kako se pripremiti za pripremno ročište i glavnu raspravu (dileme i pitanja);
- Metode i instrumenti za efikasno upravljanje glavnom raspravom;
- Tok glavne rasprave;
- Kratka simulacija suđenja (tok glavne rasprave);
  - Izrada odluka (smjernice i metodologija izrade presude i sudskih odluka u građanskim stvarima; shvatanje značaja uvoda presude; pravilna formulacija pojedinih izreka presude; greške iz dosadašnje sudske prakse; praktične vježbe).

Cilj seminara: Seminar služi kao dopuna internoj obuci pripravnika i pripravnika-volontera u sudovima i tužilaštvima iz domena građanskog zakonodavstva, u smislu usavršavanja njihovog znanja.

Metod: prezentacija, praktični rad

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

2.3. MODUL 3. IZVRŠNI I VANPARNIČNI POSTUPAK

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: septembra 2025. godine

Ciljna grupa: pripravnici
Planiran broj učesnika: 30

Teme: Izvršna oblast (osnovni instituti): izvršna isprava, izvršnost odluke, izvršnost poravnanja i podobnost izvršne isprave za izvršenje;

- Sudska praksa;
Vjerodostojna isprava (vježbe kroz pitanja i primjere);
- Sredstva i predmet izvršenja;
- Ocjena urednosti prijedloga za izvršenje;
- Pravni lijekovi;
- Prigovor; Odluke o prigovoru (vježba);
- Obustavljanje izvršenja (vježba);
- Pravila o sukobu između vanparničnog i parničnog postupka;
- Sudska praksa: o rješavanje prethodnog pitanja, o dozvoljenost revizije, o sudski rokovi, o kada sud postupa i odlučuje u vanparničnom i parničnom postupku, o pravosnažnost odluke vanparničnog postupka, o preinačenje sopstvene odluke.
- Primjena Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u postupku provođenja izvršenja, posebno u odnosu na izvršenje na nekretninama.

Cilj seminara: Seminar služi kao dopuna internoj obuci pripravnika i pripravnika-volontera u sudovima i tužilaštvima iz domena građanskog zakonodavstva, u smislu usavršavanja njihovog znanja.

Metod: prezentacija, praktični rad
Edukativni materijal: radovi edukatora
Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

2.4. SEMINAR: MODUL 4 „POSTUPAK OPTUŽIVANJA I GLAVNI PRETRES

Datum održavanja: oktobra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: pripravnici u sudovima

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

- Odlučivanje o optužnici (pitanja i dileme);
- Priprema za glavni pretres (uključujući predraspravno ročište);
- Tok glavnog pretresa u krivičnom postupku (od početka do kraja uz korišćenje izrađene sheme);
- Obilježja krivičnog djela i pravna kvalifikacija (pitanja i dileme);
- Kratka simulacija suđenja.

2.6. SEMINAR: MODUL 5 „INSTITUT SUDSKE NAGODBE KAO NAČIN RJEŠAVANJA SPORA“

Datum održavanja: oktobra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: pripravnici u sudovima

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

- Predmet i pravna priroda instituta sudske nagodbe;
- Uloga suda/sudije kod zaključenja sudske nagodbe;
- Pravni položaj stranaka kod zaključenja sudske nagodbe;
- Poduzimanje radnji u cilju zaključenja sudske nagodbe;
- Tehnike i vještine komunikacije i upućivanje stranaka na sudsku nagodbu;
- Predmeti pogodni za zaključenje sudske nagodbe;
- Praktična primjena tehnika za zaključenje sudske nagodbe/hipotetički slučaj i učenje na problemu.

2.7. SEMINAR: MODUL 6 „KOMUNIKACIJA U SUDNICI – JAVNI GOVOR”

Datum održavanja: oktobra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: pripravnici u sudovima

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

Elementi i tehnike efikasnog i uvjerljivog govora;

- Kako komunicirati sa „teškim strankama“;
- Osobine dobrog ispitivača;
- Neverbalna komunikacija – elementi neverbalne komunikacije;
- Verbalna komunikacija - elementi verbalne komunikacije;
- Aktivno slušanje; Asertivna komunikacija;
- Važni elementi procesa prezentacije u sudnici.

2.5. SEMINAR: MODUL 7 „RODNA RAVNOPRAVNOST (PREDRASUDE I STEREOTIPI)

Datum održavanja: oktobra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: pripravnici u sudovima

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

- Pojmovno određenje rodne ravnopravnosti;
Stereotipi i predrasude u pravosuđu kao uzrok nepristranosti pravosuđa;
- Utjecaj implicitnih predrasuda na donošenje pravnih odluka;
- Specifične vještine i prakse koje doprinose prevazilaženju predrasuda;

KONTINUIRANA OBUKA

3. PROGRAM OBUKE NOVOIMENOVANIH SUDIJA I TUŽILACA PREMA PROGRAMU VSTV-A BOSNE I HERCEGOVINE

Obuka novoimenovanih sudija i tužilaca prema Programu početne obuke novoimenovanih sudija i tužilaca će se odvijati najkasnije u prvih šest (6) mjeseci nakon preuzimanja dužnosti. Obuka novoimenovanih sudija i tužilaca odvijat će se prema Programu početne obuke novoimenovanih sudija i tužilaca koji je usvojilo VSTV BiH kao posebnu obuku za novoimenovane sudije i tužioce.

Ovim programom se želi obezbjediti svim tužiocima i sudijama koji su prvi put imenovani da dobiju jednu temeljnu, efektivnu i istoobraznu obuku u određenom periodu nakon stupanja na sudijsku, odnosno tužilačku funkciju.

Cjelokupan program obuke za tužioce i sudije obuhvata ispod navedene teme i novoimenovani tužioci su dužni pohađati sve navedene teme za tužioce /zajedničke i teme za tužioce/, a novoimenovane sudije dužne pohađati sve navedene teme za sudije /zajedničke i teme za sudije/, kako bi ispunili uslove i kao završili svu obuku iz Programa početne obuke novoimenovanih sudija i tužilaca.

Prijavljivanje novimenovanih tužilaca na edukativne aktivnosti vršit će isključivo glavni tužilac. Glavni tužilac je dužan tužiocu koji je prvi put imenovan na ovu funkciju omogućiti pohađanje cjelokupnog Programa obuke za novoimenovane sudije/tužioce koji je utvrđen od strane VSTV-a.

Prijavljivanje novimenovanih sudija na edukativne aktivnosti vršit će isključivo predsjednici sudova. Predsjednik suda je dužan sudiji koji je prvi put imenovan na ovu funkciju omogućiti pohađanje cjelokupnog Programa obuke za novoimenovane sudije/tužioce koji je utvrđen od strane VSTV-a.

Obuka će biti provedena u dva termina, u prvom i u drugom dijelu godine, ovisno o broju i vremenu imenovanja novoimenovanih sudija i tužilaca. Ukoliko su imenovani i stupili na dužnost krajem 2024. godine i početkom 2025. godine, obuku će pohađati u prvim terminima, a imenovani tokom drugog dijela 2025. godine obuku mogu pohađati u drugom terminu koji će biti naknadno definisan u ovisnosti od broja novoimenovanih nosilaca pravosudnih funkcija i raspoloživosti ljudskih i finansijskih resursa. Shodno broju novoimenovanih sudija i tužilaca, Centar zadržava pravo na izmjenu termina obuke, o čemu će polaznici obuke biti informisani.

OBUKE O LJUDSKIM PRAVIMA U OKVIRU PROGRAMA OBUKE NOVOIMENOVANIH SUDIJA I TUŽILACA

U okviru projekta Vijeća Evrope „Inicijativa za pravnu sigurnost i efikasno pravosuđe u Bosni i Hercegovini – Faza II“ i saradnje sa Stalnom komisijom za edukaciju VSTV BIH kroz realizaciju cilja pružnja podrške reformi pravosuđa u Bosni i Hercegovini, te jačanja odjeljenja za sudsku praksu; poboljšanja efikasnost sudova i osiguranja bolje sudsku zaštitu za građane, koja proizilazi iz presuda ESLJP-a i jačanja kapaciteta domaćih institucija za edukaciju sudija i tužilaca u organizaciji obuke o ljudskim pravima, izrađen je poseban program obuke novoimenovanih sudija i tužilac u domenu Evropske konvencije I ljudskih prava. Ovaj program biće sastavni dio obuka novoimenovanih nosilca pravosudnih funkcija.

Preduslov za postizanje efektivne nacionalne implementacije ljudskih prava zahtijeva da svi akteri u pravosuđu (sudije, tužioci i advokati, ali i budući praktičari) budu upoznati sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i drugim standardima ljudskih prava kroz fokusirano i efektivno obrazovanje i obuku, omogućavajući im da primjenjuju takve standarde u konkretnim situacijama.⁴

Obzirom da obuka o ljudskim pravima u BiH nije standardni obavezni dio nastavnih planova i programa, plan budućih obuka o ljudskim pravima navodi ciljeve učenja, temu i približno trajanje kao i metodologije obuke koje bi mogle biti funkcionalne za postizanje očekivanih rezultata. Plan obuka o ljudskim pravima za novoimenovane sudije i tužioce imat će dvije faze, osnovne obuke kroz seminare, radionice i online HELP kurseve u prvoj godini /6 modula/, kao obaveznu obuku, zatim u naredne dvije godine naprednu obuku kroz ostalih 4 modula.

Teme **prve godine** obavezne obuke su slijedeće:

Uvod u EKLJP; Principi tumačenja EKLJP-a (osnove); Procesna ljudska prava i Obrazloženje presuda.

Tokom **druge godine** biće obrađene teme: Principi tumačenja EKLJP-a (napredni kurs); Pristup pravdi za žene, Jednakost i nediskriminacija.

Tokom **treće godine** biće obrađene teme poput: Zločini iz mržnje i govor mržnje; Prava žrtava.

Kao izborne i napredne kurseve novoimenovani nosioci pravosudnih funkcija će moći priustvovati obukama o Pravima vlasništva; Migracije i ljudska prava i Evropski standardi o ljudskim pravima i vještine istraživanja sudske prakse .

---

⁴ Vijeće Evrope, Ured Generalne direkcije za programe, *Akcionni plan za Bosnu i Hercegovinu 2018-2021*, 2018, str. : <https://rm.coe.int/bih-action-plan-2018-2021-en/16808b7563>

**ZAJEDNIČKE OBUKE ZA NOVOIMENOVANE SUDIJE I NOVOIMENOVANE
TUŽIOCE TOKOM 2025. GODINE**

– PRVA GODINA OBUKA O LJUDSKIM PRAVIMA:

3.1.OBUKA: UVOD U EVROPSKU KONVENCIJU O LJUDSKIM PRAVIMA

Trajanje obuke: 1,5 dan

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo 23. i 24. april 2025. godine

Preduslovi: [HELP kurs o uvodu u EKLJP i ESLJP](#) (procjena trajanja: ukupno 6 sati). Pohađanje onlajn kurseva može se ocijeniti potvrdom o završenom kursu koju na kraju kursa izdaje HELP (ne starije od 4 godine). Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#> Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Opšti cilj:

Omogućiti polaznicima da detaljnije razmotre neke aspekte sistema Konvencije, uključujući i način primjene u zemlji.

Posebni ciljevi učenja:

Utvrđivanje primjene i pozicioniranje EKLJP-a u domaćem pravnom sistemu (znanje) ,Razmatranje izazova svojstvenih primjeni međunarodnih standarda ljudskih prava, uključujući sukob sa kulturološkim i organizacionim vrijednostima (stavovi/vrijednosti) Opisivanje uloge domaćeg zakonodavstva u utvrđivanju sekundarnog karaktera sistema EKLJP-a (znanje, stavovi/vrijednosti);Primjena domaćeg zakonodavstva na pojam efikasnog pravnog lijeka za potrebe člana 35. EKLJP (znanje, vještine)

Teme

- Primjena *ratione personae, temporis* i *loci* EKLJP u domaćem pravnom okviru
- Pojam žrtve povrede ljudskih prava (direktna i indirektna žrtva)
- Ograničenja u primjeni EKLJP-a na određene kategorije i grupe (tj. strance)
- Zabrana zloupotrebe prava (član 17. EKLJP)
- Ograničenja u primjeni ograničenja prava (član 18. EKLJP)
- Hijerarhija zakona i pozicija EKLJP-a u domaćem pravnom poretku

- Doktrina četvrte instance prema EKLJP-u
- Pojam efikasnog pravnog lijeka prema članu 13. EKLJP-a u primjeni u domaćem pravnom poretku
- Pitanje pristupa pravdi (uključujući i perspektivu rodne pripadnosti)
- Pozicija EKLJP-a u domaćem pravnom sistemu
- Hijerarhija zakona
- Sukob EKLJP-a i domaćih zakona
- Obavezujuća priroda presuda ESLJP-a donesenih protiv BiH i njihove posljedice (tj. obnova postupaka...)
- Snaga presuda ESLJP-a donesenih protiv drugih zemalja članica SE
- Razmjena iskustava između polaznika u pogledu primjene EKLJP-a u praksi
- Uticaj privremene mjere (član 39. Poslovnika Suda) u domaćem pravnom sistemu

Metodologija:

Krenuti od pretpostavke da su polaznici putem onlajn kursa već imali standardnu prezentaciju/predavanje o sistemu. Edukacija licem-u-lice služi za potrebe omogućavanja diskusije i polaznicima omogućava razmjenu iskustava i razvijanje vještina. Primjenjivati dinamičnije metodologije koje zahtijevaju više učešća, kao što su:

- anketa: oko 10-7 dana prije obuke može se napraviti anketa u cilju prikupljanja ulaznih informacija od polaznika, a vezano za teme predstavljene na HELP kursu kojima bi željeli razgovarati tokom edukacija licem-u-lice;
- scenariji: moguće je prezentovati svaku temu i aspekt vezan za primjenu EKLJP-a na nivou zemlje (uključujući i vezano za član 39.);
- razgovor u krugu: o primjerima primjene prava ljudskih prava iz ličnog iskustva;
- igranje uloga/obrnute uloge: može biti vrlo korisno za polaznike kako bi razmislili od svojim stavovima i ponašanju, na primjer stavljajući se u poziciju druge osobe (tj. žrtve navodne diskriminacije kojoj vlasti negiraju bilo kakvu

mogućnost naknade ili pretjerano formalističkim pristupom ometaju pristup pravdi)

Način izdavanja potvrde/certifikata o završenoj obuci: test sa ocjenom „položio/la/nije položio/la“, koji obuhvata najmanje 2-3 otvorena pitanja na koja se odgovora u stavkama (bulletpoints) ili upućivanjem na opšte koncepte i principe. Test sa ocjenom „položio/la/nije položio/la“ provodi se na kraju obuke. O rezultatima testiranja polaznici se obavještavaju pojedinačno nakon obuke.

3.1.2. OBUKA: OBUKA O PRINCIPIMA TUMAČENJA EKLJP- OSNOVNA OBUKA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo 23. i 24. aprila 2025. godine

Trajanje obuke: 1 ,5 dan

Preduslovi: kurs o uvodu u EKLJP. Pohađanje kursa uz lično prisustvo može se ocijeniti relevantnim certifikatom/potvrdom (ne starijim od 4 godine).

Opšti cilj:

Omogućiti polaznicima da razviju takozvani „refleks za ljudska prava“, odnosno sposobnost pravnih i pravosudnih stručnjaka da u svim predmetima koje ispituju sagledaju dimenziju ljudskih prava i osiguraju da su njihove odluke u skladu sa obavezama države u pogledu poštivanja ljudskih prava.

Posebni ciljevi učenja:

Utvrđiti osnovne principe primjene koje koristi ESLJP (znanje) ; Odrediti dimenzije ljudskih prava u običnim slučajevima iz prakse (vještine) ;Primijeniti test u 3 koraka u vezi sa kvalifikovanim pravima (vještine) ;Prepoznati važnost pristupa usmjerenog na perspektivu žrtve integrisanog u pravosudnu praksu (vještine, stavovi/vrijednosti)

Teme

- EKLJP kao živi instrument
- Učinkovitost prava u skladu sa EKLJP i njihovo svrhovito tumačenje, uključujući i u odnosu na uživanje prava žena i djevojčica
- Pozitivne obaveze prema EKLJP: kako mjeriti obim obaveze? Osmanov test
- Ograničavanje prava: test u 3 koraka o kvalifikovanim pravima

- Definicija uplitanja
- Zakonitost (uključujući samostalno značenje zakona i kvaliteta zakona)
- Legitimni cilj; nužnost; demokratsko društvo
- Srazmjernost kao sastavni dio nužnosti
- Polje slobodne procjene
- Zabrana diskriminacije kao sveobuhvatni princip prema EKLJP
- Nediskriminacija i jednakost; pozitivne mjere
- Samostalni koncepti prema EKLJP

Metodologija:

- scenariji i analize slučaja: svakoj od prethodno navedenih tema i aspekata treba pristupiti primjenjujući kratke scenarije, analize slučajeva na kojima će se raditi pojedinačno, u parovima ili u malim grupama (u zavisnosti od njihove složenosti). Treba ih razraditi na osnovu sudske prakse ESLJP-a imajući u vidu domaće zakonodavstvo i eventualne nedostatke, a ne treba se ograničavati na odluke donesene protiv BiH);
- kratki testovi: brzi kratki testovi (sa eventualnim korištenjem onlajn alata kao što je menti.com) mogu se koristiti za ispitivanje polaznika o poznavanju različitih samostalnih koncepata. Slike (tj. pokazivanje različitih odnosa sa istim efektom kao porodični) također mogu pokrenuti diskusije i pomoći edukatoru kod ilustrovanja pojmova;

3.1.3. OBUKA: OBUKA O PROCESNIM LJUDSKIM PRAVIMA

Trajanje obuke: 2 dana

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 14. i 15. maja 2025. godine

Preduslovi: kurs uz lično prisustvo o Uvodu o EKLJP i Principima tumačenja EKLJP-a. Onlajn HELP kurs o Proceduralnim zaštitama u krivičnim postupcima i pravima žrtava –

Napomena: preduslov je ograničen na sudije u krivičnom postupku i tužioce. Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#>. Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Opšti cilj:

Polaznicima omogućiti razumijevanje pluralizma, opsega i međusobne povezanosti procesnih ljudskih prava i obučiti ih tako da posjeduju vještine potrebne za njihovu primjenu u oblastima građanskog, krivičnog i upravnog prava.

Posebni ciljevi učenja:

Uvrstiti procesna prava u okvire šireg sistema ljudskih prava na način predviđen EKLP-om (znanje) i kao element kvaliteta pravde (stavovi/vrijednosti);

Upoznati se sa standardima utvrđenim sudskom praksom ESLJP-a (znanje)

Utvrđiti ulogu pravosudnih stručnjaka u poštivanju procesnih ljudskih prava (vrijednosti/stavovi)

Teme:

- Pristup proceduralnoj pravdi
- Pravo na pravično suđenje; pravo na pristup sudu
- Pravednost
- Iznošenje dokaza
- Razuman rok; Akuzatorni postupak
- Jednakost u postupanju
- Obrazloženje sudskih presuda
- Pravna sigurnost i odstupajuća sudska praksa
- Posebne garancije koje se odnose na krivične i parnične predmete
- Javna rasprava
  - Pravo na efikasan pravni lijek
    - Prava žrtava
    - Pravda po mjeri djeteta
    - Okruženje i pristup pravdi: Aarhuška konvencija
      - Pravo na informacije
      - Pravo na učešće

- Pristup pravdi
- Pristup pravdi za žene
- Azil i pristup pravdi
- Pristup procesnih prava (proceduralna pravičnost u okviru suštinskih ljudskih prava sa fokusom na procesne zahtjeve u okviru različitih prava predviđenih EKLP-om)
  - obaveza primjene dužne pažnje u istrazi i gonjenju
  - obaveza saslušanja zainteresovane stranke prije donošenja odluke
- Integrisana procesna ocjena: procjena elemenata proceduralne pravde u konkretnim slučajevima i analiza kvaliteta domaćeg procesa odlučivanja
  - srazmjernost mjere
  - opravdanost mjere
  - princip supsidijarnosti i polje slobodne procjene

Metodologija: krenuti od pretpostavke da su polaznici već imali standardnu prezentaciju/predavanje o standardima člana 6., strukturi presuda ESLJP-a. Edukacija licem-u-lice služi za potrebe omogućavanja diskusije i polaznicima omogućava razmjenu iskustava i razvijanje vještina

3.1.4. OBUKA: EVROPSKI STANDARDI O LJUDSKIM PRAVIMA I VJEŠTINE ISTRAŽIVANJA SUDSKE PRAKSE

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 14. i 15. maja 2025. godine

Trajanje obuke: 1 dan

Opšti cilj:

Polaznicima omogućiti razvijanje samopouzdanja i vještina u istraživanju evropskih standarda ljudskih prava i sudske prakse

Posebni ciljevi učenja:

Upoznavanje polaznika sa raspoloživim resursima EKLP-a, sa naglaskom na onima koji su dostupni na njihovom jeziku (znanje)

Razvijanje praktičnih vještina istraživanja (vještine)

Proširenje broja resursa koji se koriste u svakodnevnom radu (vještine)

Primjenjivanje vještina istraživanja na konkretne slučajeve (vještine)

Teme:

- Resursi koji ne pripadaju bazi podataka HUDOC, a koji su dostupni na web stranici ESKLJP-a (informativni članci, analize sudske prakse, izvještaji o istraživanjima, smjernice o studijama, informativne napomene o sudskoj praksi, razgovori o Sudu i drugi videosnimci)
- Baza podataka HUDOC i njene funkcije za istraživanje (uključujući višestruke filtere)

Rodna perspektiva i nediskriminacija: n.p.

Metodologija

- prikazivanje uživo: polaznici se pozivaju da, ako je moguće, pri pohađanju obuke koriste vlastite uređaje kako bi izlaganje mogli ponoviti na način kako je pokazao edukator;
- analiza slučaja: polaznicima treba predstaviti analizu slučaja koji se bavi nekom kontraverznom temom. Oni će morati usmjeravati edukatora u prepoznavanju najefikasnijeg istraživačkog puta za prikupljanje ažuriranih informacija o važećem standardu ljudskih prava (prepoznavanje ključnih riječi, tok istraživanja....)

Pokazatelji postizanja cilja: ne postoje. Ukoliko svi polaznici koji pohađaju obuku imaju svoje uređaje, može se organizovati takmičenje bez ocjenjivanja o načinu istraživanja neke zadate teme, te istraživanju vezanom za odluku o jednoj ili više analiza slučaja.

3.1.5. SEMINAR: „SUDIJSKA I TUŽILAČKA ETIKA I DISCIPLINSKE PRAKSE“

Mjesto: biće naknadno određeno

Datum održavanja:

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Novoimenovani tužioci i novoimenovane sudije

Planirani broj učesnika: 30 učesnika po radionici

Teme:

- sukob interesa, komunikacija ex parte,
- neovisnost i nepristrasnost pravosuđa,
- odgovornost prema poslu.
- pretpostavljena (rodbinska, prijateljska ili dr.) povezanost tužioca sa predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti, političkim strankama i drugim interesnim grupama
- sigurnost informacija i korištenje istih informacija van pravosudne institucije
- integritet tužioca-međunarodni i domaći propisi

Edukatori: domaći eksperti, edukatori CEST-a

Seminar će biti organizovan u saradnji sa OSCE Misijom u BiH

3.1.6 RADIONICA: „PREDSTAVLJANJE BAZE SUDSKIH ODLUKA CSD-a VSTV-a, PORTALA SUDSKE PRAKSE CMS I TCMS - OSNOVNA EDUKACIJA I UPRAVLJANJE VREMENOM“

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 19. septembra 2025. godine

Ciljna grupa: Novoimenovani tužioci i novoimenovane sudije

Planiran broj

učesnika: 30

Teme:

- Baza sudskih odluka Centra za sudsku dokumentaciju
- Uvod u poznavanje CMS i TCMS funkcionalnosti za početnike
- TCMS i prateće promjene u tužilaštvu
- Statistički podaci i izvještavanje u CMS-u i TCMS u praksi
- Efektivna komunikacija i korištenje tehnologije
- Metode i instrumenti za efikasno upravljanje vremenom
- Određivanje vremenskog okvira za postupanje u pojedinom predmetu – praktični dio

Cilj radionice:

Predstaviti nosiocima pravosudnih funkcija informacione tehnologije, koje mogu biti od značaja za njihov rad u pravosudnim institucijama, te razvijanje vještina

upravljanja vremenom i efikasne upotrebe vremena koje tužiocu stoji na raspolaganju.

Metod: E-učenje i interaktivni
Edukativni materijal: baze podataka i materijali edukatora
Edukatori: Predstavnici CSD-a VSTV-a BiH i IKT stručnjaci i edukatori CEST-a F BiH

3.1.7 SEMINAR: SPECIFIČNI ASPEKTI PRISTUPA PRAVDI SA STANOVIŠTA PRIPADNIKA RANJIVIH GRUPA (DJECA, OSOBE SA INVALIDITETOM, ROMI, LGBTI OSOBE, MARGINALIZOVANE KATEGORIJE ŽENA)

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- posljedice takvih negativnih stavova, posebno u kontekstu provođenja zakona, čime se stereotipi i predrasude mogu stvoriti i ojačati ili prevenirati i otkloniti;
- otklanjanje predrasuda preduvjet za ostvarenje jednakog pristupa pravdi i sticanje povjerenja javnosti u pravosuđe, te da je uloga nosioca pravosudnih funkcija u ovom procesu ključna
- predrasude i stereotipi rezultiraju diskriminirajućim praksama, a što je

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST F BiH

Potencijalni edukatori: domaći edukatori, eksperti Centara za edukaciju sudija i tužilaca F BiH i RS I Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

Ciljna grupa: Novoimenovani tužioci i novoimenovane sudije

Cilj: Od značaja je da novoimenovane sudije i tužioci budu upoznate sa položajem i potrebama pripadnika ranjivih grupa, kao ravnopravnih korisnika pravosuđa, kako bi mogli da im pruže adekvatnu pomoć i podršku u ostvarenju njihovih prava, tj. kako bi im se osigurao jednak pristup pravdi. Informacije, prikupljene tokom realizacije projektnih aktivnosti, ukazuju na to da nosioci pravosudnih funkcija nisu dovoljno senzibilizirani za rad sa pripadnicima ranjivih grupa, kao neizostavnom dijelu svakog, pa i našeg društva. Zbog toga, ključno je da

novoiimenovani nosioci pravosudnih funkcija budu svjesni izazova i poteškoća, sa kojima se pripadnici ranjivih grupa suočavaju u društvu, ali i u kontaktu sa pravosuđem. Pored toga, obukom je potrebno skrenuti pažnju novoimenovanih nosioca pravosudnih funkcija na opasnost posjedovanja/stvaranja stereotipa i predrasuda, zbog nečije pripadnosti određenoj ranjivoj grupi, te na neophodnost razvijanja takvih vještina, koje će sudijama i tužiocima omogućiti da prepoznaju stereotipe i predrasude, da spriječe njihov uticaj na tok postupka i donošenje odluka, odnosno da osiguraju jedno nepristrasno i fer pravosuđe.

3.1.8 OBUKA: ZNAČAJ PRAVILNOG PRIJAVLJIVANJA IMOVINE SA ASPEKTA ETIKE I INTEGRITETA

Mjesto održavanja: Sarajevo ili okolina

Datum održavanja: 2025. godine (tačan datum biće naknadno određen)

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: posebno novoimenovani nosioci pravosudne funkcije, stručni saradnici

Broj učesnika: do 25

Način održavanja obuke: praktična obuka;

Napomena: Obuka će biti realizovana kao zajednička aktivnost VSTS BiH, CEST FBiH, CEST RS, Pravosudne komisije Brčko distrikta i Projekta EU4JUSTICE.

3.2.TEME I SEMINARI SAMO ZA NOVOIMENOVANE TUŽIOCE

3.2.1. SEMINAR: PROVOĐENJE ISTRAGE I ZAJEDNIČKI ISTRAŽNI TIMOVI

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 18. juna 2025. godine

Ciljna grupa: Novoimenovani tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Osnov i otvaranje istrage

- Planiranje, rukovođenje i nadzor nad istragom (prava i ovlaštenja tužioca i ovlaštenih službenih lica u istrazi)
- Saradnja sa policijom, uključujući koordinaciju i nadzor tužioca nad radom policije tokom istrage, a naročito prilikom dežurstava i kada postoji opasnost od odlaganja
- Prepoznavanje i zakonitost prepoznavanja
- Radnje dokazivanja za koje je potrebno sudsko odobrenje
- Značaj i primjena posebnih istražnih radnji
- Sumiranje raspoloživih dokaza i završna analiza
- Posebne istražne radnje (nadležnost, korištenje, koordinacija i upravljanje istražnim aktivnostima ili radnjama, slučajni nalazi i drugo)
- Način izvođenja dokaza pribavljenih primjenom posebnih istražnih radnji
- Zakonito prikupljanje dokaza i prigovor zakonitosti dokaza (procedura odlučivanja, sudska praksa)
- Načini formiranja zajedničkih timova i zakonski okviri u Bosni i Hercegovini
- Rukovođenje zajedničkim istražnim timom nakon potpisanog sporazuma o formiranju timova

Cilj seminara: Pospješivanje efikasnosti istrage unaprijeđenjem rukovođenja istražnim timovima i postupkom prikupljanja dokaza.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

3.2.2. SEMINAR: POSTUPANJE U DEŽURSTVIMA S POSEBNIM OSVRTOM NA RAD NA PREDMETIMA OPŠTEG KRIMINALA SA KOJIMA SE NOVOIMENOVANI TUŽILAC SUSREĆE U DEŽURSTVIMA

Datum održavanja: 25. septembra 2025. godine

Mjesto održavanja: Banjaluka

Trajanje: 1 dan

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST F BiH

Ciljne grupe: novoimenovani javni tužioci

Cilj: Cilj seminara je upoznati novoimenovane tužioce sa načinom postupanja tokom dežurstava.

3.2.3. RADIONICA: TEHNIKE IZRADE TUŽILAČKIH AKATA

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 19. i 20. juni

Ciljna grupa: Novoimenovani tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Naredba o sprovođenju/nesprovođenju/obustavi istrage
- Pismena izrada optužnice
- Sačinjavanje činjeničnog opisa djela u optužnici
- Pravna kvalifikacija krivičnog djela
- Sadržaj optužnice
- Dopuna i izmjena optužnice (razlozi vraćanja optužnice na uređivanje)
- Sporazum o priznanju krivnje
- Pisanje žalbi i kvalitet obrazloženja svakog žalbenog osnova
- Tužilačka praksa
- Vježba - izrada tužilačkih akata

Cilj radionice: Unaprjeđenje standarda u izradi tužilačkih akata, usaglašavanje metodologije izrade optužnice i žalbe i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse

Metod: interaktivni – radionica

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

3.2.4. RADIONICA: VJEŠTINE ZASTUPANJA OPTUŽNICE

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 08.-10- oktobra 2025.godine

Ciljna grupa: Novoimenovani tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Glavni pretres (prijedlozi stranaka i prigovori, propusti u odlučivanju; praktična primjena čl. 266. ZKP F BiH-nastavljanje odloženog glavnog pretresa)
- Izuzeci od neposrednog sprovođenja dokaza
- Izmjena optužnice
- Uvodna riječ
- Direktno ispitivanje
- Unakrsno ispitivanje
- Završna riječ

Cilj radionice: Unaprijediti vještine tužilaca prilikom zastupanja.

Metod: predavanja, interaktivna diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH i CEST RS-a

3.2.5.SEMINAR: RADNJE DOKAZIVANJA I ZAKONITOST DOKAZA

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 08.-10.oktobra 2025.godine

Ciljna grupa: Novoimenovani tužioci

Planiran broj učesnika: 20

Teme:

- Saslušanje svjedoka, uključujući postupanje sa posebnim kategorijama stranaka/svjedoka (npr. maloljetnicima, žrtvama seksualnih delikata i sl.)
- Ispitivanje osumnjičenog
- Uviđaj
- Vještačenje
- Statusna konferencija

- Prigovor zakonitosti dokaza-odlučivanje, sudska praksa, upravljanje materijalnim dokazima

Cilj seminara: Cilj seminara je razmotriti pitanja vezana za radnje dokazivanja, te zakonitost dokaza u svim fazama krivičnog postupka kao i unapređenje standarda u krivičnom postupku i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse

Metod: predavanja, diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

NOVOIMENOVANIM JAVNIM TUŽIOCIMA ĆE BITI DOSTUPNE I SLJEDEĆE TEME PUTEM UČENJA NA DALJINU:

1. „Glavni pretres“
2. „Posebne istražne radnje“
3. „Tehnike izrade tužilačkih akata“
4. „Pritvor i druge mjere za obezbjeđenje prisustva osumnjičenog i saradnja sa policijom“ i
5. „Radnje dokazivanja u krivičnom postupku i zakonitost dokaza“

putem Modula učenja na daljinu koji je obezbijedio Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine u saradnji sa centrima za edukaciju u oba entiteta i Pravosudnom komisijom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u okviru Projekta jačanja tužilačkih kapaciteta.

3.3. TEME I SEMINARI SAMO ZA NOVOIMENOVANE SUDIJE

3.3.1. SEMINAR: PRIPREMA ZA SUĐENJE, VOĐENJE POSTUPKA I DONOŠENJE ODLUKE

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 21. marta 2025. godine

Trajanje: 2 dana
Ciljna grupa: novoimenovane sudije

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Upravljanje vremenom i efikasno obavljanje radnih zadataka/ planiranje
- Značaj poštivanja zakonskih i sudskih rokova
- Prethodno ispitivanje tužbe
- Dostavljanje tužbe tuženom na obavezan odgovor
- Održavanje pripremnog ročišta
- Zakazivanje glavne rasprave; Upravljanje ročištem za glavnu raspravu
- Urednost dostave pismena strankama
- Komunikacija i ponašanje u sudnici
- Odlučivanje o prijedlozima i prigovorima stranaka
- Izrada zapisnika
- Donošenje procesnih odluka
- Objektivno razmatranje i analiza svih relevantnih činjeničnih i pravnih pitanja
- Ocjena dokaza
- Razlikovanje bitnih od nebitnih činjenica
-

Cilj seminara: Razvijanje sudijskih vještina upravljanja vremenom i efikasne efikasne upotrebe vremena koje sudiji stoji na raspolaganju u pripremi za suđenje.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: Edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora,

Edukatori: edukatori CEST-a F BiH i CEST-a RS

3.3.2. RADIONICA: TEHNIKE IZRADE KRIVIČNE PRESUDE

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 17.-19. juna 2025. godine

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

Planiran broj

učesnika: 30

Teme:

- Pismena izrada presude (obrazloženje i razumljivost presude)
- Dokazi na kojima se zasniva presuda (uz poseban osvrt na unakrsno ispitivanje)
- Izricanje i objavljivanje presude
- Pismena izrada presude – praktični primjeri

Cilj seminara: Unaprjeđenje standarda u izradi presude, usaglašavanje metodologije izrade presude i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH i CEST RS-a

3.3.3. RADIONICA: TEHNIKE IZRADE PRESUDE U GRAĐANSKIM SPOROVIMA

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 17.-19. juna 2025. godine

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

Planiran broj

učesnika: 30

Teme:

- Izrada presude
- Uvod, izreka presude
- Pravo na obrazloženu sudsku odluku
- Obrazloženje presude sa osvrtom na sadržaj
- Pravno izražavanje i jezička pismenost

- Jasno i sažeto iznošenje razloga za činjenične i pravne zaključke
- Razumljivost presude za stranke
- Analiza predmeta koji nisu efikasno okončani zbog nedostataka u presudi
- Specifičnosti izrade drugostepene presude

Cilj radionice: Unaprijeđenje standarda u izradi presude, usaglašavanje metodologije izrade presude i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: moduli metodologije izrade

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH CEST RS-a

3.3.4. SEMINAR: AKTUELNA PRAKSA IZ IZVRŠNOG POSTUPKA ZA NOVOIMENOVANE SUDIJE

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Broj seminara:

Broj učesnika: do 30

Teme:

- Izabrane teme iz izvršne oblasti
- Teme iz oblasti zaštite od nasilja u porodici

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST F BiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

3.3.5. SEMINAR: PRETHODNO SASLUŠANJE I POTVRĐIVANJE OPTUŽNICE

Datum održavanja: 29. maja 2025. godine

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Broj seminara:

Broj učesnika: do 30

Teme:

- Postupak potvrđivanja optužnice;
- Postupanje sudije za prethodno saslušanje u slučaju izjavljenih prethodnih prigovora
- Prigovori zakonitosti dokaza

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST F BiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

3.4. GENERACIJA NOVOIMENOVANIH TUŽILACA/SUDIJA 2024. GODINA

OBUKE TOKOM 2025. GODINE – DRUGA GODINA OBUKA O LJUDSKIM PRAVIMA GENERACIJA NOVOIMENOVANIH TUŽILACA/SUDIJA 2024:

3.4.1. OBUKA: JEDNAKOST I ZABRANA DISKRIMINACIJE

Trajanje obuke: 1,5 dana

Datum održavanja: 26. i 27. marta 2025. godine, Sarajevo

Preduslovi: [HELP kurs Zabrana diskriminacije \(Anti-discrimination, bos\)](#)
(procjena trajanja: ukupno 12 sati).

Pohađanje online kurseva može se ocijeniti potvrdom o završenom kursu koju na kraju kursa izdaje HELP (ne starije od 4 godine). Pristup seminaru biće omogućen samo učesnicima koji su prethodno završili online kurs i dostavili certifikat.

Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#>
Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Opšti cilj:

Omogućiti polaznicima prepoznavanje različitih vrsta diskriminacije u različitim kontekstima, te im obezbijediti potrebno znanje i vještine za primjenu testa diskriminacije i posebnih proceduralnih odredbi na teret dokazivanja, uvažavajući pri tom potencijalne prepreke na koje žrtve diskriminacije nailaze.

Posebni ciljevi učenja:

Obezbjeđivanje pregleda relevantnog pravnog, institucionalnog i praktičnog aspekta teme (znanje); Određivanje uloge pravosudnih stručnjaka u poštivanju ljudskih prava i principa nediskriminacije (vrijednosti/stavovi) ; Razmatranje pristupa ESLJP-a prema tužbama za diskriminaciju (znanje/vještine); Utvrđivanje standarda od značaja u pravosudnom odgovoru na slučajeve diskriminacije i njihovo primjenjivanje (znanja/vještine)

Teme:

Zabrana diskriminacije u međunarodnom, evropskom i domaćem pravu;

- Aspekti privatnog prava, javnog prava i prava o ljudskim pravima
- Pojam, oblici i elementi diskriminacije
  - zaštićeni osnovi (rasno ili etničko porijeklo, vjera ili uvjerenja, seksualna orijentacija, invaliditet, starosna dob)
    - suštinska kršenja
    - direktna/indirektna diskriminacija
    - polje slobodne procjene
    - standardi i teret dokazivanja
  - Pozitivna diskriminacija/rodni paritet

- Diskriminacija pri zapošljavanju i uznemiravanje (rasa, pol, starosna dob, invaliditet)
  - Zapošljavanje; radni uslovi; mobing
  - porodijsko odsustvo/roditeljsko odsustvo oca
- Bračna jednakost (pol, rasa, seksualna orijentacija)
- Diskriminacija prema zajednici Roma, zajednici SOGI (seksualna orijentacija i rodni identitet) i zajednici osoba sa invaliditetom
- Rodno zasnovano nasilje kao oblik sistemske diskriminacije
- Proceduralni aspekti predmeta diskriminacije
  - posebna obilježja postupaka za zaštitu od diskriminacije (nadležnost, aktivna i pasivna legitimacija, trajanje i računanje rokova za podnošenje specijalnih tužbi za diskriminaciju, privremene mjere, izvršni postupci)
  - teret dokazivanja
  - učešće trećih lica (*amicus curiae*, spajanje, posrednik)
  - sistem pravnih lijekova u predmetima diskriminacije (žalba i revizija)

Pokazatelji postizanja ciljeva: da bi se uspostavila polazna osnova, a i za potrebe prikupljanja informacija o opštem nivou znanja polaznika koje će se koristiti za utvrđivanje potreba za obukom, potrebno je provesti testiranje prije obuke, koje će se sastojati od pitanja sa više ponuđenih odgovora. Da bi se utvrdilo da li su

postignuti ciljevi učenja, može se provesti test nakon obuke u kojem će se ponoviti pitanja iz prvog testa.

**3.5. GENERACIJA NOVOIMENOVANIH TUŽILACA/SUDIJA 2023. GODINA
OBUKE TOKOM 2025. GODINE – TREĆA GODINA OBUKA O LJUDSKIM PRAVIMA
GENERACIJA NOVOIMENOVANIH TUŽILACA/SUDIJA 2023:**

3.5.1. OBUKA: Govor mržnje i zločini iz mržnje

Trajanje obuke: 1,5 dana

Datum održavanja: 19.i 20. marta 2025. godine

Preduslovi: [HELP kurs Govor mržnje](#) (procjena trajanja: ukupno 12 sati).

Pohađanje online kurseva može se ocijeniti potvrdom o završenom kursu koju na kraju kursa izdaje HELP (ne starije od 4 godine). Pristup seminaru biće omogućen samo učesnicima koji su prethodno završili online kurs i dostavili certifikat.

Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#>
Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Pokazatelji postizanja ciljeva: da bi se uspostavila polazna osnova, a i za potrebe prikupljanja informacija o opštem nivou znanja polaznika koje će se koristiti za utvrđivanje potreba za obukom, potrebno je provesti testiranje prije obuke, koje će se sastojati od pitanja sa više ponuđenih odgovora. Da bi se utvrdilo da li su postignuti ciljevi učenja, može se provesti test nakon obuke u kojem će se ponoviti pitanja iz prvog testa.

KONTINUIRANA OBUKA SUDIJA I TUŽILACA

4. EVROPSKO PRAVO

4.1. NAPREDNI SEMINAR: "ODNOS IZMEĐU EVROPSKOG PRAVA I DOMAĆEG PRAVA BIH"

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 17. i 18. septembra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije i tužioci koji su prošli osnovne obuke o pravu EU

Planiran broj učesnika: 40

Teme:

- Proces usklađivanja BH zakonodavstva prema zakonodacstvu EU i AKI, najčešća praksa primjene u određenim sporovima;
- Opći aspekti primjene i dejstva Evropskog prava u odnosu na pravo država članica (primarnopravni izvori i odnos prema zakonodavstvu BiH; sekundarno pravo i praksa Suda EU; postupci pred Sudom EU)
- Interpretativni učinak prava EU prije članstva

Cilj: Predstaviti učesnicima sistem institucija i pravni sistem EU, te učinak prava EU prije stupanja države u članstvo.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a F BiH

5. LJUDSKA PRAVA

5.1. FORUM O NACIONALNOJ INTERPRETACIJI EVROPSKE KONVENCIJE ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: novembar 2025. godine

Ciljna grupa: sudije Ustavnog suda Bosni i Hercegovinim Vrhovnih sudova Federacije i Republike Srpske i Suda Bosne i Hercegovine

Aktivnost je planirana sa AIRE Centrom iz Londona
Zajednička aktivnost CEST FBIH CEST RS i Pravosudne komisijsje Brčko distrikta BiH

5.2. SEMINAR: NOVINE U PRAKSI EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 07. aprila 2025. godine

Ciljna grupa: Sudije, sudijski stručni saradnici i savjetnici
Planiran broj učesnika: 40

Teme seminara: konkretne teme, iz oblasti prakse Evropskog Suda za ljudska prava, biće određene prije održavanja skupa, u skladu sa sprovedenom analizom potreba sudstva koja navodi teme koje su od posebnog interesa

Cilj seminara: Pružanje ciljane napredne obuke o evropskom pravu ljudskih prava i primjeni Konvencije

Metod: prezentacije, diskusija, interaktivni rad na studijama slučaja iz domaće i inostrane sudske prakse

Edukativni materijal: materijali edukatora, prikaz relevantne prakse

Edukatore: edukatori CEST-a F BiH

Aktivnost je planirana sa AIRE Centrom iz Londona. Zajednička aktivnost CEST FBIH CEST RS i Pravosudne komisijsje Brčko distrikta BiH.

**5.3. SEMINAR: OBRNUTI TERET DOKAZIVANJA U PREDMETIMA DISKRIMINACIJE:
TEORIJSKA I PRAKTIČNA PITANJA**

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno određen tokom 2025 godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: Sudije

Planiran broj učesnika: 40

Teme seminara:

- Presentacija člana 14. – zabrana diskriminacije; opšti principi i veza sa protokolom 12.
- Materijalno-pravne odredbe Zakona o zabrani diskriminacije BiH
- Procesno-pravne odredbe Zakona o zabrani diskriminacije BiH
- Teret dokazivanja
- Argumenti u korist ili protiv slučaja navodne diskriminacije
- Sudska praksa Antidiskriminacionog prava u BiH
- Rodno zasnovana diskriminacija na radnom mjestu

Cilj seminara: Unaprjeđenje primjene standarda ESLJP-a u praksi najviših sudova i doprinos harmonizaciji sudske prakse.

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali izlagača

Edukatori: edukatori OSCE Misije u BiH i edukatori CEST-a

Aktivnost će biti realizovana u okviru saradnje sa Misjom OSCE u BiH kao zajednička aktivnost CEST FBIH CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

5.4. SEMINAR: PRISTUP PRAVDI U PITANJIMA KOJA SE TIČU OKOLIŠA

Mjesto održavanja: naknadno će biti određeno

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 22. septembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj

učesnika: 25

Teme:

- Pristup pravosuđu u slučaju podnošenja zahtjeva za pristup informacijama
- Pristup pravosuđu: iskustva mreže Aarhus centara u BiH
- Pristup pravosuđu u slučaju učešća javnosti u donošenju odluka
- Pristup pravosuđu u slučaju onečišćenja okoliša i kršenja odredaba domaćeg zakonodavstva koje se odnose na okoliš

Cilj seminara: Cilj seminara je ispravna primjena Aarhus konvencije i relevantnog domaćeg zakonodavstva

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: Materijali edukatora

Edukatore: edukatori CEST-a FBiH

5.5.SEMINAR: SIGURNOST NOVINARA I ZAŠTITA ZVIŽDAČA

Mjesto i datum održavanja: novembar 20025

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: tužioci i osl

Planiran broj

učesnika: 20

Teme seminara:

- Samoregulacija medija
- Zaštita zviždača
- Iskustva iz prakse

Cilj seminara: Unaprjeđenje primjene standarda ESLJP-a u praksi najviših sudova i doprinos harmonizaciji sudske prakse.

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali izlagača,

Edukatori: edukatori COE i edukatori CEST-a

Aktivnost planirana u saradnji sa Vijećem Europe, Ured COE Sarajevo kao zajednička aktivnost sa CEST-om RS-a u okviru Projekta „Zaštita slobode izražavanja i slobode medija u Bosni i Hercegovini – PROFREX BiH“

EU/CoE Horizontal Facility for the Western Balkans and Turkey

5.6.SEMINAR: KLEVETA I SLAP TUŽBE

Mjesto i datum održavanja: naknadno će se utvrditi – septembar 2025

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije

Planiran broj učesnika: 20

Teme seminara:

- Samoregulacija medija
- SLAP tužbe
- Iskustva iz prakse

Cilj seminara: Unaprjeđenje primjene standarda ESLJP-a u praksi najviših sudova i doprinos harmonizaciji sudske prakse.

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali izlagača,

Edukatori: edukatori COE i edukatori CEST-a

Aktivnost planirana u saradnji sa Vijećem Europe, Ured COE Sarajevo kao zajednička aktivnost sa CEST-om RS-a u okviru Projekta „Zaštita slobode izražavanja i slobode medija u Bosni i Hercegovini – PROFREX BiH“

EU/CoE Horizontal Facility for the Western Balkans and Turkey

---

5.7.SEMINAR: SIGURNOST NOVINARA I ZAŠTITA ZVIŽDAČA- OBUKA TUŽIOCA I OSL

Mjesto i datum održavanja: mart 20025

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: tužioci i osl

Planiran broj učesnika: 20

Teme seminara:

- Samoregulacija medija
- Zaštita zviždača
- Iskustva iz prakse

Cilj seminara: Unaprjeđenje primjene standarda ESLJP-a u praksi najviših sudova i doprinos harmonizaciji sudske prakse.

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali izlagača

Edukatori: edukatori COE i edukatori CEST-a

Aktivnost planirana u saradnji sa Vijećem Europe, Ured COE Sarajevo kao zajednička aktivnost sa CEST-om RS-a u okviru Projekta „Zaštita slobode izražavanja i slobode medija u Bosni i Hercegovini – PROFREX BiH“

EU/CoE Horizontal Facility for the Western Balkans and Turkey

---

5.8. RADIONICA: RODNA (NE)RAVNOPRAVNOST – PREDRASUDE I STEREOTIPI

Napomena: Seminar je namijenjen učesnicima/cama koji se prvi put prijavljuju na ovu obuku i koji nisu prošli navedenu obuku.

Mjesto: biće naknadno definisano

Trajanje: 3 dana

Datum održavanja: 07-09. maja 2025. godine

Ciljna grupa: Sudije i tužioci koji nisu do sada prošli ovu obuku

Planirani broj učesnika: 12-15

Teme:

- Uticaj ličnog stava na donošenje presuda u predmetima rodno zasnovanog nasilja;
- Važnost primjene holističkog pristupa u predmetima rodno zasnovanog nasilja;
- Diskriminacija i opšti društveni stereotipi u predmetima rodno zasnovanog nasilja.

Cilj: Podizanje svijesti, senzibilizacija usmjerena na smanjenje predrasuda i stereotipa prema specifičnim manjinskim grupama u društvu čime će se poboljšati položaj oštećene u postupcima rodno zasnovanog nasilja (RZN), zatim pooštriti blaga kaznena politika koja će dovesti do ostvarivanja svrhe sankcije odnosno direktne zaštite i satisfakcije žrtve krivičnih djela RZN.

Metod: Interaktivni pristup, rad u grupama, prezentacija, diskusija, prikazivanje videa iz dokumentarne serije „Pravda za žene“

Edukativni materijal: materijali edukatora i slučajevi iz prakse, Specijalizirani priručnik za profesionalce/ke koji se u svom poslu susreću sa slučajevima rodno zasnovanog nasilja

Edukatori: edukatori Centra ženskih prava (Zenica)

Aktivnost će biti održana u saradnji sa Centrom ženskih prava iz Zenice

5.8.1 RADIONICA: “PRISTUP PRAVDI I NAKNADA ŠTETE U OKVIRU KRIVIČNOG POSTUPKA ZA ŽRTVE RODNO ZASNOVANOG NASILJA“

Mjesto: Konjic

Datum održavanja: 06. juna 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije, tužioc i stručni saradnici i dr. koji se prvi put prijavljuju na ovu obuku

Planirani broj učesnika: 15

Teme:

- Kratki pregled osnovnih prava žrtava rodno zasnovanog nasilja u krivičnom postupku
- Važnost pripreme žrtava/potencijalnih žrtava za saslušanje/pripremu za svjedočenje i uticaj na postavljanje imovinsko-pravnog zahtjeva
- Unaprjeđenje zaštite prava žrtava u krivičnim postupcima, i uspostavljanje međusobne saradnje i koordinacije između aktera na svim nivoima vlasti u BiH

Cilj: Podizanje svijesti, senzibilizacija usmjerena na smanjenje predrasuda i stereotipa prema specifičnim manjinskim grupama, pooštavanje kaznene politike, pozitivna sudska praksa odlučivanja o imovinsko-pravnom zahtjevu u okviru krivičnog postupka

Metod: Interaktivni pristup, prezentacija, reprodukcija kratkih video materijala, diskusija, rad u grupama

Edukativni materijal: materijali edukatora i slučajevi iz prakse, literatura za profesionalce/ke koji se u svom poslu susreću sa slučajevima rodno zasnovanog nasilja

Edukatori: edukatorice Odjela za edukaciju Centra ženskih prava (Zenica)

5.9. SEMINAR: LJUDSKA PRAVA LGBTI OSOBA U BIH I PRAVNI MEHANIZMI NJIHOVE ZAŠTITE – ISKUSTVA IZ BIH I REGIJE

Mjesto održavanja: naknadno će se odrediti
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 22. i 23. maja 2025. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika: 15

Teme:

- Zaštita prava LGBTI osoba kroz pravosuđe Bosne i Hercegovine, sa naglaskom na komparativnu praksu iz regije i EU (anti-diskriminaciono i krivično pravo)

Cilj seminara: Upoznavanje pravosudne zajednice i praktičara sa postojećim pravnim okvirom Bosne i Hercegovine i praksom u oblasti zaštite ljudskih prava marginaliziranih grupa, sa naglaskom sa ljudska prava LGBTI osoba, kroz konkretne primjere i slučajeve iz pravne prakse u BiH i zemljama regije

Metod: predavanje, diskusija, analiza slučajeva iz prakse

Edukativni materijal: materijali edukatora, publikacije Sarajevskog otvorenog centra

Edukatori: Edukatori CEST-a FBiH, edukatori Sarajevskog otvorenog centra

Aktivnost će se realizovati u saradnji sa Sarajevskim otvorenim centrom.

5.10. SEMINAR: PRIPADNICI RANJIVIH GRUPA KAO SVJEDOCI U POSTUPKU

Mjesto održavanja: Sarajevo i Banjaluka
Datum održavanja: biće naknadno određen
Trajanje: 2 dana – 2 seminara

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: do 25

Teme:

- Vještine ispitivanja svjedoka – pripadnika ranjivih grupa (djeca, osobe sa invaliditetom, Romi, LGBTI osobe, marginalizirane kategorije žena, itd.)

Cilj: Kada pripadnik određene ranjive grupe dođe u kontakt sa pravosuđem, tj. kada dođe u kontakt sa tužilaštvom, te se pojavi pred sudom, nosioci pravosudnih funkcija moraju osigurati da se komunikacija sa tom osobom odvija na odgovarajući način, posebno vodeći računa o tome da sudija upravlja postupkom, te, u tom svojstvu, ima pravo i obavezu da uspostavi takav način komunikacije, koji će biti prilagođen vulnerabilnom svjedoku, te stoga pozitivno utjecati na tok samog postupka. Naime, način postavljanja pitanja, te sadržaj pitanja, koja se postavljaju vulnerabilnom svjedoku, može negativno uticati na iskaz svjedoka, odnosno navesti ga da da netačan odgovor. Stoga, neophodno je da nosioci pravosudnih funkcija razviju odgovarajuće vještine, koje će im omogućiti da prepoznaju specifične komunikacione potrebe vulnerabilnog svjedoka, te da, u skladu s tim, uspostave takav sistem komunikacije, koji će vulnerabilnom svjedoku omogućiti da adekvatno učestvuje u postupku, tj. da razumije pitanje i da da odgovor, koji smatra tačnim.

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori naknadno zajednički određeni od strane CEST-a i VSTV BiH.

Seminar će biti realizovan u saradnji sa VSTV Bosni i Hercegovini, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

5.11. SEMINAR: PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Mjesto održavanja: Sarajevo ili Banjaluka
Datum održavanja: biće naknadno određen
Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: do 25

Teme:

- Pristup informacijama
- obuka po temama kroz curriculum UNHR

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane UNHR

Edukatori: edukatori naknadno zajednički određeni

Seminar će biti realizovan u saradnji sa Misijom UNHR, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

5.12. SEMINAR: SLOBODA IZRAŽAVANJA U DIGITALNOM SVIJETU

Mjesto održavanja: Sarajevo ili Banjaluka
Datum održavanja: 30. maja 2025. godine
Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: do 25

Teme:

- Sloboda izražavanja u digitalnom svijetu
- obuka po temama kroz curriculum UNHR

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane UNHR

Edukatori: edukatori naknadno zajednički određeni

Seminar će biti realizovan u saradnji sa Misijom UNHR, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

5.13. SEMINAR: PRAVOSUĐE I SLOBODA IZRAŽAVANJA U SUDNICI

Mjesto održavanja: Sarajevo ili Banjaluka

Datum održavanja: 29. septembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: do 25

Teme:

- Sloboda izražavanja u sudnici
- obuka po temama kroz curriculum UNHR

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane UNHR

Edukatori: edukatori naknadno zajednički određeni

Seminar će biti realizovan u saradnji sa Misijom UNHR, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

5.14. SEMINAR: NOVIJE ZAKONODAVNE PROMJENE U OBLASTI SLOBODE MIRNOG OKUPLJANJA

Datum održavanja: 28. marta 2025. godine

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: sve sudije i tužioci

Broj učesnika: 60

Metod obuke: PP prezentacija, predstavljanje predmeta iz prakse, diskusija

Organizator: CEST RS, CEST FBiH, Misija OSCE-a u BiH

Edukatori: eksperti za ova pitanja

Napomena: Seminar će biti realizovan u saradnji sa Misijom OSCE-a u Bosni i Hercegovini, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH.

6.USTAVNO PRAVO

6.1. OKRUGLI STOL: AKTUELNA PRAKSA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE PO APELACIJAMA IZ KRIVIČNE OBLASTI I GRAĐANSKE OBLASTI

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 03. novembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 50

Teme:

- Dopustivost apelacije
- Odnos Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i redovnih sudova u kontekstu člana VI/3.b)
- Novija praksa Ustavnog suda BiH po apelacijama u krivičnoj oblasti
- Novija praksa Ustavnog suda BiH po apelacijama u građanskoj oblasti
- Incidentalna kontrola ustavnosti

Cilj okruglog stola: Prezentiranje prakse Ustavnog suda Bosne i Hercegovine po apelacijama iz krivične i građanske oblasti.

Metod: interaktivni
Edukativni materijal: materijali edukatora
Edukatori: sudije Ustavnog suda BiH i stalni edukatori CEST-a FBiH

7. KRIVIČNO PRAVO

7.1. OKRUGLI STOL: PRAKSA VRHOVNOG SUDA FBiH IZ KRIVIČNE OBLASTI

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 19. i 20. novembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata i tužioci

Planiran broj

učesnika: 80

Teme:

- Praksa Vrhovnog suda FBiH, procesno i materijalno pravo
- Bitne povrede postupka kao razlog za ukidanje prvostepene presude
- Činjenični opis djela u optužnici i izreci presude
- Propusti organa krivičnog postupka kao razlog osporavanja zakonitosti dokaza.
- Oblici kriminalnog udruživanja
- Izbor krivičnopravne sankcije, odmjeravanje kazne i obrazloženje odluke o krivičnopravnoj sankciji

Cilj okruglog stola: Unapređenje standarda u prvostepenom krivičnom postupku, ujednačavanje prakse i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH/Vrhovnog suda FBiH

7.2. SEMINAR: KRIVIČNA DJELA PROTIV SPOLNE SLOBODE I MORALA, S POSEBNIM OSVRTOM NA DJELA UČINJENA NA ŠTETU DJECE

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 18. i 19. marta 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije prvostepeni sudova krivičnog referata i tužioci

Planiran broj učesnika: 40

Teme: Krivična djela protiv spolne slobode i morala

- seksualno zlostavljanje i iskorištavanje djece
- seksualno i rodnozasnovano nasilje prema osobama sa invaliditetom
- krivična djela protiv polnog iskorištavanja i zlostavljanja djeteta

Cilj seminara: edukacija u oblasti materijalnog krivičnog prava

Metod: predavanje, diskusija

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

7.3. RADIONICA: PRIMJENA PROPISA U OBLASTI NASILJA U PORODICI⁵

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 20. i 21. maja 2025. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci, pripadnici agencija za provođenje zakona, te drugih aktera na temu unapređivanja pristupa predmetima nasilja u porodici koji u prvi plan stavlja prava žrtve

Planiran broj učesnika: 25

---

⁵ Implemetacija Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici 2024-2027 i Strategije razvoja Federacije BiH 2021-2027, 2.3.4. vezano za čl.15. Konvencije Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici- Istanbulska konvencija.

Teme:

- Uzroci i posljedice nasilja u porodici
- Uloga policije u slučajevima nasilja u porodici – istražne radnje i zaštitne mjere
- Uloga pravosuđa u slučajevima nasilja u porodici – krivični postupak, zaštitne mjere
- Uloga centara za socijalni rad – praćenje provedbe zaštitnih mjera;
- Primjena Zakona o zaštiti od nasilja u porodici („Službene novine Federacije BiH“, broj 20/13)
- Krivično djelo Nasilje u obitelji iz člana 222. KZ FBiH
- Krivična djela iz mržnje u smislu člana 2. stav 11. KZ FBiH
- Primjena Konvencije Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (CAHVIO) – („Službeni glasnik BiH“, broj 19/13)

Cilj radionice: Osigurati ujednačenu primjenu važećih propisa u oblasti prevencije i postupanja u slučajevima nasilja u porodici i razmjena dobrih praksi i iskustava u procesuiranju nasilja u porodici

Metod: razmjena iskustava, diskusija kroz primjere iz prakse

Edukativni materijal: Materijali edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

7.4.OBUKA: UNAPREĐENJE POSTUPANJA U ISTRAZI I PROCESUIRANJU SLUČAJEVA SEKSUALNO NASILJA

Mjesto održavanja: Sarajevo - Igman

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 20. februara 2025. godine

Ciljna grupa: tužioci o OSL predstavnici policije

Teme: Priručnik za razmatranje krivičnog djela u sudskoj praksi u BiH

- Postupanje policijskih inspektora i tužilaca u istrazi i procesuiranju krivičnih djela seksualnog nasilja u F BiH
- Aktuelna praksa

Cilj: Povećati kompetencije i ojačati kapacitete policije i pravosuđa u kontekstu procesuiranja slučajeva seksualnog nasilja i silovanja.

Aktivnost je planirana sa Atlantskom inicijativom

7.5. SEMINAR: RODNA RAVNOPRAVNOST I RODNO ZASNOVANO NASILJE

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 2025. godine

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata i tužioci

Teme

- Obuka sudija na temu smjernica za suđenja u rodno zasnovanog nasilja i zločina iz mržnje
- Razumijevanje rodno zasnovanog nasilja u skladu s Istanbulskom konvencijom
- Preispitivanje rodni predrasuda i stereotipa
- Odmjeravanje kazni u predmetima rodno zasnovanog nasilja i zločina z mržnje, s fokusom na olakšavajuće i otežavajuće okolnosti

Cilj: Povećati kompetencije sudija u prepoznavanju, razumijevanju i primjeni relevantnih zakona i međunarodnih standarda, posebno u kontekstu Istanbulske konvencije.

Očekivani rezultati: Jačanje pravosudnog odgovora na rodno zasnovano nasilje i unapređenje prakse suđenja u ovim slučajevima i promocija rodne ravnopravnosti u pravosuđu.

Aktivnost je planirana sa AIRE Centrom iz Londona kao zajednička aktivnost Centara za edukaciju sudija i tužilaca F BiH, RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

7.5.1. OKRUGLI STO: KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE U PROCESUIRANJU SLUČAJEVA RODNO ZASNOVANOG NASILJA

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: biće naknadno određeno tokom 2025. godine

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata i tužioci

Teme

- Razumijevanje rodno zasnovanog nasilja u skladu s Istanbulskom konvencijom.
- AI- umjetna inteligencija, nove tehnologije i njihova primjena pri otkrivanju i procesuiranju djela rodno zasnovanog nasilja

Cilj: Povećati kompetencije u mogućnosti primjene savremenih tehnologija AI i međunarodnih standarda, u slučajevima rodno zasnovanog nasilja.

Očekivani rezultati: Jačanje pravosudnog odgovora na rodno zasnovano nasilje i femicid, unapređenje prakse suđenja u ovim slučajevima, i promocija rodne ravnopravnosti u pravosuđu.

Aktivnost je planirana sa AIRE Centrom iz Londona kao zajednička aktivnost Centara za edukaciju sudija i tužilaca F BiH, RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

7.5.2. OBUKA: UPOZNAVANJE SA NOVIM RJEŠENJIMA ZA POSTUPANJE U SLUČAJEVIMA RODNO ZASNOVANOG NASILJA I NASILJA U PORODICI

Mjesto održavanja: obuke će se vršiti u određenim tužilaštvima i sudovima

Trajanje: **više aktivnosti u više sudova u trjanju po 1 dan** koje će se provoditi kao/ in house obuke/ pojedinačno po sudovima

Datum održavanja: biće naknadno određeno prema dostupnosti vremena sudova i sudija tokom 2025. godine

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata

Teme

- Obuka sudija i tužilaca na temu suđenja u slučajevima ubistva iz mržnje, nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja
- prepoznavanje rodno zasnovanog nasilja, primjeri iz prakse u regionu
- Razumijevanje rodno zasnovanog nasilja u skladu s Istanbulskom konvencijom.

Cilj: Povećati kompetencije sudija u prepoznavanju, razumijevanju i primjeni relevantnih zakona i međunarodnih standarda, posebno u kontekstu Istanbulske konvencije.

Očekivani rezultati: Jačanje pravosudnog odgovora na rodno zasnovano nasilje i ubistvo iz mržnje, unapređenje prakse suđenja u ovim slučajevima i promocija rodne ravnopravnosti u pravosuđu.

Aktivnost je planirana sa AIRE Centrom iz Londona kao zajednička aktivnost Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

7.6.OBUKA: PROCESUIRANJE KRIVIČNIH DJELA POČINJENIH IZ MRŽNJE I GOVORA MRŽNJE- multisektorska saradnja

---

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 13. marta 2025. godine

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata i tužioci o OSL predstavnici policije

Teme:

- prepoznavanje i procesuiranje krivičnih djela počinjenih iz mržnje i govora mržnje

Aktivnost je planirana sa Atlantskom inicijativom

7.6.1. RADIONICA: PREPOZNAVANJE I PROCESUIRANJA NASILNOG EKSTREMIZMA I TERORIZMA

Mjesto održavanja: Konjic

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: 11. aprila 2025. godine

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata i tužioc i koji postupaju u predmetima sa maloljetnicima u krivičnom postupku

Teme:

- indikatori radikalizacije i nasilnog ekstremizma, narativa, psihološke procjene počinitelja
- procesuiranje maloljetnih počinitelja
- finansiranja terorizma i obilježja krivičnog djela

Cilj: Implementacija zaključka Udarne radne grupe za borbu protiv terorizma i Koordinacionog tijela za praćenje implementacije strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma 2021-2026. godine

Aktivnost je planirana sa Atlantskom inicijativom

7.7. OBUKA: KRIVIČNA DJELA PROTIV IZBORNIH PRAVA

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 15. i 16. septembra 2025 godine

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata

Planiran broj

učesnika: 35

Teme:

Pravila izbornog procesa - relevantni zakonodavni okvir:

- Izborna prevara i srodna djela u krivičnim zakonima u BiH
- Nadležnost za procesuiranje izbornih krivičnih djela i primjena načela „Ne bis in idem“

- Uloga sudova u kreiranju kaznene politike za krivična djela koja ugrožavaju integritet izbora, postizanje konzistentne prakse
- analiza konkretnih primjera iz dosadašnje prakse tužilaštava, ali i sudske prakse
- u procesuiranju krivičnih djela koja ugrožavaju integritet izbora.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH CEST RS i OSCE-a

Aktivnost je planirana kao zajednička aktivnost Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u okviru saradnje s Koalicijom za slobodne i poštene izbore i Misije OSCE

7.8. SEMINAR: KRIVIČNO-PРАВNA ZAŠTITA OKOLIŠA/ŽIVOTNE SREDINE

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno utvrđeno

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata

Planiran broj učesnika: 25

Teme:

- Zakonski i institucionalni okvir u BiH I Evropskoj Uniji
- Sudske prakse zemalja EU u pogledu zaštite okoliša, s osvrtom na tok krivičnog postupka kod krivičnih dijela protiv životne sredine
- Kriminološka obilježja ekološkog kriminaliteta u BiH
- Priprema i obrada hipotetičkih slučajeva iz prakse

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: sudije krivičnog referata

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u saradnji sa UNDP-em

7.8.1. SEMINAR: KRIVIČNO-PRAVNA ZAŠTITA OKOLIŠA/ŽIVOTNE SREDINE

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno utvrđeno /april 2025/

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: tužioci, osl i inspektori

Planiran broj učesnika: 25

Teme:

-
- Zakonski i institucionalni okvir u BiH I Evropskoj Uniji
- Sudske prakse zemalja EU u pogledu zaštite okoliša, s osvrtom na tok krivičnog postupka kod krivičnih dijela protiv životne sredine
- Kriminološka obilježja ekološkog kriminaliteta u BiH
- Priprema i obrada hipotetičkih slučaja iz prakse

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: tužioci

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u saradnji sa UNDP-em

7.9 OKRUGLI STO: POSTUPANJE SUDIJE ZA PRETHODNO SASLUŠANJE PRILIKOM POTVRĐIVANJA OPTUŽNICE I IZJAVLJIVANJA PRETHODNIH PRIGOVORA OD STRANE OPTUŽENOG

Mjesto održavanja: Banjaluka, 27. februara 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata

Planiran broj učesnika: do 30

Teme:

- Obaveze sudije za prethodno saslušanje prilikom potvrđivanja optužnice – opće odredbe Zakona o krivičnom postupku
- Poteškoće u postupanju sudije za prethodno saslušanje prilikom potvrđivanja optužnice
- Postupanje sudije za prethodno saslušanje u slučaju izjavljivanja prethodnih prigovora sa posebnim osvrtom na prigovor zakonitosti dokaza.

Cilj seminara: sticanje znanja o postupku potvrđivanja optužnice i posljedicama koje za cjelokupni postupak može imati formalno potvrđivanje optužnice bez detaljnog razmatranja.

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijal: Edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a

7.9.1. SEMINAR: EFIKASNO PLANIRANJE I RUKOVOĐENJE GLAVNIM PRETRESOM

Mjesto održavanja: Sarajevo, 14. oktobra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata

Planiran broj učesnika: do 30

Teme:

- Planiranje i priprema za glavni pretres
- Upravljanje ročištem;
- Rukovođenje glavnim pretresom

Cilj seminara: razmjena iskustava u planiranju i rukovođenju glavnim pretresom u skladu sa efikasnošću vođenja postupka i donošenja odluke.

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijal: Edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a

7.10. SEMINAR: DIGITALNI DOKAZI I DIGITALNA IMOVINA U KRIVIČNOM POSTUPKU

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 24. i 25. marta 2025 godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata i tužioc i stručni saradnici

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Primjeri dobre prakse prihvatanja digitalnih dokaza u krivičnom postupku
- Način pribavljanja digitalnih dokaza i digitalna imovina
- Dokazivanje krivičnih djela cyber kriminala

Cilj seminara: Napredna obuka o tehnikama elektronskih dokaza sa sofisticiranim načinima izvršenja krivičnih djela

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatore: stalni edukatori CEST F BIH

7.10.1 SEMINAR: KORIŠTENJE SKY I ANOM APLIKACIJE KAO DOKAZA U KRIVIČNOM POSTUPKU“

---

mjesto održavanja: Brčko

Trajanje: 1 dan

Teme:

- Prikupljanje elektronskih dokaza;
- Korištenje sky i anom aplikacija kao dokaza u krivičnom postupku
- Dosadašnja iskustva i praksa u Bosni i Hercegovini

Cilj seminara: obuka o tehnikama prikupljanja elektronskih dokaza sa sofisticiranim načinima izvršenja krivičnih djela

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST FBIH, CEST RS i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.10.2 NAPREDNA OBUKA : ELEKTRONSKI DOKAZI

Mjesto održavanja: Biće naknadno utvrđeno

Trajanje: 2 dana

Teme:

- Prikupljanje elektronskih dokaza
- prekogranično pribavljanje elektronskih dokaza
- Izrada regionalnog analitičkog dokumenta o primjeni posebnih dokaznih radnji

Cilj seminara: Napredna obuka o tehnikama pribavljanja elektronskih dokaza sa sofisticiranim načinima izvršenja krivičnih djela

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: Eksperti koji su prošli edukaciju Vijeća Evrope

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH u saradnji sa Vijećem evrope IPROCEEDES

7.11.RADIONICA: SMJERNICE ZA IZRADU OPTUŽNICA U PREDMETIMA KORUPCIJE

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 24. septembra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: tužioci

Planiran broj učesnika: 20

Teme: Priprema predmeta

Pisanje optužnica

Smjernica za izradu optužnica u predmetima korupcije u BiH

Cilj seminara: Prezentovati dobre prakse i izazove u procesuiranju složenih predmeta organizovanog kriminala i korupcije

Metod: analize, praktični primjeri i diskusije

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a , CEST RS i OSCE-a u BiH

Aktivnost će biti realizovana u saradnji s Misijom OSCE-a u BiH.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH i Pravosudne komisije BD BiH.

7.12.SEMINAR: TEHNIKE ISTRAGE I SUĐENJA U SLUČAJEVIMA FINANSIJSKOG KRIMINALA I PRANJA NOVCA

Datum održavanja: 27. marta 2025.

Trajanje: 1 dan

Mjesto održavanja: Sarajevo

Broj učesnika: 40

Teme:

- Oblici kriminalnog udruživanja
- Mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi

Metod: predavanja, interaktivna diskusija i praktični primjeri

Organizator: CEST FBiH

Edukatori: domaći stručnjaci.

Ciljna grupa: tužioci i istražioci

Cilj seminara: Pregled trenutnog stanja u oblasti otkrivanja i procesuiranja koruptivnih krivičnih djela, finansijskog kriminala i pranja novca

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH i Pravosudne komisije BD BiH.

7.13. SEMINAR: PREZENTACIJA ZAKONSKIH RJEŠENJA I SUDSKE PRAKSE U BiH – NEOVLAŠTENI PROMET ORUŽJEM I VOJNOM OPREMOM TE PROIZVODIMA DVOJNE NAMJENE

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, april 2025

Trajanje: 2 dana

Teme:

- Usklađivanje domaćeg krivičnog zakonodavstva sa Protokolom UN o vatrenom oružju
- Istraga i gonjenju krivičnih dela koja se odnose na vatreno oružje
- Primjena posebnih dokaznih radnji
- Međunarodna saradnja u istragama
- Usklađivanje sudske prakse u predmetima koji se odnose na vatreno oružje

Aktivnost će biti realizovana u saradnji sa UNDOC-om

7.14. OBUKA: TRGOVINA LJUDIMA- „PREPOZNAVANJE SLUČAJEVA TRGOVINE LJUDIMA I ZAŠTITA ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA I EFIKASNIJE KAŽNJAVANJE UČINITELJA

Datum i mjesto održavanja: 2X 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Broj učesnika: 30

Teme:

- Domaće zakonodavstvo i međunarodni standardi-aktuelna novija praksa
- Izazovi u zaštiti žrtava i krivično gonjenje počinitelja trgovine ljudima

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Udruženjem Centar za istraživanje politike suprotstavljanja kriminalitetu (CPRC) kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.14.1 OBUKA :MIGRACIJE

Datum i mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2x2 dana

Broj učesnika: 30

Teme:

- Upravljanje pitanjima migracija
- Relevantne etičke i pravne norme i međunarodni standardi
- Kršenje prava migranata i tražitelja azila;

Cilj: uspostaviti jasne i sveobuhvatne standarde i pristup pitanjima migranata i azilanata.

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Udruženjem Centar za istraživanje politike suprotstavljanja kriminalitetu (CPRC) kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.14.2 OBUKA: TERORIZAM

Datum i mjesto održavanja:

Trajanje: 2 dana

Broj učesnika: 30

Teme:

- Prepoznavanje i procesuiranje terorističkih prijetnji
- Indikatori terorizma

Cilj: efikasnije prepoznavanje indikatora terorizma i primjena odgovarajućih pravnih normi te zaštita ljudskih prava i sigurnosti

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Udruženjem Centar za istraživanje politike suprotstavljanja kriminalitetu (CPRC) kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.14.3 OBUKA: ODUZIMANJE NELEGALNO STEČENE IMOVINE

Datum i mjesto održavanja:

Trajanje: 2x2 dana

Broj učesnika: 30

Teme:

- Pravni mehanizmi postupanja u predmetima oduzimanja imovine proistekle iz kriminalnih aktivnosti
- Trajno oduzimanje nelegalno stečene imovine

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Udruženjem Centar za istraživanje politike suprotstavljanja kriminalitetu (CPRC) kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.15. EDUKACIJA: PRIMJENA INSTITUTA PROŠIRENOG ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI PRIBAVLJENE KRIVIČNIM DJELOM, POVEZANA LICA I KOORDINACIJA NADLEŽNIH TIJELA U POSTUPKU ODUZIMANJA

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje: dva dana

Datum održavanja: 23.-25. aprila 2025. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioc i policijski službenici

Planiran broj učesnika: 30-35

Cilj radionice: unaprijediti znanja o proširenom oduzimanju imovinske koristi kroz zajedničke obuke sudija i tužilaca

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatore: domaći i međunarodni stručnjaci

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom FAZUOI

7.15.1 EDUKACIJA: „IZAZOVI KOD PRIMJENE ZAKONA O ODUZIMANJU NEZAKONITO STEČENE IMOVINE KRIVIČNIM DJELOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE“

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje: dva dana

Datum održavanja: 21.-23. maja 2025. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioc, policijski službenici, državni službenici

Planiran broj učesnika: 30-35

Cilj radionice: unaprijediti znanja o oduzimanju imovinske koristi, problemi

i izazovi kod utvrđivanja i otkrivanja imovine proistekle iz krivičnih djela

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali edukatora

Edukatori: domaći i međunarodni stručnjaci

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom FAZUOI

7.15.2 EDUKACIJA: POSTUPCI ODUZIMANJA NEZAKONITO STEČENE IMOVINE KRIVIČNIM DJELOM S POSEBNIM OSVRTOM NA FINACIJSKE ISTRAGE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje: dva dana

Datum održavanja: I. termin 10.- 12. septembra 2025. godine
II. termin 10. - 12. decembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci, policijski službenici, državni službenici

Planiran broj učesnika: 30-35

Cilj radionice: unaprijediti znanja o oduzimanju imovinske koristi, problemi i izazovi kod utvrđivanja i otkrivanja imovine proistekle iz krivičnih djela, te unaprijediti znanja u pogledu same finansijske istrage

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijal edukatora

Edukatori: domaći i međunarodni stručnjaci

Aktivnost će biti organizovana u saradnji sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom FAZUOI

7.16. BORBA PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA I KORUPCIJE:

Program obuke za 2025. godinu osmišljen je s ciljem jačanja kapaciteta za učinkovito procesuiranje složenih krivičnih slučajeva, s posebnim fokusom prilagođavanja brzim tehnološkim promjenama i utjecajem koji isti ima kako na počinjenje krivičnih djela, tako i nositelje pravosudnih funkcija - od istraga do presuđenja. Program uključuje specifične tematske module, temeljene na dosadašnjoj suradnji s pravosudnim institucijama i potrebama pravosudne zajednice, uključujući sudije, tužitelje, policiju, istražitelje i vještake.

Obuke će biti realizovane u saradnji sa The Aire Centre uz podršku Vlade Ujedinjenog Kraljevstva kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.16.1 OBUKA: TEHNIKE ISTRAGE I SUĐENJA U SLUČAJEVIMA FINACIJSKOG KRIMINALA I PRANJA NOVCA

Mjesto održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Trajanje: bit će naknadno utvrđeno

Datum održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Ciljna grupa: Sudije i tužioci

Teme:

- Razmatranje suvremenih metoda za praćenje i analiziranje finansijskih tokova
- Učinkovite metode za oduzimanje nezakonito stečene imovine
- Uloga finansijskih istraga u složenim krivičnim predmetima i primjeri iz prakse
- Korištenje dokaza pribavljenih međunarodnom pravnom pomoći

Obuke će biti realizovane u saradnji sa The Aire Centre uz podršku Vlade Ujedinjenog Kraljevstva kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.16.2 OBUKA: MEĐUNARODNA PRAVNA POMOĆ I SURADNJA, UPOTREBA DOKAZA PRIBAVLJENIH MEĐUNARODNOM PRAVNOM POMOĆI

Mjesto održavanja: bit će naknadno utvrđeno
Trajanje: bit će naknadno utvrđeno
Datum održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Ciljna grupa: Sudije i tužioci

Teme:

- Praktični primjeri iz međunarodne suradnje i izazovi
- Izazovi i prilike tehnološkog napretka: kriptovalute i digitalni dokazi

Obuke će biti realizovane u saradnji sa The Aire Centre uz podršku Vlade Ujedinjenog Kraljevstva kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.16.3. OBUKA: IZAZOVI I PRILIKE PRED KRIVIČNIM PRAVOSUĐEM USLJED RAZVOJA TEHNOLOGIJE

Mjesto održavanja: bit će naknadno utvrđeno
Trajanje: bit će naknadno utvrđeno
Datum održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Ciljna grupa: Sudije i tužioci

Teme:

- Krivične istrage - digitalni tragovi kao dokazi u krivičnom postupku
- Identifikacija i zapljena digitalne imovine i kriptovaluta
- Krivična djela u digitalnom javnom prostoru – standardi dokazivanja i sudska praksa

Obuke će biti realizovane u saradnji sa The Aire Centre uz podršku Vlade Ujedinjenog Kraljevstva kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.16.4 OBUKA: ISTRAŽNI STANDARDI I PRIKUPLJANJE DOKAZA ZA KAZNENA DJELA POČINJENA U DIGITALNOM PROSTORU.

Mjesto održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Trajanje: bit će naknadno utvrđeno

Datum održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Ciljna grupa: Sudije i tužioci

Teme:

- Analiza sudske prakse i pravnih izazova u vezi s online prostorom
- Krivična djela visokotehnološkog kriminala

Obuke će biti realizovane u saradnji sa The Aire Centre uz podršku Vlade Ujedinjenog Kraljevstva kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.16.5 RADIONICA: KRIVIČNA DJELA PROTIV SIGURNOSTI RAČUNARSKIH PODATAKA

Mjesto održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Trajanje: bit će naknadno utvrđeno

Datum održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Ciljna grupa: Sudije i tužioci osl

Teme:Kriminal protiv intelektualne svojine, imovine, privrede i pravnog saobraćaja

- Krivična djela protiv prava i sloboda čovjeka u digitalnom kontekst

Ciljevi obuka: Unapređenje operativne efikasnosti u procesuiranju kompleksnih slučajeva finansijskog kriminala i visoko-tehnoloških krivičnih djela.

Jačanje međunarodne pravosudne suradnje i razumijevanje proceduralnih zahtjeva u pogledu dokaza pribavljenih kroz međunarodnu pravnu pomoć

Osiguranje dosljedne primjene tehnika za suzbijanje digitalnog kriminala i oduzimanje nezakonito stečene imovine.

Obuke će biti realizovane u saradnji sa The Aire Centre uz podršku Vlade Ujedinjenog Kraljevstva kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

7.17. OBUKA: „AKTUELNOSTI SUDSKE PRAKSE SUDA BiH IZ KRIVIČNE OBLASTI“

Mjesto održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Trajanje: bit će naknadno utvrđeno

Datum održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Ciljna grupa: Sudije krivičnog i apelacionog odjeljenja Suda BiH

NAPOMENA: Vrijeme i mjesto edukativne aktivnosti za sudije Suda Bosne i Hercegovine bit će naknadno utvrđeni tokom 2025. godine od strane Suda BiH.

7.18. OBUKA: „AKTUELNOSTI SUDSKE PRAKSE SUDA BiH IZ GRAĐANSKE I UPRAVNE OBLASTI“

Mjesto održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Trajanje: bit će naknadno utvrđeno

Datum održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Ciljna grupa: Sudije upravnog i apelacionog odjeljenja Suda BiH

NAPOMENA: Vrijeme i mjesto edukativne aktivnosti za sudije Suda Bosne i Hercegovine bit će naknadno utvrđeni tokom 2025. godine od strane Suda BiH.

7.19. OBUKA: „AKTUELNA PITANJA TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE“

Mjesto održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Trajanje: bit će naknadno utvrđeno

Datum održavanja: bit će naknadno utvrđeno

Ciljna grupa: tužioci Tužilaštva BiH

NAPOMENA: Vrijeme, mjesto, teme edukativne aktivnosti za tužioce Tužilaštva Bosne i Hercegovine bit će naknadno utvrđeni tokom 2025. godine od strane Tužilaštva BiH.

8. MEĐUNARODNO HUMANITARNO PRAVO – RATNI ZLOČINI

8.1. SEMINAR: KRIVIČNOPRAVNA ODGOVORNOST U PREDMETIMA RATNIH ZLOČINA

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje: jedan dan

Datum održavanja: 24. oktobra 2024. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci, stručni saradnici i istražioci koji rade na predmetima ratnih zločina

Planiran broj učesnika: 25-30

Cilj seminara: unaprijediti znanja o pojmovima međunarodnog humanitarnog prava

Metod: radionica

Edukativni materijal:

Edukatore: domaći i međunarodni stručnjaci

Obuka će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih Centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije BD BiH

8.2. SEMINAR: KAZNENA POLITIKA U PREDMETIMA RATNIH ZLOČINA

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje: jedan dan

Datum održavanja: 14. aprila 2025. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci, stručni saradnici koji rade na predmetima ratnih zločina

Planiran broj učesnika: 25-30

Teme:

- ocjena olakšavajućih i otežavajućih okolnosti;
- osobito olakšavajuće okolnosti,
- sporazumi o priznanju krivice- adekvatnost kažnjavanja

Cilj seminara: unaprijediti praksu u pogledu odmjeravanja kazne i ocjene otežavajućih I olakšavajućih okolnosti.

Metod: seminar

Edukatore: domaći i međunarodni stručnjaci

Obuka će biti realizovana u saradnji sa TRIAL International

8.3. SEMINAR: IZAZIVANJE NACIONALNE, RASNE I VJERSKE MRŽNJE, RAZDORA I NETRPELJIVOSTI

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje: jedan dan

Datum održavanja: 05. decembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioc, stručni saradnici koji rade na predmetima ratnih zločina

Planiran broj učesnika: 25-30

Teme:

- Krivična djela protiv slobode I prava čovjeka i građanina – Glava XV KZ BiH
- podstrekavanje na nasilje I mržnju
- aktuelna sudska praksa – čl 145. A KZ BiH

Metod: interaktivni I diskusija

Edukativni materijal: materijal edukatora

Edukatore: domaći i međunarodni stručnjaci

Obuka će biti realizovana u saradnji sa TRIAL International

8.4. SEMINAR: ULOGA SUDACA I TUŽITELJA U OSTVARIVANJU PRAVDE ZA ŽRTVE RATNIH ZLOČINA I DRUŠTVO

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje: jedan dan

Datum održavanja: 11. novembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioci, stručni saradnici koji rade na predmetima ratnih zločina

Planiran broj učesnika: 25-30

Teme: Naknadno će se utvrditi

Metod: seminar

Edukativni materijal:

Edukatori: domaći i međunarodni stručnjaci

Organizatori obuke: CEST FBiH i Sveučilište/Univerzitet u Vitezu

9. SPECIJALISTIČKE OBUKE

9.1. KOORDINACIONI SASTANCI TUŽILACA IZ F BiH I RS KOJI RADE NA MALOLJETNIČKOM REFERATU

Nastavak ostvarivanja konstruktivne saradnje između kantonalnih tužilaca, a prvenstveno radi razmjene iskustava, te posebno identifikovanja najboljih praksi u pogledu primjene alternativnih modela postupanja, kao i potreba za daljim edukacijama, sve u smislu odredbi Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, odnosno propisanih obaveza tužilaca. Na ovaj način osigurana je mogućnost da redovni koordinacioni sastanci za 2025. godinu budu prepoznati programom stručnog usavršavanja.

Dinamika realizacije sastanaka biće usaglašena i koordinirana sa Federalnim tužilaštvom FBiH i UNICEF BiH.

Pored redovnih sastanaka u okviru krivičnih savjetovanja, tokom 2025 godine predložen je jedan dodatni koordinacioni sastanak koja ulazi u dane obavezne obuke nosilaca pravosudnih funkcija.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH i Pravosudne komisije BD BiH uz podršku UNICEF-a

9.2. SPECIJALISTIČKA OBUKA: SEKSUALNO ISKORIŠTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU ”

Napredne edukacije i unaprjeđenje znanja sudija, tužilaca i OSL o procesuiranju slučajeva seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju nakon završene obuke za sticanje uvjerenja o posebnom znanju i vještinama za rad na predmetima sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku. Obuka se sastoji od 3 modula odnosno tri radionice. Kako bi završili naprednu specijalističku obuku potrebno je pohađati sve tri predviđene radionice iz domena nasilja nad djecom u digitalnom okruženju.

9.2.1. SPECIJALISTIČKE RADIONICE: „SEKSUALNO ISKORIŠTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU ”

Mjesto održavanja: Sarajevo ili Banja Luka

Trajanje: 3 dana

Datum održavanja: 17., 18. i 19. septembra 2025.

Ciljna grupa: sudije, tužioci, predstavnici policijskih agencija

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

MODUL 1- SEKSUALNO ISKORISTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUZENJU – ETIOLOGIJA I FENOMENOLOGIJA

- Nasilje nad djecom u digitalnom okruženju – globalni trendovi
- Seksualno iskoristavanje i zlostavljanje djece u digitalnom okruženju
- Cyberbullying, Grooming, Sexting & Sextortion, Live Stream
- Konvencija Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja
- Implementacija poglavlja VI (Materijalno kazneno pravo) Lanzarote konvencije u krivično zakonodavstvo u Bosni I Hercegovini
- Krivična djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece u KZ RS
- Krivičnopravna zaštita polnog integrite djece u KZ FBiH i KZ BD BiH
- Zakon o posebnom registru lica pravosnažno osuđenih za krivična djela seksualne zloupotrebe i iskorištavanja djece RS

MODUL 2-PROCESUIRANJE SLUČAJEVA SEKSUALNOG ISKORISTAVANJA I ZLOSTAVLJANJA DJECE U DIGITALNOM OKRUZENJU (PRAVNI OKVIR)

- **Cyber kriminal“ i zaštita djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja – međunarodni i nacionalni pravni okvir**

- Presentacija stanja i usklađenosti sa međunarodnim zahtjevima napodručju materijalnog i procesnog krivičnog zakonodavstva
- Aktuelni primjeri procesuiranja krivičnih djela iz okvira seksualnog
- **Postupci za zaštitu djeteta/žrtve/svjedoka**
- Kontakt djeteta kao svjedoka/oštećenog sa organima krivičnog gonjenja nakon izvršenog krivičnog djela na njegovu štetu ili saznanja za krivično djelo
- Postupanje i uloga zakonskog zastupnika/staratelja ili službe socijalni zaštita
- Uloga djeteta kao svjedoka u toku istrage -priprema i saslušanje
- Dijete kao svjedok u postupku pred Sudom
- **Procesuiranje krivičnih dijela zlostavljanja djeteta**
- Analiza krivičnih dijela na štetu djece i maloljetnika iz odredbi Entitetskih i Krivičnog zakona Brčko Distrikt BiH s fokusom na seksualno iskorištavanje i zlostavljanje
- **Psihološka podrška djeci žrtvama i svjedocima - ispitivanje prilagođeno djeci**
- Značaj psihološke procjene trenutnog stanja i pripreme djeteta za svjedočenje

MODUL 3 -FORENZICKA ISTRAGA, DIGITALNI OKVIR I PROCESNO PRAVNO FORMIRANJE DOKAZA

- **Forenzička istraga i digitalni okvir dokaza**
- Digitalna forenzika
- Digitalni podaci na uređajima i mreži
- **Otkrivanje, razjašnjavanje i dokazivanje krivičnih djela „cyber kriminala“**
- Osnovne karakteristike i specifičnosti otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela „cyber kriminala“
- **Elektronski dokazi i vjestacenje digitalnih uređaja**
- Mobilni uređaji i operativni sistemi
- Digitalna forenzika
- Ekstrakcija digitalnih dokaza

Cilj radionice: Namjenjena grupi učesnika koja će proći sva tri Modula, tri radionice kao specijalističku obuku iz domena nasilja nad djecom u digitalnom okruženju Edukacije i unaprjeđenje znanja sudija, tužilaca i OSL o procesuiranju slučajeva seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju, provođenje obuka i studije slučaja.

Metod: izlaganja, studija slučaja i diskusija

Edukativni materijal: Priručnik za obuku o profesionalaca o iskorištavanju djece u digitalnom okruženju i Smjernice za postupanje profesionalaca

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH, CEST RS i eksperti Save the Children

Nastavni plan i program kao i priručnik razvijeni u saradnji s Save the Children u okviru Projekta "Prevenција i rad na spriječavanju seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju u Bosni i Hercegovini.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS i Pravosudne komisije BD BiH

9.3. PROGRAM EDUKACIJE ZA STICANJE POSEBNIH ZNANJA I KONTINUIRANO STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE SUDIJA I TUŽILACA IZ OBLASTI DJEČIJIH PRAVA, PRESTUPNIŠTVA MLADIH I NJIHOVE KRIVIČNOPRAVNE ZAŠTITE

Prema Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj: 7/14 od 29.01.2014. godine - u daljnjem tekstu: Zakon), o sticanju posebnih znanja i kontinuiranom stručnom osposobljavanju i usavršavanju sudija i tužilaca iz oblasti dječijih prava, prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite, brine se Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH i to pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (član 198. stav 1. Zakona). Zakon između ostalog propisuje da Centar osigurava **sudijama i tužiocima** uvjerenja ili certifikate o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite (član 198. st 3.).

Centri za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH u saradnji sa VSTV BIH uz poršku UNICEF-a su finalizirali novi jedinstveni program specijalističke obuke za nosioce pravosudnih funkcija, koji će se provodit u Federaciji i Republici Srpskoj.

Program obuke sastoji se od tri tematske cjeline a njegovo trajanje biće 6 dana obuke.

Tokom 2025. godine program specijalističke obuke bit će namijenjen sudijama i tužiocima koji na osnovu člana 20. Zakona budu postavljeni za sudiju/tužioca za maloljetnike, a tokom prethodnih godina nisu prošli specijalističku obuku i stekli certifikate o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite (član 20. Zakona: „Sudiju postavlja na vrijeme od pet godina opća sjednica suda, a tužioca na vrijeme od 5 godina kolegij tužilaca. Nakon isteka pet godina, sudija, odnosno tužilac može biti ponovo postavljen na istu funkciju“).

„Program edukacije za sticanje posebnih znanja i kontinuirano stručno osposobljavanje i usavršavanje sudija i tužilaca iz oblasti dječijih prava, prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite“

Trajanje obuke: 6 dana

Plan obuke: 3 dvodnevne radionice, Sarajevo i Banjaluka

Broj polaznika: -

Metod i materijal: Interaktivne prezentacije, prikaz slučajeva, studijska posjeta.

Za sticanje uvjerenja ili certifikate o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite, potrebno je pohađanje cijelog programa obuke, sve tri cjeline odnosno svih 6 dana obuke kao i preduslov završetak online HELP kursa vezanog za Prava djeteta i pravda prilagođena djeci putem online HELP platforme Vijeća Evrope.

PRVI TEMATSKI CIKLUS:

KRIVIČNI POSTUPAK PREMA DJECI I MALOLJETNICIMA

- ✓ Etiologija i fenomenologija maloljetničkog prestupništva – kriminološki osvrt
- ✓ Sistem maloljetničkog pravosuđa i međunarodni standardi sa aspekta relevantnih međunarodno pravnih instrumenata iz oblasti prava djeteta
- ✓ Krivični postupak prema maloljetnicima
- ✓ Maloljetničko materijalno krivično pravo
- ✓ Maloljetničko izvršno krivično pravo
- ✓ Zaštita maloljetnika i uvod u prava djeteta

DRUGI TEMATSKI CIKLUS:

PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU U PRAKSI

- ✓ Primjena alternativnih mjera i mjera preusmjeravanja u krivičnom postupku prema maloljetnicima
- ✓ Krivična djela na štetu djece
- ✓ Primjena Zakona u praksi i zaštita djece žrtava i njihova resocijalizacija- praktični primjeri

TREĆI TEMATSKI CIKLUS:

PSIHOLOGIJA MALOLJETNIKA I ULOGA ORGANA STARATELJSTVA U KRIVIČNOM POSTUPKU PREMA MALOLJETNICIMA

- ✓ Psihologija maloljetnika u krivičnom postupku
- ✓ Uloga i značaj organa starateljstva u funkciji pomoći organu koji vodi krivični postupak prema maloljetniku
- ✓ Posjeta zavodskim institucijama

PRVI TEMATSKI CIKLUS

9.3.1 KRIVIČNI POSTUPAK PREMA DJECI I MALOLJETNICIMA

Mjesto i datumi održavanja: Sarajevo, 20. i 21. mart 2025. godine

Banja Luka, 13. i 14. marta 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije, tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

1. DAN

Etiologija i fenomenologija maloljetničkog prestupništva – kriminološki osvrt

Maloljetničko prestupništvo kao društvena pojava; Faktori koji utiču na pojavu prestupništva mladih;

Karakteristike maloljetničkog prestupništva danas; Prevencija maloljetničkog prestupništva.

Sistem maloljetničkog pravosuđa i međunarodni standardi sa aspekta relevantnih međunarodno pravnih instrumenata iz oblasti prava djeteta

Usklađenost osnovnih principa domaćeg maloljetničkog krivičnog zakonodavstva sa međunarodnim instrumentima

Krivični postupak prema maloljetnicima

- Temeljni ciljevi i principi krivičnog postupka prema maloljetnicima
- Minimalna prava maloljetnika u krivičnom postupku

- Definicija uzrasnih kategorija na koje se primjenjuje maloljetničko krivično zakonodavstvo (dijete, mlađi, stariji maloljetnik, mlađa punoljetna osoba)
- Nadležnost sudova i tužilaštava za maloljetnike
- Postupanje prije pokretanja pripremnog postupka prema maloljetniku
- Zaštita privatnosti maloljetnika
- Obazrivost i hitnost u postupanju
- Podaci o ličnosti i prilikama maloljetnika
- Ispitivanje maloljetnika
- Načelo oportuniteta
- Dužnost tužioca da razmotri mogućnost i opravdanost primjene odgojne/vaspitne preporuke
- Pripremni postupak
- Privremeni smještaj
- Mjere za obezbjeđenje prisustva maloljetnika i uspješno vođenje krivičnog postupka (pritvor i mjere zabrane)
- Postupanje nakon okončanog pripremnog postupka
- Obrazložen prijedlog tužioca
- Dužnost sudije da razmotri mogućnost i opravdanost primjene odgojne/vaspitne preporuke
- Odlučivanje o prijedlogu tužioca (sjednica/glavni pretres)
- Odluke sudije za maloljetnike
- Pravni lijekovi (redovni i vanredni)

2. DAN

Maloljetničko materijalno krivično pravo

- Vrste krivičnih sankcija prema maloljetnicima i njihova primjena
- Svrha odgojnih/vaspitnih mjera i kazne maloljetničkog zatvora
- Vrste odgojnih/vaspitnih mjera
- Izbor odgojne/vaspitne mjere
- Osnovni principi pri predlaganju i izboru krivične sankcije prema maloljetnicima
- Sudska individualizacija krivične sankcije u toku postupka i u toku nadzora izvršenja do okončanja izvršenja krivične sankcije prema maloljetnicima

- Pravilnik o primjeni odgojnih/vaspitnih mjera posebnih obaveza prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela - sa primjerima iz tužilačke i sudske prakse

Maloljetničko izvršno krivično pravo

- Izvršenje nezavodskih i zavodskih odgojnih/vaspitnih mjera
- Odlaganje i prekid izvršenja zavodskih odgojnih/vaspitnihmjera i kazne maloljetničkog zatvora
- Nadzor suda nad sprovođenjem mjera (op.zakonski naziv)
- Odlučivanje o uslovnom otpustu zavodskih odgojnih/vaspitnihmjera i kazne maloljetničkog zatvora
- Obustava izvršenja i zamjena izrečene odgojne/vaspitne mjere drugom odgojnom/vaspitne mjerom
- Ponovno odlučivanje o odgojnim/vaspitnim mjerama
- Obavješćavanje organa starateljstva i dužnost pružanja pomoći nakon izvršenja krivične sankcije
- Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti maloljetnika koji se nalaze na izvršenju zavodskih odgojnih/zavodskih mjera i izdržavanju kazne maloljetničkog zatvora

DRUGI TEMATSKI CIKLUS

9.3.2 PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU U PRAKSI

Mjesto i datumi održavanja: Sarajevo, 15. i 16. aprila 2025. godine

Banja Luka, biće naknadno utvrđeno

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: biće naknadno određeni

Ciljna grupa: sudije, tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

3. DAN

Primjena alternativnih mjera i mjera preusmjeravanja u krivičnom postupku prema maloljetnicima

- Mjera policijskog upozorenja
- Odgojne/vaspitne preporuke kao mjere preusmjeravanja od redovnog krivičnog postupka u domaćem zakonodavstvu (uslovi primjene i vrste odgojnih /vaspitnih preporuka)
- Mjera policijskog upozorenja u svjetlu zakonskih i podzakonskih rješenja (Pravilnik o primjeni mjere policijskog upozorenja) sa primjerima iz tužilačke prakse
- Odgojne /vaspitne preporuke kao mjere preusmjeravanja od redovnog krivičnog postupka u domaćem zakonodavstvu (uslovi primjene i vrste odgojnih /vaspitnih preporuka) u svjetlu zakonskih i podzakonskih rješenja (Pravilnik o primjeni odgojnih/vaspitnih preporuka prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela djela) sa primjerima iz tužilačke i sudske prakse

4. DAN

Krivična djela na štetu djece

- Posebna pravila postupanja prema djeci i maloljetnicima koji se u krivičnom postupku protiv punoljetnih učinilaca krivičnih djela na štetu djece i maloljetnika pojavljuju kao žrtve ili svjedoci-očevici učinjenog djela
- Provođenje krivičnog postupka
- Postupanje
- Uloga stručnih savjetnika i stručnih lica

**Primjena Zakona u praksi i zaštita djece žrtava i njihova resocijalizacija-
praktični primjeri**

TREĆI TEMATSKI CIKLUS

9.3.3 PSIHLOGIJA MALOLJETNIKA I ULOGA ORGANA STARATELJSTVA U KRIVIČNOM POSTUPKU PREMA MALOLJETNICIMA

Mjesto i datumi održavanja: Sarajevo, 28. i 29. aprila 2025. godine

Banja Luka, biće naknadno utvrđeno

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: biće naknadno određeni

Ciljna grupa: sudije, tužioci

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

5. DAN

Psihologija maloljetnika u krivičnom postupku

- Razvoj djece (kognitivni razvoj, pamćenje i zaboravaljanje, komunikativnost i jezičke kompetence, moralnost, sugestibilnost, emocionalni i psihoseksualni razvoj)
- Psihološka priprema djece
- Traumatsko iskustvo djece i posljedice
- Izazovi u ispitivanju
- Forenzički intervju
- Vrste pitanja i pravila razgovora
- Pravila ispitivanja
- Stresni aspekti svjedočenja
- Praksa saslušanja djece u istrazi
- Praksa saslušanja djece pred sudom

Uloga i značaj organa starateljstva u funkciji pomoći organu koji vodi krivični postupak prema maloljetniku

- Socijalna anamneza kao dokaz „sine qua non“ u krivičnom postupku prema maloljetniku sa primjerima „dobre prakse“
- Uloga organa starateljstva u predlaganju mjere policijskog upozorenja
- Uloga organa starateljstva u slučajevima predlaganja načela oportuniteta

- Uloga organa starateljstva u slučajevima primjene “odgojnih/vaspitnih preporuka”
- Uloga organa starateljstva u slučajevima pokretanja krivičnog postupka (naredba o pokretanju pripremnog postupka)
- Uloga organa starateljstva u slučaju praćenja i provođenja vaspitnih/odgojnih mjera
- Uloga organa starateljstva u fazi izmjene odluke o obustavi izvršenja vaspitnih/odgojnih mjera
- Uloga organa starateljstva u slučajevima izricanja “mjera sigurnosti/bezbjednosti”
- Uloga organa starateljstva u okviru postpenalnog tretmana
- Saradnja stručnih savjetnika sudova i tužilaštava sa organima starateljstva i i mogućnosti unapređenja međusobne saradnje
- Uloga stručnog lica organa starateljstva ili stručnog savjetnika (tužilaštava/ suda) prilikom saslušanja djeteta kao žrtve krivičnog djela (pomoć, posredovanje u komunikaciji sa policijskim službenikom, tužiocem i sudijom)
- Sastavljanje izvještaja stručnog lica organa starateljstva ili stručnog savjetnika (tužilaštava/suda) o razgovoru sa djetetom sa prijedlogom stručnog mišljenja (prijedlog i preporuke u vezi prije postupka saslušanja) sa primjerima „dobre prakse“

6. DAN

Posjeta zavodskim institucijama

9.4. SPECIJALISTIČKA OBUKA PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

9.4.1 USAID PROJEKAT PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

DRUGA GODINA OBUKE NOVE GRUPE SUDIJA I TUŽILACA

PREMA PROGRAMU SPECIJALISTIČKE OBUKE ZA SUDIJE I TUŽIOCE

Ciljna grupa: tužioci, sudije koji rade na predmetima korupcije, visoke korupcije i organiziranog kriminala a nisu do sada imali priliku proći specijalističku obuku

Cilj obuke: Dodatno usavršavanje iz oblasti korupcije i organiziranog kriminala

Napomena: Učesnici mogu prijaviti cijeli program i dužni su uredno pohađati cijeli program prve godine specijalističke obuke koji obuhvata 6 navedenih obuka tokom 2025. godine.

Zbog ograničenog broja učesnika, prvenstvo pri prijavi i učestvovanju u navedenom programu imaju pravosudne institucije koje nisu bile dio partnerskih institucija USAID Projekta i nisu u prethodnim godinama imali učesnike na specijalističkoj obuci u oblasti korupcije i organiziranog kriminala.

Polazeći od procesne uloge suda u krivičnom postupku, osnove u izradi Programa su domaći materijalnopravni i procesnopravni zakonski okvir za suzbijanje ove vrste krivičnih djela i pretpostavljena struktura, profesionalno znanje i iskustvo sudija koje će biti u prilici da postupaju u ovoj vrsti predmeta.

Podvođenje pod pojam „predmeta korupcije visokog nivoa“ i predmeta u kojima je (samo) pričinjena šteta u iznosu od najmanje 100.000,00 KM (a ne i nekome pribavljena imovinska korist) ukazuje da će za neke od tih predmeta biti nadležni i sudovi osnovnog nivoa. Iz tog razloga, pri izradi Programa specijalističke obuke sudije koje postupaju i sude u predmetima visoke korupcije i organiziranog kriminala moralo se voditi računa i o različitoj strukturi budućih polaznika te obuke, njihovom nejednakom dosadašnjem iskustvu u radu na tim vrstama predmeta i nejednakim izgledima rada na tim predmetima u njihovoj budućoj profesionalnoj karijeri.

DRUGA GODINA OBUKE SUDIJA I TUŽILACA

Ciljna grupa: tužioc, sudije koji rade na predmetima korupcije, visoke korupcije i organiziranog kriminala a nisu do sada imali priliku proći specijalističku obuku

Cilj obuke: Dodatno usavršavanje iz oblasti korupcije i organiziranog kriminala

Napomena: Učesnici mogu prijaviti cijeli program i dužni su uredno pohađati cijeli program prve godine specijalističke obuke koji obuhvata 6 navedenih obuka tokom 2025. godine.

Zajedničke obuke za sudije i tužioce tokom 2025. godine

OBUKE:

1. **SEMINAR:** KRIVIČNO DJELO PRANJE NOVCA I ODGOVORNOST PRAVNIH OSOBA ZA KRIVIČNA DJELA IZVRŠENJE KRIVIČNOG DJELA U SASTAVU KRIMINALNOG UDRUŽENJA
-

Datum održavanja: 21. oktobra 2025. godine

2. **SEMINAR:** OSNOVNA KOMPLEMENTARNA ZNANJA, ZAKON O BANKARSKOM POSLOVANJU, FINANSIJSKE ISTRAGE – DIO I, POSEBNE KARAKTERISTIKE U PROCESUIRANJU KRIVIČNOG DJELA PRANJA NOVCA – DIO I I TEORIJA LANACA INDIREKTHNIH POREZA – DIO I
-

Datum održavanja: septembar 2025. godine

3. **SEMINAR:** ZAKON O JAVNIM NABAVKAMA
-

Datum održavanja: 07. novembra 2025. godine

4. **SEMINAR:** PRIJEDLOG ZA ODREĐIVANJE ILI PRODUŽENJE PRITVORA I ODLUČIVANJE O OPTUŽNICI
-

Datum održavanja: mart 2025. godine

5. **SEMINAR: KONTROLA ZAKONITOSTI DOKAZA – DIO I I KONTROLA KVALITETA IZVJEŠTAJA AGENCIJA ZA PROVOĐENJE ZAKONA – DIO I**

Datum održavanja: 14. maja 2025. godine

6. **SEMINAR: ODLUČIVANJE O ŽALBAMA IZJAVLJENIM PROTIV PRESUDE**

Datum održavanja: 23. aprila 2024. godine

Edukativni materijal: Materijali edukatora razvijeni u okviru USAID JACA Projekta

Organizatori obuke: Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca RS i Centar za edukaciju sudija i tužilaca FBiH i Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH

9.5 SPECIJALISTIČKA OBUKA IZ OBLASTI FORENZIKE

9.5.1 OBUKA: „FOREZNIKA ZA PRAVNIKE“

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 29. i 30. septembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioc, novoimenovani tužioc koji nisu prošli ovu obuku i stručni saradnici

Planiran broj učesnika: 35

Teme:

- Mjesto i uloga forenzičko kriminalističkih vještačenja u otkrivanju i dokazivanju krivičnih djela i krivične odgovornosti,
- Doprinos forenzičko kriminalističkih vještačenja objektivnom, efikasnom i humanom utvrđivanju činjenica u krivičnom postupku,
- Klasifikacija vještaka,
- Standardi za forenzičko kriminalističke vještake,
- Deontologija vještaka,
- Etika kod vještaka,
- Vještačenje u kontekstu moguće obmane od strane vještaka,

- Dokaz u forenzici
- Determinacija dokaza
- Ocjena dokaza
- Pojam nezakonitog dokaza (u forenzici)
- Vrste nezakonitih dokaza (u forenzici)
- Nezakoniti dokazi – primjeri iz prakse

- O nekim otvorenim procesualnim pitanjima u primjeni dokaza forenzičko kriminalističkim vještačenjima:
  - a) O izboru forenzičko kriminalističkog vještaka,
  - b) Rukovođenje vještakom,
  - c) O formi i sadržaju forenzičko kriminalističkih vještačenja,
  - d) Učešće vještaka na glavnoj raspravi,
  - e) Razumljivost objašnjenja nalaza vještačenja od strane vještaka;
  - f) O realnim mogućnostima branitelja da angažira posebnu službu forenzičko kriminalističkih vještačenja,
  - g) Vrste vještačenja:
- Jednostavna (osnovna) vještačenja,
- Timska – kompleksna - multidisciplinarna vještačenja,
  - h) O kritičkoj ocjeni dokaza vještačenjem (kritička ocjena nalaza vještaka),
  - i) Odnos vještaka prema sudu,
  - j) Odnos vještaka prema strankama,
  - k) Odnos vještaka prema drugim vještacima,

- Normativni i neki drugi faktori koji utječu na vjerodostojnost iskaza (vještaka) – iskustva iz Republike Hrvatske u korelaciji sa nekim drugim zemljama
  - a) Značenje iskaza vještaka u savremenom kaznenom postupku
  - b) Normativna uređenost stručnog profila vještaka u kaznenom postupku
  - c) Odnos kriminalističkog ispitivanja i vještačenja
  - d) Ustanove koje obavljaju poslove vještačenja i njihova pozicioniranost u policiji
  - e) Vjerodostojnost iskaza vještaka kao normativni pojam
  - f) Poredbeni prikaz (BiH – Italija – Ruska federacija – SR Njemačka)
  - g) Novija nastojanja afirmacije policije u kaznenom postupku

- Ispitivanje vještaka – komparativna analiza uloge vještaka u sudskim sistemima zemalja zapadnog Balkana (BiH – Crna Gora – Srbija – Istočna Makedonija)

Cilj seminara: plan i program planira za edukaciju sudija i tužilaca (odnosno saradnika u ovim institucijama) dominantno će biti posvećen sveobuhvatnim analizama iz oblasti forenzike, usmjerenim na razjašnjavanje neophodnih komponenti za pripadnike pravosudne zajednice.

Cilj realizacije ove edukacije jeste potpuno razjašnjenje sa svim neophodnim pojašnjenjima i primjerima, vezanim za različite segmente forenzičke nauke, sa posebnim akcentom na njihovu primjenu u pravosuđu.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

9.5.2. OBUKA: (NE)POZNATA FORENZIKA

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 29. i 30. oktobra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije, tužioc, novoimenovani tužioc koji nisu prošli ovu obuku i stručni saradnici

Planiran broj

učesnika: 35

Teme:

- Uvod u forenzičku traseologiju
- Specifični forenzički primjeri
- Relativizacija (forenzičkih) dokaza
- (Ne)moguće greške u forenzičkim analizama u BiH i šire
- (Ne)specifični segmenti forenzike uviđaja
- Relativizacija DNA analiza i (ne)mogućnost njene primjene u forenzičko kriminalističkim istragama
- Forenzički dokazi
- Specifične forenzičko kriminalističke istrage (analize odabranih slučajeva)

- Geni ubice i/ili hromosomske promjene i kriminogeno ponašanje ljudi (postoje li ljudi predodređeni da izvrše zločin)
- Forenzički aspekt nedostataka u ZKP-u FBiH/BiH i njihov uticaj na forenzičko kriminalističke istrage
- Identifikacija ljudi na osnovu tragova noktiju
- Identifikacija ljudi na osnovu tragova usana
- Identifikacija ljudi na osnovu tragova ušne školjke
- Forenzički podsjetnik za rad na licu mjesta
- Specifikumi u forenzici

Cilj seminara: specifičan segment edukacije, koji obuhvata različite (ne)poznate forenzičke teme, i predstavlja mozaik različitih forenzičkih analiza, (ne)poznatih slučajeva, uz davanje specifičnih pojašnjenja, ukazivanja na dobre i loše stvari u određenim kriminalističkim i forenzičkim postupcima.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

9.6.PROJEKAT „JAČANJE TUŽILAČKIH KAPACITETA U SISTEMU KRIVIČNOG PRAVOSUĐA“

9.6.1 „SPECIJALISTIČKA EDUKACIJA IZ OBLASTI KORUPCIJE – DODATNO USAVRŠAVANJE ZA UČESNIKE KOJI SU ZAVRŠILI SPECIJALISTIČKU OBUKU“

Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno

Trajanje obuke: 2 dana

Vrijeme održavanja: 13. i 14. februara 2025. godine

Ciljna grupa: tužioci, sudije i ovlašćena službena lica koji su završili specijalističku obuku iz oblasti korupcije

Teme:

- Krivična djela visoke korupcije i njihova obilježja.
- Prikupljanje, korištenje i izvođenje dokaza.
- Praktični izazovi i iskustva.
- Najbolje prakse u izradi optužnica u predmetima visoke korupcije.
- Greške koje treba izbjegavati.

Cilj obuke: Dodatno usavršavanje iz oblasti korupcije

Edukativni materijal: Materijali edukatora

Organizatori obuke: Projekat „Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa VSTV BiH“, Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca RS i Centar za edukaciju sudija i tužilaca FBiH

10.PREKRŠAJNO PRAVO

10.1. OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ PREKRŠAJNE OBLASTI

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 08. i 09. septembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 40

Teme:

- Aktuelna praksa u primjeni odredaba Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku u prekršajnom postupku
- Zakon o prekršajima u F BiH
- Izvršenje prekršajnih sankcija i mjera propisanih čl.21 ZOP-a
- Sudska praksa iz oblasti carinskih i poreskih prekršaja
- Nasilje u porodici- aktuelna praksa

Cilj okruglog stola:

Prezentiranje aktuelne prakse u primjeni Zakona o prekršajima u F BiH.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: materijal edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

10.2. SEMINAR: SAOBRAĆAJNE NEZGODE NA AUTO-PUTU, BRZOM PUTU I PUTU REZERVISANOM ZA SAOBRAĆAJ MOTORNIH VOZILA U KOJIMA SU UČESNICI PJEŠACI

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 07. aprila 2025. godine

Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 40

Teme:

-
- Saobraćajne nezgode na auto-putu , brzom putu i putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila u kojima su učesnici pješaci
- Aktuelna sudska
- Aktuelna praksa u primjeni odredaba Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku u prekršajnom postupku

Cilj okruglog stola:

Prezentiranje aktuelne prakse u primjeni Zakona o prekršajima u F BiH.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: materijal edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

11. GRAĐANSKO PRAVNA OBLAST

11.1. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ OBLASTI STVARNOG PRAVA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 24. i 25. juna 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj

učesnika: 50

Teme:

- Zemljišna knjiga i katastar
- Raspolaganje općim i javnim dobrima
- Privremena zabrana raspolaganja državnom imovinom nakon Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom;
- Uknjižba stvarnih prava na nekretninama sa osvrtom na aktuelnu sudsku praksu
- Uloga i značaj načela povjerenja u procesu razrješavanja pravnih sporova nastalih usljed višestrukog otuđenja iste nekretnine: značaj pravilne kvalifikacije spornih pravnorelevantnih činjenica, brisovna tužba, normirani stepen odgovornosti kasnijeg sticatelja prema vanknjižnim pravnim činjenicama

Cilj: Analizom normativnih rješenja i postojeće prakse na seminaru će biti ukazano na najvažnije aspekte i moguća rješenja u vezi s izabranim segmentima stvarnog prava

Metod: prezentacija i diskusija

Edukativni materijal: Materijal edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

11.2. SEMINAR: NAKNADA ŠTETE

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 08. i 09. septembra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 80

Teme:

- Vrste šteta - Materijalna nematerijalna šteta
  - Obična šteta
  - Izmakla korist
- Vrste odgovornosti za štetu
  - Ugovorna, vanugovorna odgovornost za štetu
  - Subjektivna objektivna odgovornost za štetu
  - Odgovornost za drugog
  - Odgovornost više lica za istu štetu
  - Odgovornost po osnovu pravičnosti
  - Posebni slučajevi odgovornosti
- Naknada štete s posebnim osvrtom na naknadu nematerijalne štete iz osnova osiguranja od auto odgovornosti
- Naknada nematerijalne štete zbog povrede prava ličnosti
- Pravo na naknadu štete zbog povrede na radu
- Naknada štete- izgubljene dobiti iz postupka javne nabavke
- Teret dokazivanja kod naknade štete
-

Cilj seminara: Predstaviti učesnicima zakonski osnov za naknadu štete, razmotriti sudsku praksu i pitanja harmonizacije postupanja pravosudnih organa u ovoj oblasti, s ciljem unapređenja rada sudova i osiguranja načela jednakosti stranaka pred sudom

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

11.3. SEMINAR: NAKNADA MATERIJALNE ŠTETE U SLUČAJU AUTO ODGOVORNOSTI

Mjesto i datum održavanja: Brčko, biće naknadno određen

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 80

Teme:

- Vrste odgovornosti za štetu
  - Ugovorna, vanugovorna odgovornost za štetu
  - Posebni slučajevi odgovornosti
- Naknada štete s posebnim osvrtom na naknadu nematerijalne štete iz osnova osiguranja od auto odgovornosti
- Utvrđivanje visine zakonske zatezne kamate kod naknade materijalne štete u slučaju auto odgovornosti

Cilj seminara: Predstaviti učesnicima zakonski osnov za naknadu štete, razmotriti sudsku praksu i pitanja harmonizacije postupanja pravosudnih organa u ovoj oblasti, s ciljem unapređenja rada sudova i osiguranja načela jednakosti stranaka pred sudom

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

11.4. SEMINAR: VALJANO ZAKLJUČENJE OBLIGACIONIH UGOVORA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo 03. oktobra 2025.

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 40

Teme:

- Zaključenje ugovora
- Ništavost ugovora

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a F BiH

11.5. SEMINAR: SPOROVI U GRAĐEVINARSTVU

Mjestoi datum održavanja: Sarajevo, 13. maja 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i stručni saradnici

Planiran broj učesnika: 40

Teme:

- FIDIC ugovori i standardi u građevinarstvu
- Sporovi u građevinarstvu sa posebnim osvrtom na međunarodne uslove u građenju /FIDIC/ u usporedbi sa domćom regulativom i
- Praksa prema domaćom regulativom

Cilj: Doprinijeti uspostavljanju standarda kvaliteta i unapređenju kvaliteta presuda u parničnom postupku

Metod: prezentacija i diskusija

Edukatori: edukatori CET FBIH

11.6. OKRUGLI STO NA TEMU RJEŠAVANJE SPORNOG PRAVNOG PITANJA I VANREDNA REVIZIJA

za sudije Vrhovnih sudova FBiH, RS-a , Apelacionog suda Brčko distrikta i Suda u BiH

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije Vrhovnih sudova Federacije BiH, Republike Srpske, Apelacionog suda Brčko distrikta i Suda u Bosne i Hercegovine i predsjednika građanskih odjeljenja okružnih i kantonalnih sudova

Planiran broj učesnika: 50

Teme:

- Sporna pravna pitanja prema delegirana od Vrhovnih sudova FBiH, RS-a Suda BiH i Apelacionog suda Brčko distrikta BiH
- Usklađivanje sudske prakse
- Vanredna revizija
- Revizija u setčajnom postupku

Cilj:

Razmatranje sudske prakse i rješavanje spornih pravnih pitanja.

Metod: prezentacija i diskusija

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

11.7. OKRUGLI STOL: PRAKSA VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BIH I KANTONALNIH SUDOVA IZ GRAĐANSKE OBLASTI

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo,

- I. termin 22. i 23. maja 2025. godine
- II. termin 27. i 28. novembra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 80

Teme:

- Praksa Vrhovnog suda FBiH iz različitih oblasti građanskog prava
- Postupci po pravnim lijekovima sa aktuelnom sudskom praksom Vrhovnog suda Federacije BiH
- teret dokazivanja u teoriji i sudskoj praksi
- sudska praksa u antidiskriminacionim sporovima
- sudska praksa u oblasti osiguranja
- aktuelna pitanja iz upravne oblasti ekspropijacija, deekspropijacija i izvlaštenje

Cilj: Razmatranje sudske prakse Vrhovnog suda Federacije BiH i kantonalnih sudova kao drugostepenih sudova u građanskom postupku.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

11.8.SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ PARNIČNOG POSTUPKA

Mjesto i datum održavanja: I. Bihać, 08. i 09. maja 2025. godine

II. Sarajevo, 04. i 05. novembra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije kantonalnih i općinskih sudova

Planiran broj

učesnika: 50

Teme:

- Dokazivanje u parničnom postupku (složena vještačenja u parničnom postupku – angažiranje odgovarajućih instituta; upravljanje postupkom; sprečavanje prihvatanja i izvođenja irelevantnih dokaza

- Sudske mjere osiguranja prema Zakonu o parničnom postupku i pojedinim materijalnim propisima (Zakon o radu, Zakon o zabrani diskriminacije, Porodični zakon Federacije BiH i dr.).
- Troškovi postupka i primjena pravnih shvatanja Panela za ujednačavanje sudske prakse
- Propusti prvostepenog suda u obrazlaganju odluka koji su osnov za preinačenje i za ukidanje odluke
- Zastarjelost u građanskom pravu
- Kako postaviti sporno pravno pitanje

Cilj: Doprinijeti uspostavljanju standarda kvaliteta i unapređenju kvaliteta presuda u parničnom postupku

Metod: prezentacija i diskusija

Edukativni materijal: Materijal edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

11.9.SEMINAR: PRIPREMNO ROČIŠTE U PARNIČNOM POSTUPKU, VAŽNOSTI PRIPREME I PROCJENA RELEVANTNIH DOKAZNIH PRIJEDLOGA STRANAKA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 14. i 15. aprila 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije općinskih sudova

Planiran broj

učesnika: 40

Teme seminara:

- priprema i procjena relevantnih dokaznih prijedloga stranaka
- utvrđivanje spornih i nespornih činjenica među strankama;
- dokazi relevantni za utvrđivanje određenih činjenica od kojih zavisi presuđenje stvari.
- objektivna preinaka tužbe u toku pripremnog ročišta,
- Propusti kod prethodnog ispitivanja tužbe

Cilj seminara: Ukazati na važnost pravilnog održavanja pripremnog ročišta, a obzirom da od istog zavisi sam ishod odluke. Kvalitetno pripremljeno ročište olakšava pisanje presude i doprinosi boljoj kvaliteti odluke.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

11.10. SEMINAR: PROCES OCJENE DOKAZA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 25. septembra 2025. godine.

Banjaluka, 12. maja 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Broj učesnika: 30

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Ciljne grupe: sudije koje rade na parničnom referatu

Teme:

- Teret dokazivanja u parničnom postupku
- Ocjena dokaza
- Utvrđivanje činjeničnog stanja u parničnom postupku
- Zloupotreba procesnih ovlaštenja
- Zastarjelost u građanskom pravu

Organizator: CEST RS, CEST FBiH

Edukatori: Stalni edukatori CEST RS I CEST F BiH

Cilj obuke: Imajući u vidu da je tema predložena od sudova najviših instanci u BiH, putem VSTV-a BiH, te da je predloženo da se uvrsti kao tema za kontinuiranu edukaciju sudija.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS i Pravosudne komisije BD

11.11. SEMINAR: TERET DOKAZIVANJA U PREDMETIMA DISKRIMINACIJE

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, mart 2025. godine

Mostar, septembar 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: Sudije

Planiran broj

učesnika: 40

Teme seminara:

- Posebna proceduralna pravila diskriminacijskih parnica u primjeni redovnih sudova
- Prezentacija člana 14. – zabrana diskriminacije; opšti principi i veza sa protokolom 12.
- Materijalno-pravne odredbe Zakona o zabrani diskriminacije BiH
- Procesno-pravne odredbe Zakona o zabrani diskriminacije BiH
- Teret dokazivanja
- Argumenti u korist ili protiv slučaja navodne diskriminacije
- Parnični postupci za utvrđivanje diskriminacije
- Rodno zasnovana diskriminacija na radnom mjestu

Cilj seminara: Unaprjeđenje primjene standarda ESLJP-a u praksi najviših sudova i doprinos harmonizaciji sudske prakse.

Metod: predavanje i diskusija

Edukativni materijal: materijali izlagača, publikacija

Edukatori: edukatori CEST-a

Aktivnost će biti realizovana u okviru saradnje sa projektom EU za inkluziju u BiH i Gender Centrom Vlade FBiH

11.12. SEMINAR: KVALITET PRESUDE U PARNIČNOM POSTUPKU

Mjestoi datum održavanja: Sarajevo, 27. i 28. oktobra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije i stručni saradnici koji postupaju u parničnom postupku

Planiran broj učesnika: 30

Teme:

- Standardi kvaliteta za izradu presude u parničnom postupku
- Prezentacija Smjernica i Priručnika za izradu presude u parničnom postupku
- Propusti kod prethodnog ispitivanja tužbe.
- Propusti prvostepenog suda u obrazlaganju odluka koji su osnov za preinačenje i za ukidanje odluke

Cilj: Doprinijeti uspostavljanju standarda kvaliteta i unapređenju kvaliteta presuda u parničnom postupku

Metod: prezentacija i diskusija

Edukativni materijal: Smjernice i Priručnik za izradu presude u Parničnom postupku

Edukatore: Autori Smjernica i Priručnika za izradu presude u parničnom postupku

ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA

11.13. RADIONICA: SUDSKA NAGODBA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 10. aprila 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i stručni saradnici

Planirani broj učesnika: 50

Teme:

Šta je sudska nagodba – pravni okvir?

- Promjene u pristupu sudije rješavanju spora – nova uloga sudije u vođenju predmeta
- Smjernice za zaključenje sudske nagodbe (vrste predmeta pogodne za zaključenje sudske nagodbe, način pristupa strankama, postizanje dogovora na zadovoljstvo obje strane, uloga sudije u postupku – načelo nepristrasnosti i ovlaštenja sudije)
- Problemi u pravnom sistemu BiH koji rezultiraju velikim brojem predmeta/problemi sa organima izvršne vlasti i njihovi pogledi na nagodbu: kako se nositi sa ovim/moguća rješenja
- Simulacija slučaja
- Uloga suda u arbitražnim postupcima prema Zakonu o parničnom postupku
- Priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka u BiH

Cilj radionice: Razviti vještine mirnog rješavanja sporova kod sudija i stručnih saradnika i povećati broj predmeta riješenih sudskom nagodbom, što u konačnici dovodi do kraćeg trajanja parničnih postupaka.

Metod: interaktivna radionica

Edukativni materijal: edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori angažovani od strane CEST F BiH i CEST RS

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS i Pravosudne komisije BD

11.14. RADIONICA: ARBITRAŽA

Mjesto i datum održavanja: Banjaluka, 24. aprila 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 35

Teme:

- Uloga suda u arbitražnim postupcima prema Zakonu o parničnom postupku
- Poništenje arbitražnih odluka prema entitetskim Zakonima o parničnom postupku
- Priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka u BiH

Cilj: Uvođenje učesnika u alternativno rješavanje sporova i arbitražu kao jedan od mogućih oblika alternativnog rješavanja sporova.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS i Pravosudne komisije BD

12. IZVRŠNO PRAVO

12.1. SEMINAR: PRIMJENA ČLANA 37. ZAKONA O IZVRŠNOM POSTUPKU U PRAKSI, NAPLATA ZATEZNIH KAMATA I TROŠKOVA U IZVRŠNOM POSTUPKU

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 13. marta 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici, sudski izvršitelji

Planiran broj učesnika: do 50

Teme:

- Prikupljanje informacija o imovini dužnika, postupanje sudova i tražilaca izvršenja u pogledu primjene člana 37. ZIP-a
- Razmatranje načina efikasnijeg prikupljanja podataka od strane suda i tražioca izvršenja
- Problemi s kojima se sudovi i tražioci izvršenja susreću u praksi pri primjeni člana 37. ZIP-a sa posebnim naglaskom na potraživanja koja se temelje na vjerodostojnoj ispravi
- Način obračuna zatezne kamate u izvršnom postupku - općenito, a u skladu sa članom 28. ZIP-a
- Način obračuna kamate na troškove parničnog postupka u slučaju kada je prvostepenom presudom dosuđeno za troškove parničnog postupka manji iznos, a drugostepenom presudom taj iznos povećan

Cilj seminara: identifikacija problema i iznalaženje efikasnijeg načina prikupljanja podataka o imovini izvršenika, prijedlozi sudova, te načinu obračuna kamata u izvršnom postupku; Razmjena iskustava polaznika edukacije o načinu obračuna kamate i problemima sa kojima se susreću i definisanje postupanja sudija i stručnih saradnika u slučaju da se traži izvršenje presude gdje su troškovi različiti u prvostepenoj i drugostepenoj presudi obzirom da je primjetno različito postupanje sudova

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijal: Edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST F BIH i CEST RS

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS i Pravosudne komisije BD

12.2. SEMINAR: NAPLATA ZATEZNIH KAMATA I TROŠKOVA U IZVRŠNOM POSTUPKU

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 25. aprila 2025. godine

Banjaluka, 10. septembra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici, sudski izvršitelji

Planiran broj učesnika: do 50

Teme:

- Način obračuna zatezne kamate u izvršnom postupku - općenito, a u skladu sa članom 28. ZIP-a
- Način obračuna kamate na troškove parničnog postupka u slučaju kada je prvostepenom presudom dosuđeno za troškove parničnog postupka manji iznos, a drugostepenom presudom taj iznos povećan

Cilj seminara: ujednačavanje sudske prakse

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijal: Edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST F BIH i CEST RS

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH, RS i Pravosudne komisije BD

12.3 SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ IZVRŠNOG POSTUPKA I OBUSTAVA IZVRŠENJA I IZVRŠENJE NA NEKRETNINAMA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 13. novembra 2025. godine

Mostar, 16. maja 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici

Planiran broj učesnika: do 30

Teme:

- Aktuelna pitanja i aktuelna sudska praksa u izvršnom postupku- moderirana diskusija- pitanja i dileme;
- Izmjene i dopune Zakona o izvršnom postupku. Novi instituti i nova zakonska rješenja;
- Obustava postupka izvršenja u skladu sa članovima 34., 63. i 125. Zakona o izvršnom postupku
- Obustava postupka izvršenja – problemi koji se javljaju u praksi
- izvršenje na nekretninama – aktuelni problemi, primjena principa proporcionalnosti,
- izvršenje na nekretninama koje su u vanknjižnom vlasništvu

Ciljevi:

Upoznati učesnike o novitetima u Izmjenam Zakona o izvršnom postupku i mogućnostima postupanja po novim rješenjima

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijali: materijali razvijeni od strane predavača

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a

13.RADNO PRAVO

13.1.OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ RADNIH SPOROVA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 15. i 16. septembra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj

učesnika: 35

Teme:

- Pravila o teretu dokazivanja u radnim sporovima
- Diskriminacija na radu i u vezi sa radom u praksi ESLJP i domaćih sudova
- Izvršenje po presudama iz radnih odnosa
- Kolektivni ugovori u zakonodavstvu i praksi
- Zaštita prava iz kolektivnih ugovora
- Aktivna legitimacija i reprezentativnost sindikata
- Članovi 114. i 115. Zakona o radu
- Član 149. Zakona o radu
- Aktuelna sudska praksa radnih sporova

Cilj okruglog stola: Cilj okruglog stola je razmotriti aktuelna pitanja koja se pojavljuju u vezi sa radno-pravnim odnosima.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

14. PRIVREDNO PRAVO

14.1. REGIONALNA RADIONICA: STEČAJ I INSOLVENTNOST- IZGRADNJA PRAVOSUDNIH KAPACITETA ZEMALJA ZAPADNOG BALKANA

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto: online ili neposredno

Očekivani broj učesnika: 40

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i CLDP (*Commercial law development programme*),

Edukativni materijal: powerpoint i studije slučaja

Zajednička aktivnost Centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u saradnji sa CLDP

14.2. RADIONICA: INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

Datum održavanja: biće naknadno određeno /juni 2025.godine/

Mjesto: biće naknadno određeno

Očekivani broj učesnika: 40

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i CLDP (*Commercial law development programme*),

Teme: Intelektualno vlasništvo- poseban osvrt na korištenje umjetne inteligencije

Edukativni materijal: powerpoint i studije slučaja

Zajednička aktivnost Centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u saradnji sa CLDP

14.3. REGIONALNA RADIONICA: PREKOGRANIČNI PRIVREDNI SPOROVI
- IZGRADNJA PRAVOSUDNIH KAPACITETA ZEMALJA ZAPADNOG BALKANA

Datum održavanja: biće naknadno određeno/ septembar 2025.godine/

Mjesto:

Očekivani broj učesnika: 40

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i CLDP (*Commercial law development programme*),

Edukativni materijal: powerpoint i studije slučaja

Zajednička aktivnost Centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u saradnji sa CLDP

14.4. RADIONICA: PRIVREDNI SPOROVI STRANIH INVESTITORA

Datum održavanja: biće naknadno određeno/ juni 2025.godine/

Mjesto: biće naknadno određeno

Očekivani broj učesnika: 40

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i CLDP (*Commercial law development programme*),

Teme: Intelektualno vlasništvo- poseban osvrt na korištenje umjetne inteligencije

Edukativni materijal: powerpoint i studije slučaje

Zajednička aktivnost Centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u saradnji sa CLDP

14.5.SEMINAR: MEĐUNARODNI UGOVORI O PRODAJI

Datum održavanja: 14.novembra 2025 godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije

- Uvod u nove propise EU Direktiva (E) 2019/771 o određenim aspektima prodaje robe;
- Nepoštene ugovorne odredbe u potrošačkim ugovorima i relevantna sudska praksa Suda EU
- izvršenje međunarodnih ugovora o prodaji u svjetlu Konvencije Ujedinjenih Nacija o Ugovorima za međunarodnu prodaju robe.

Metod: predavanja i interaktivne studije slučaja

Edukativni materijal: powerpoint i studije slučaja

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

14.6. SEMINAR: AKTUELNA PRAKSA U OBLASTI JAVNIH NABAVKI

Datum održavanja: 28. maja 2025 godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 20

Teme seminara:

- Javne nabavke u BiH – legislativni okvir i primjena
- Aktuelna praksa u sporovima kod primjene Zakona o javnim nabavkama

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

14.7. SEMINAR: REGISTRACIJA POSLOVNIH SUBJEKATA- AKTUELNA PRAKSA

Datum održavanja: 26.septembra 2025 godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Primjena zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji BiH;
- sudski registar poslovnih subjekata i upis poslovnih subjekata;
- Postupak elektronske registracije;
- Odluke registarskog suda
- Aktuelna praksa sudovail funkcionisanje Sistema sudskog registra poslovnih subjekata
- **Cilj seminara:**

Upoznavanje učesnika/ca s aktuelnom praksom primjene Zakona o registraciji poslovnih sudbjekata i praksi u radu sudskog registra.

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukatorei: stalni edukatorei CEST-a

14.8. SEMINAR: TRŽIŠTE VRIJEDNOSNIH PAPIRA U FBIH I ULOGA KOMISIJE ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE NA TRŽIŠTU KAPITALA U FBIH

Datum održavanja: Naknadno će se utvrditi

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudija, stručni saradnici/savjetnici

Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara: Naknadno će se utvrditi

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukatorei: domaći i međunarodni eksperti

Organizator: CEST FBIH i Komisija za vrijednosne papire FbiH

14.9. SEMINAR: UPRAVLJANJE DIONIČKIM DRUŠTVIMA U FBIH

Datum održavanja: Naknadno će se utvrditi

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudija, stručni saradnici/savjetnici

Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara: Naknadno će se utvrditi

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukatore: domaći i međunarodni eksperti

Organizator: CEST FBiH i Komisija za vrijednosne papire FBiH

14.10 SEMINAR: AKTUELNA SUDSKA PRAKSA U OBLASTI O STEČAJA I LIKVIDACIJE FEDERACIJI BIH

Mjesto i datum održavanja: 11. juna 2025. godine, Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije

Cilj seminara: razmjena iskustava u primjeni Zakona o stečaju u Federaciji BiH i trenutnim izazovima stečaja u BiH.

Teme:

- stečajni postupak – aktuelna sudska praksa,
- pravne posljedice otvaranja i provođenja predstečajnog postupka i stečajnog postupka,
- reorganizacija stečajnog dužnika nesposobnog za plaćanje na osnovu stečajnog plana

Metod: predavanja i aktuelna sudska praksa

Edukativni materijal: materijali edukatora i sudska praksa

Edukatore: stalni edukatori CEST F BIH i drugi stručnjaci iz prakse

15.VANPARNIČNI POSTUPAK

15.1 OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ VANPARNIČNOG POSTUPKA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 10. i 11. juna 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: Sudije

Planirani broj učesnika: do 50

Teme:

- Aktuelna praksa sudova u vanparničnim postupcima
- Ostavinski postupak
- Utvrđivanje mjesta i vremena rođenja lica
- Oduzimanje poslovne sposobnosti
- Zadržavanje lica u zdravstvenoj ustanovi

Cilj: Usaglašavanje prakse sudova iz vanparnične oblasti.

Metod: Kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: Edukatori CEST-a i/ili identificirane sudije

16.UPRavno PRAVO

16.1 OKRUGLI STOL: SUDSKA PRAKSA U UPRAVNIM SPOROVIMA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 29. i 30. septembra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije koje rješavaju upravne sporove u F BiH

Planiran broj

učesnika: 20

Teme:

- Aktuelna praksa Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (sa posebnim ovrtnom na postupke po pravnim lijekovima)
- Aktuelna pitanja iz član 8. ZUP-a i čl.39. ZUS-a – obrzloženje presude
- Aktuelna pitanja iz stambene oblasti
- Aktuelna pitanja iz okolišne oblasti

Cilj okruglog stola: Razmjena iskustava i ujednačavanje sudske prakse u upravnoj oblasti

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

16.2. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ UPRAVNE OBLASTI

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 19. i 20. novembra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije koje rješavaju upravne sporove u F BiH

Planiran broj

učesnika: 20

Teme:

- Praksa Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (sa posebnim ovrtnom na postupke po pravnim lijekovima)
- Troškovi upravnog spora sa osvrtom na troškove zainteresiranog lica
- Postupci zaštite sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine

Cilj okruglog stola: Razmjena iskustava i ujednačavanje sudske prakse u upravnoj oblasti

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

16.3. SEMINAR: AKTUELNA PITANJA IZ PORESKE I PENZIONE OBLASTI

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 15. maja 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije koje rješavaju upravne sporove u F BiH

Planiran broj

učesnika: 20

Teme:

- Praksa Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (sa posebnim ovrtnom na postupke po pravnim lijekovima)
- Aktuelna pitanja iz poreske oblasti
- Aktuelna pitanja iz penzione oblasti

Cilj okruglog stola: Razmjena iskustava i ujednačavanje sudske prakse u upravnoj oblasti

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

16.4. SEMINAR: JAVNE NABAVKE, PDV I INDIREKTNI POREZI

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 02. decembra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i stručni savjetnici Suda BiH

Planiran broj

učesnika: 20

Teme:

- Aktuelna primjena Zakona o javnim nabavkama- novi instituti
- Obračun i naplata indirektnih poreza sa posebnim akcentom na primjenu preferencijalnih tarifnih mjera,
- primjena propisa koji se odnose na obračun i naplatu PDV-a,

Cilj okruglog stola:	Razmjena iskustava i ujednačavanje sudske prakse u upravnoj oblasti
Metod:	predavanja i diskusija
Edukativni materijal:	radovi edukatora, slučajevi iz prakse
Edukatori:	stalni edukatori CEST-a

17.PORODIČNO PRAVO

17.1.OKRUGLI STOL: AKTUELNA PITANJA IZ PORODIČNOG PRAVA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 12. i 13. juna 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije porodičnog i vanparničnog referata

Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Ostvarivanje roditeljskog staranja u slučaju odvojenog/zajedničkog života roditelja
- Oduzimanje roditeljskog staranja i oduzimanje roditelju prava da živi sa djetetom
- Postupak u porodičnim sporovima (izdržavanje, dodjela djece, izvršenja, saslušanje djece, učešće Centara za socijalni rad)
- Izvršenje odluka iz porodične oblasti- aktuelna praksa

Cilj okruglog stola: Razmjena iskustava i aktuelizacija pitanja iz oblasti
porodičnog prava

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

17.2.SEMINAR: NAJBOLJI INTERES DJETETA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 22. septembra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije porodičnog i vanparničnog referata

Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Standard najbolji interes djeteta
- Mjerodavno pravo, međunarodna nadležnost sudova, priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka
- Prikupljanje podataka o osobnim i porodičnim prilikama djeteta i stranaka u sporovima iz odnosa roditelja i djece
- Pribavljanje podataka iz inostranstva
- Izvršenje odluka iz porodične oblasti- aktuelna praksa

Cilj okruglog stola: Razmjena iskustava i aktuelizacija pitanja iz oblasti
porodičnog prava

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a i UNICEF-a

17.3 SEMINAR: PORODIČNOPRAVNI ODNOSI S MEĐUNARODNIM OBILJEŽJEM I MEĐUNARODNA OTMICA DJETETA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 06. i 07. novembra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije porodičnog i vanparničnog referata

Planiran broj učesnika: 25-30

Teme:

- Sudska praksa ESLJP pri donošenju odluka vezanih za odabrana pitanja iz porodičnog prava
- Dejstva istospolnih zajednica života, priznanje dejstava istospolnih zajednica života
- Priznanje roditeljskog statusa
- Prekogranično izdržavanje djece
- Priznanje u inostranstvu stečenog roditeljskog statusa
- Porodičnopravni odnosi s međunarodnim obilježjem
- razvod braka s međunarodnim obilježjem
- Međunarodna otmica djeteta- pravni okvir nezakonitog odvođenja i zadržavanja djeteta
- Sudska praksa domaćih sudova
- Povjera malodobne djece roditelju koji živi u inostranstvu i provođenje sudske odluke

Cilj seminara: Unaprijediti postojeća znanja i vještine učesnika, koje mogu doprinijeti učinkovitijem rješavanju slučajeva vezanih za porodične odnose sa prekograničnim elementom i izdržavanja djeteta sa kojim se susreću u praksi.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

18. MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO

18.1. SEMINAR: PRIZNANJE I IZVRŠENJE STRANIH SUDSKIH ODLUKA – DOMAĆA PRAKSA I MEĐUNARODNI TRENDVI

Datum održavanja: 06. oktobra 2025. godine

Mjesto održavanja: biće naknadno utvrđeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: Sudije

Teme seminara:

- Problem kvalifikacije stranih pravnih instituta
- Primjena Haških konvencija iz oblasti međunarodnog privatnog prava u praksi sudova u BiH
-
- Razlika između izvršenja stranih sudskih i stranih arbitražnih odluka
- Tumačenje i pravilno razumijevanje hijerarhijskog odnosa domaćih izvora i međunarodnih sporazuma

Cilj seminara: Predstaviti evoluciju međunarodnih trendova u priznanju i izvršenju stranih sudskih odluka, te analizirati postojeću praksu u BiH i regionu

Metod: predavanja i interaktivne studije slučaja

Edukatori: stalni edukatori CEST-a i CEST RS

Edukativni materijal: powerpoint i studije slučaja

19. PROFESIONALNA ETIKA

19.1. ONLINE OBUKA: OBUKA O ETICI, INTEGRITETU I SPREČAVANJU SUKOBA INTERESA ZA NOSIOCE PRAVOSUDNE FUNKCIJE

Izvod iz Odluke o odobravanju Program za stručno usavršavanje sudija i tužilaca za 2025. godinu Visokog sudskog i tužilačkog Vijeća Bosne i Hercegovine:

POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOSTI OBUKE NA TEMU ETIKE, INTEGRITETA I SPREČAVANJA SUKOBA INTERESA

V

- (1) Nosioci pravosudnih funkcija koji do sada nisu završili online modul o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa se obavezuju da isti pohađaju i završe u 2025. godini.*
- (2) Nakon završetka obuke i sticanja sertifikata o tome, obuka će se priznati kao jedan dan obavezne obuke.*
- (3) Svi nosioci pravosudnih funkcija obavezni su svake treće godine ponoviti obuku radi podsjećanja na etičke standarde.*

Način održavanja: online putem distance learning platforme CEST F BIH tokom 2025. godine

Trajanje: 1 dan (obuku je moguće pohađati svojom dinamikom, sa prekidima po potrebi i nastavkom od mjesta prekida)

Vrijeme održavanja: Obuku će biti moguće pohađati prema rasporedu nosilaca pravosudnih funkcija koji u 2024. godini nisu ispunili obavezu pohađanja obuke. U toku godine za nosioce pravosudnih funkcija svake institucije koji nisu ispunili obavezu Centri će dostavljati poziv sa vremenskim rokom u kome će biti moguće završiti online obuku svakoj pravosudnoj instituciji. Vremenski rokovi za završiti online modul biće najmanje 30 dana.

Uz prethodnu prijavu institucije CEST F BIH će kreirati i dostaviti svakom nosiocu pravosudne funkcije pristupne podatke za dsistanece learning platformu, kako bi mogli pristupiti i završiti onlline obuku

Ciljna grupa: sudije, tužioci i stručni saradnici sa pravosudnim ovlastima koji nisu završili navedenu obuku tokom prehodnih 2023. i 2024. godina

Cilj obuke: Podsjećanje na etičke principe koji se odnose na nosioce pravosudne funkcije.

Moduli i teme obuke:

1. Nezavisnost pravosuđa i nezavisnost nosioca pravosudne funkcije
2. Nepristrasnost nosioca pravosudne funkcije
3. Sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu
4. Integritet i dolično ponašanje nosioca pravosudne funkcije
5. Odgovornost prema poslu nosioca pravosudne funkcije
6. Stručnost nosioca pravosudne funkcije.

Obuka sadrži i kvizove sa pitanjima za podsjećanje na informacije iz pojedinačnih modula. Obuka se završava evaluacijom, koja predstavlja završni dio obuke i bez koje nije moguće završiti obuku.

19.2. SEMINAR: SUDIJSKI I TUŽILAČKI INTEGRITET I DISCIPLINSKA PRAKSA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 06. i 07.maja 2025 godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sve sudije i tužioci

Broj učesnika: 60

Teme:

- Standardi Evropskog suda za ljudska prava
- Disciplonski postupci
- Etika i izgradnja povjerenja javnosti

Vrsta obuke: fakultativna obuka na osnovu prijave rukovodioca institucije

Cilj: Ojačati integritet i povjerenje u pravosudni sistem kroz edukacije o disciplinskom postupku i etičkim standardima

Metoda obuke: PP prezentacija, predstavljanje predmeta iz prakse, diskusija;

Edukatori: predstavnik UDT-a/članovi disciplinskih komisija VSTV-a

Zajednička aktivnost CEST F BiH i CEST RS-a i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH, Misija OSCE-a u BiH i AIRE Centar

OBUKE U OKVIRU SARADNJE SA PROJEKTOM EU4JUSTICE i VSTV BIH

19.3. SEMINAR: PRAVOSUDNI INTEGRITET I ETIČNOST- EU4JUSTICE

NAPOMENA: Navedena aktivnost biće realizovana tek kada se ispune svi preduslovi o čemu će Centri naknadno komunicirati pravosudne institucije.

Mjesto i datum održavanja: naknadno će se utvrditi

4 regionalne radionice (Banjaluka, Tuzla, Sarajevo, Mostar) tokom kojih će se održati ciljane obuke uzimajući u obzir početno iskustvo popunjavanja novog obrasca za prijavu imovine i interesa.

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sve sudije i tužioci

Broj učesnika:

Teme: Izgradnja kapaciteta za provođenje novog sistema prijavljivanja imovine i interesa nosilaca pravosudnih funkcija i članova VSTV-a:

Edukatori: CEST - certificirani edukatori iz etike, međunarodni i domaći stručnjaci (EU4 Justice)

U partnerstvu sa: CEST F BiH, CEST RS, Pravosudnom komisijom Brčko Distrikta, Sudovima, Tužilaštvima i VSTV BiH.

19.4. SEMINAR: PODRŠKA UNAPREĐENJU EDUKATIVNIH ŠEMA U OBLASTI INTEGRITETA- EU4JUSTICE

Mjesto i datum održavanja: I. Banjaluka, 05. i 06. marta 2025.godine

II. Tuzla, 03. i 04. aprila 2025. godine

III. Sarajevo, 07. i 08. maja 2025. godine

Ovo je treći korak u nizu aktivnosti koje su započete 2023. godine analizom potreba za obukom u oblasti integriteta od strane EU4 Justice eksperta, a koje će biti nastavljene u decembru 2024. godine obukom edukatora pri CEST-ovima. Stoga će projekat EU4 Justice dodatno ponuditi 6 sesija obuke širom zemlje za novoimenovane sudije i tužioce, s ciljem organiziranja međusobne razmjene iskustava („peer-to-peer“ razmjena) i radionica koje uključuju nosioce pravosudnih funkcija iz država članica EU, uključujući nosioce iz regiona, s fokusom na praktične diskusije zasnovane na konkretnim slučajevima.

U partnerstvu sa: U partnerstvu sa: CEST F BiH, CEST RS, Pravosudnom komisijom Brčko Distrikta, Sudovima, Tužilaštvima i VSTV BiH; Evropskom mrežom za edukaciju u pravosuđu, Regionalnom antikorupcijskom inicijativom.

19.5. SEMINAR: „RADIONICA O PRAKSI DISCIPLINSKOG ODLUČIVANJA U POGLEDU POŠTIVANJA ETIČKIH ZAHTEVA - EU4JUSTICE

Mjesto i datum održavanja: biće naknadno komunicirane
juni-oktobar 2025. godine.

4 radionice studija slučaja u regionalnim pravosudnim centrima (Sarajevo, Banjaluka, Tuzla, Mostar).

Cilj ovih obuka je da unaprijede znanje o etičkim i deontološkim obavezama sudija i tužilaca i da obezbijede da su oni dobro upoznati sa zahtjevima ponašanja, etike i vještina za nosioce pravosudnih funkcija, posebno u oblastima nedoličnog ponašanja, sukoba interesa i nedostatka profesionalnih vještina. EU4Justice će podržati stvaranje kompilacije disciplinskih odluka koje bi trebale biti dostupne svim nosiocima pravosudnih funkcija, promovisući na taj način dosljednost, transparentnost i poznavanje njihovih etičkih obaveza.

Edukatori: CEST - certificirani edukatori iz etike, međunarodni i domaći stručnjaci (EU4 Justice).

U partnerstvu sa: CEST F BiH, CEST RS, Pravosudnom komisijom Brčko Distrikta, Sudovima, Tužilaštvima i VSTV BiH (uključujući ODC i Disciplinske komisije).

20. OBUKE ZA SUDSKI I TUŽILAČKI MENADŽMENT

Odlukom o odobravanju programa početne obuke i stručnog usavršavanja za 2025. godinu VSTV BiH, za rukovodni kadar pravosudnih institucija predviđene su slijedeće obavezne obuke tokom 2025. godine:

POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOSTI OBUKE ZA RUKOVODNI KADAR

VI

- (1) *Svi rukovodioci pravosudnih institucija dužni su pohađati obuku na temu „Savremeno komuniciranje s javnošću“*
- (2) *Svi novi rukovodioci pravosudnih institucija obavezuju se i na pohađanje obuke na temu “Uloga predsjednika sudova I glavnih tužilaca u očuvanju integriteta pravosudnih institucija” i “Izgradnja upravljačkih kapaciteta u pravosudnim institucijama”.*
- (3) *Rukovodioci će navedene obuke pohađati po preuzimanju dužnosti i proporcionalno zastupljenosti obuka u programima.*

20.1.SEMINAR: ULOGA PREDSJEDNIKA SUDOVA I GLAVNIH TUŽILACA U OČUVANJU INTEGRITETA PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA

Cilj: Jačanje integriteta i podizanje standarda ponašanja. Razmjeniti informacije i identifikovati najbolje prakse u vezi razvijanja sistema kontrole rada i odgovornosti NPF i uposlenika, prepoznavanje rizika i utvrđivanje mjera za njihovo sprečavanje. Raspraviti pitanja koja se odnose na planove integriteta, sukob interesa, izuzeća u postupcima, ulogu edukacije u očuvanju integriteta, sigurnost, korištenje i povjerljivost informacija, kako unutar, tako i izvan pravosudne institucije, i sl.

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 16. i 17. juna 2025. godine
i Banjaluka, 05. i 06. novembra 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: predsjednici sudova/glavni tužioci zamjenici predsjednika/glavnih tužilaca, sekretari sudova i tužilaštava

Broj učesnika: 50

Teme:

- Novine uvedene Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV-u BiH od značaja za očuvanje integriteta pravosudnih institucija
- Implementacija mjera iz planova integriteta uključujući primjenu Zakona o zaštiti tajnih podataka, finansijsko upravljanje i kontrola (FUK), mjera vezanih za ujednačavanje sudske prakse i drugo
- Efekti povjerljivog savjetovanja
- Znanje kao bitan faktor integriteta i uloga edukacije

Vrsta obuke: obuka obavezna za nove rukovodioce pravosudnih funkcija, a pogodna i za ostale obzirom na unaprijeđen sadržaj.

Metod obuke: PP prezentacija, planovi integriteta, dobre i loše prakse, diskusija.

Edukatore: rukovodioci pravosudnih institucija, predstavnik/ci Ministarstva sigurnosti

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH, Republike Srpske i Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH

20.2. RADIONICA: SAVREMENO KOMUNICIRANJE S JAVNOŠĆU

POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOSTI OBUKE ZA RUKOVODNI KADAR

VI

(1) Svi rukovodioci pravosudnih institucija dužni su pohađati obuku na temu „Savremeno komuniciranje s javnošću“

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 23. i 24. septembra 2025. godine

Banjaluka, 17. i 18. marta 2025. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: predsjednici sudova, sudije, sekretari, glasnogovornici i osoblje zaduženo za obavljanje poslova odnosa s javnošću

Broj učesnika: do 35

Teme:

- Principi savremenog komuniciranja s javnošću;
- Primjena Smjernica za objavljivanje sudskih i tužilačkih odluka, akata i informacija o predmetima VSTV-a i Pravilnika o objavljivanju sudskih odluka Ministarstva pravde Republike Srpske
- Primjena Zakona o slobodi pristupa informacijama i provođenje testa javnosti
- Primjena Komunikacijske strategije i medijskog akcionog plana, korištenje komunikacijskih alata i vodiča za kreiranje i upravljanje sadržajima web-stranica
- Radionica postupanje po ZOSPI-ju, pisanje saopštenja za javnost, održavanje konferencija za novinare, javnog nastupa, simulacije intervjua i davanje izjava za medije

Metod obuke: predavanje i interaktivna radionica, obavezna za sve rukovodioce

Edukatori: edukatori angažovani od strane centara za edukaciju i predstavnici VSTV-a BiH zaduženi za predstavljanje relevantnih dokumenata

Edukativni materijali: materijali razvijeni od strane edukatora, dokument Medtjski akcioni plan koji čini kompilacija dokumenata „Medijski akcioni plan“, „Komunikacija s medijima i korištenje komunikacijskih alata / Kontrolna lista“ i „Vodič za kreiranje i upravljanje sadržajima webstranica“, razvijen od strane VSTV-a BiH

Organizatori: CEST F BiH, CEST RS i VSTV BiH

Edukatori: edukatori CEST-a i VSTS-a BiH

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH, Republike Srpske i Pravosudne komisije BD

20.3. SEMINAR: IZGRADNJA UPRAVLJAČKIH KAPACITETA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA

Odlukom o odobravanju programa početne obuke i stručnog usavršavanja za 2025. godinu VSTV BiH, navedeni seminar je obavezan za nove rukovodioce pravosudnih institucija koji to nisu prošli prethodnih godina a pogodna i za ostale rukovodioce.

Izvod iz Odluke:

POSEBNA PRAVILA O OBAVEZNOSTI OBUKE ZA RUKOVODNI KADAR

VI

- (2) *Svi novi rukovodioci pravosudnih institucija obavezuju se i na pohađanje obuke na temu "Izgradnja upravljačkih kapaciteta u pravosudnim institucijama".*
- (3) *Rukovodioci će navedene obuke pohađati po preuzimanju dužnosti i proporcionalno zastupljenosti obuka u programima.*

Datum održavanja: Sarajevo, 27. i 28. novembra 2025. godine

Banjaluka, 10. i 11. april 2025. godine

Trajanje: 2 dana;

Ciljna grupa: predsjednici sudova/glavni tužioci, zamjenici glavnih tužilaca, predsjednici sudskih i tužilačkih odjeljenja, sekretari sudova/tužilaštava

Vrsta obuke: Obuka je obavezna za nove rukovodioce pravosudnih funkcija, a pogodna je i za ostale rukovodioce i nove sekretare sudova / tužilaštava obzirom na unaprijedni sadržaj.

Broj učesnika: 50;

Teme:

- Izrada i realizacija strateških i godišnjih Programa rada, uključujući Planove rješavanja predmeta i izvještavanje o radu institucija korištenjem sistema za izvještavanje i podršku odlučivanju (SIPO)
- Primjena zakona o zaštiti ličnih podataka
- Izrada prijedloga i rebalansa budžeta korištenjem elektronskih alata (MUB i HRMIS)

- Obaveza osiguranja kvaliteta podataka u CMS-u/TCMS-u i utvrđivanje parametara za ravnomjernu dodjelu predmeta nosiocima pravosudnih funkcija
- Raspored poslova i razvoj kapaciteta nesudskog osoblja kroz adekvatne obuke
- Disciplinska odgovornost nesudskog osoblja i disciplinski postupci

Cilj: Razviti vještine liderstva, planiranja i upravljanja, uključujući vještine za naprednu primjenu CMS-a/TCMS-a i drugih elektronskih alata koji su dostupni za strateško planiranje, pripremu i izradu budžeta i rukovođenje, te izvještavanje o radu institucije. Posebne tehnike rasporeda poslova u cilju ostvarivanja norme nosilaca pravosudnih funkcija i efikasnosti rada pravosudnih institucija. Jačanje svijesti rukovodilaca o značaju razvoja kapaciteta nesudskog osoblja radi njihove bolje integracije i pripadnosti pravosudnoj zajednici.

Metod obuke: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije

Edukatore: rukovodioci pravosudnih institucije, IKT stručnjaci VSTV-a

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH, Republike Srpske i Pravosudne komisije BD

RAZVOJ SISTEMA MENTORSTVA U SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA

20.4. KONFERENCIJA KONSULTATIVNIH TUŽILACA

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 17. oktobra 2025. godine

Trajanje: 1 dan;

Ciljna grupa: konsultativni tužioci;

Broj učesnika: u skladu sa prostornim kapacitetima

Teme:

- Izazovi u radu sa novoimenovanim tužiocima – razmjena iskustava;
- Primjena smjernica za rad konsultativnih tužilaca;
- Način izvještavanja o radu i identifikacija tema za dalje obuke novoimenovanih tužilaca;

Cilj: razmjeniti iskustva u radu konsultativnih tužilaca sa novoimenovanim tužiocima, identifikovati dobre i loše prakse, kako odgovoriti na izazove u radu sa novoimenovanim tužiocima, te kako unaprijediti ovaj proces;

Metod: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije;

20.5. RADIONICE ZA SUDIJE MENTORE

Trajanje: 5 dana za tri modula, i to :

Modul 1: Obuka za sudije mentore (opći dio),

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 17. i 18. februara 2025. godine

Modul 2: Obuka za sudije mentore (vještine vođenja ročišta/rasprave – metoda video snimanja) i

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 24.25.i 26. marta 2025. godine

/ tri grupe po 1 dan/

Modul 3: Dan sudija mentora.

Broj radionica: po potrebi

Ciljna grupa: sudije mentori koji su odlukom predsjednika suda imenovani na listu mentora

Cilj: Obučiti novoimenovane sudije mentore za pravilno provođenje programa mentorstva, uvažavajući sve osobenosti sudijske funkcije, s fokusom na nezavisnost i samostalnost

Broj učesnika: 12

Teme:

Modul 1: OBUKA ZA SUDIJE MENTORE (OPĆI DIO)

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 17. i 18. februara 2025. godine

Šta čini dobrog mentora;

- Uloga i položaj sudije mentora i mentorisanog - novoimenovanog sudije/stručnog saradnika;
- Filozofija učenja i različite metode učenja;
- Šta čini stimulirajuće okruženje za učenje;
- Vještine podučavanja;
- Kako se nositi s otporom;
- Vještine pružanja povratnih informacija (feedback);
- Promatranje – razlika između činjenica i mišljenja;
- Razlike između vrednovanja i procjene;
- Pravilnik o mentorstvu za novoimenovane sudije i stručne saradnike koje imenuje VSTV BiH;
- Okvirni program mentorstva:
  - a) organizacija posla;
  - b) sudijske vještine pripreme i održavanja ročišta;
  - c) tehnike izrade sudske odluke
  - d) upoznavanje sa stavovima sudske prakse.

MODUL 2: OBUKA ZA SUDIJE MENTORE (VJEŠTINE VOĐENJA ROČIŠTA/RASPRAVE – METODA VIDEO SNIMANJA)

Mjesto i datum održavanja: Sarajevo, 24.25.i 26. marta 2025. godine

/ tri grupe po 1 dan/

Verbalna i neverbalna komunikacija u sudnici
Moć samouvida
Uloga mentora u realizaciji metode video snimanja
Pravila pružanja povratnih informacija
Kako primijeniti metodu (tok postupka) – praktična vježba

MODUL 3: DAN SUDIJA MENTORA

Iskustva u provođenju programa mentorstva;
Utjecaj na kvalitet rada novoimenovanih;
Kako se nositi s otporom novoimenovanih za prihvatanje sugestija mentora;
Granice u mentorskom odnosu;
Mišljenje o napretku novoimenovanog – kako biti objektivan

Metod: interakcija, predavanje, prezentacije, timske vježbe

Materijal: materijali razvijeni od strane edukatora (prezentacije, testovi, interaktivni materijali), Pravilnik o mentorstvu za novoimenovane sudije i stručne saradnike koje imenuje VSTV BiH sa Okvirnim programom mentorstva

Edukatori: edukatori CEST-ova koji su prošli edukaciju edukatora u okviru Projekta unapređenja kvaliteta pravosuđa

21. POSEBNE TEME:

21.1. SEMINAR: SIGURNOST NOSITELJA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA

Mjesto i datum održavanja: 19. maja 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: 40

Teme:

- Sigurnost i zaštita sudija, tužitelja, članova njihovih porodica
- Zaštita svjedoka pred pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini (zaštita svjedoka pod prijetnjom, ugroženih svjedoka i svjedoka sa punim mjerama zaštite (anonimnih svjedoka)

Cilj: Analiziranje ove teme je od velikog značaja za stvaranje većeg stepena sigurnosnog ambijenta u radu pravosudnih institucija i nositelja pravosudnih funkcija, kao i nezavisnost, nepristrasnost i efikasan rad pravosuđa u cjelini

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijali: Materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatore: edukatori angažovani od strane CEST-a

Aktivnost će biti u saradnji sa Sudskom policijom Federacije BiH.

21.2. NAPREDNA OBUKA O KOMUNIKACIJSKIM VJEŠTINAMA

Mjesto: Biće naknadno utvrđeno

Datum: druga polovina 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Obuka: 20 učesnika

Ciljna grupa: Tužitelji

Materijali za obuku: pripremaju treneri

Predavači: predstavnici Holandskog Centra za obuku i studije za pravosuđe, SSR u koprodukciji sa lokalnim trenerima

Napomena: ova aktivnost će se realizovati kao zajednička aktivnost centara za edukaciju sudija i tužilaca u F BiH i RS uz podršku Holandskog Helsinškog komiteta i Holandskog Centra za obuku i studije za pravosuđe.

21.3. RADIONICA: RETORIČKE VJEŽBE

Mjestoi datum održavanja: Sarajevo, 10. septembra 2025. godine

Trajanje: 1 dan

Broj učesnika: Maksimalno 20

Ciljna grupa: tužioci i sudije

Teme:

- Analiza stanja, potreba i očekivanja učesnika- interaktivni razgovor
- Retorika, retoričke vještine, tehnike
- Vještine komunikacije za bolju efikasnost
- Analiza ishoda, refleksija

Metod: diskusija, interaktivna radionice, razmjena iskustava

Edukativni materijali: Materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori angažovani od strane CEST-a

21.4. RADIONICA: TEHNIKE RJEŠAVANJA STRESNIH SITUACIJA U RADU

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datumi održavanja: I. 23. i 24. oktobra 2025. godine

II. 11. i 12. decembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj

učesnika: 35

Teme:

- Stres i strategije prevladavanja
- Upravljanje stresom
- Sindrom profesionalnog sagorijevanja u pravosuđu i kako se zaštititi
- Ličnost i menadžment, sposobnosti i osobine menadžera, karakteristike perfekcionista, strah od promjena, otvorenost ka novim izazovima, kolektivna kreativnost
- "Mobing" - uzroci pojave mobinga, vrste i stepen reakcije na mobing, ciljevi, karakteristike i posljedice mobinga

Cilj radionice: Cilj radionice je upoznati nosioce pravosudnih funkcija sa strategijama prevladavanja stresa kojem su svakodnevno izloženi, kao i načinima upravljanja stresom.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: edukatori CEST-a FBiH

21.5. NAPREDNA OBUKA ENGLISKI JEZIK ZA PRAVNIKE

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 03. i 04. decembra 2025. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioc koji su već na komunikacijskom nivou engleskog jezika

Planiran broj učesnika: 30

Cilj seminara: unapređenje znanja stručnog pravnog engleskog jezika

Metod: predavanja i vježbe

Edukativni materijal: radovi edukatora

Edukatori: edukatori CEST-a FBiH

21.6. OBUKA: OBUKA ZA SAVJETNIKE ZA PREVENCIJU SEKSULANOG I RODNO ZASNOVANOG UZNEMIRAVANJA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA BIH

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: novembar ili decembar 2025. godine

Ciljna grupa: savjetnici za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u BiH

Planiran broj učesnika: 30

Cilj seminara: osposobljavanje savjetnika za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja za primjenu Smjernica za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Metod: interaktivni

Edukativni materijal: Smjernice za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini i materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori naknadno zajednički određeni od strane CEST-a i VSTV-a BiH.

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH, Republike Srpske i Pravosudne komisije BD i VSTV BiH

22. EDUKACIJA EDUKATORA

Edukacija edukatora namijenjena je isključivo edukatorima Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine i Centra za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj.

Obaveze edukatora obuhvataju učešće u ovom obliku stručnog usavršavanja te se učestvovanje na ovim obukama uračunava u obavezne dane edukacije.

Program početne obuke i program stručnog usavršavanja u 2025. godini realizovat će se po temama razrađenim po pravnim oblastima. U tom smislu, neophodno je vršiti obuku sudija/tužilaca i drugih pravnih eksperata usmjereno na pitanja iz odgovarajuće pravne oblasti, kao i metodologije prenošenja znanja odraslima i učenja na daljinu. Obukom manjih grupa stručnjaka, koji će kasnije edukovati učesnike seminara, povećava se efekat date obuke. Edukatori trebaju imati specijalne vještine i više stručnosti u relevantnoj pravnoj oblasti.

Centri za edukaciju sudija i tužilaca organizovat će obuke za edukatore u 2025. godini u skladu sa potrebama realizacije Programa početne obuke i programa stručnog usavršavanja. Obuke edukacije edukatora iz različitih oblasti biće održavane tokom cijele godine. Neke od predviđenih će biti navedene u programu, a neke će se realizirati tokom cijele godine.

22.1. OBUKA: EDUKACIJA EDUKATORA IZ OBLASTI KORUPCIJE

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje obuke: 2 dana

Vrijeme održavanja: maja 2025. godina

Ciljna grupa: tužioci, sudije i ovlaštena službena lica koji su prošli specijalističku obuku iz oblasti korupcije i dobili certifikate

Cilj obuke: Unapređenje znanja i vještina za provođenje internih edukacija u matičnim institucijama iz oblasti korupcije

Edukativni materijal: Materijali edukatora

Organizatori obuke: Projekat jačanja tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa VSTS BiH, Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca RS i Centar za edukaciju sudija i tužilaca FBiH

22.2. OBUKA ZA EDUKATORE U OBLASTI TEMA VEZANIH ZA SLOBODU IZRAŽAVANJA

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 2025. godine

Ciljna grupa: sudije i tužiocima – potencijalni edukatori.

Planirani broj učesnika: do 20 učesnika

Teme: Priprema i pružanje obuke – praktičan rad.

Aktivnost planirana u saradnji sa Vijećem Europe, Ured COE Sarajevo kao zajednička aktivnost sa CEST-om RS-a u okviru Projekta „Zaštita slobode izražavanja i slobode medija u Bosni i Hercegovini – PROFREX BiH“

EU/CoE Horizontal Facility for the Western Balkans and Turkey

23. UČENJE NA DALJINU/E-UČENJE

Evropski program edukacije o ljudskim pravima za pravne stručnjake (HELP) podržava države članice Vijeća Evrope u provedbi Evropske konvencije o ljudskim pravima na nacionalnoj razini, u skladu s Preporukom Komiteta ministara (2004.) 4, Deklaracijom iz Interlakena iz 2010., Deklaracijom iz Brightona iz 2012. i Deklaracijom iz Brisela iz 2015. godine i to jačanjem sposobnosti sudija, tužilaca i advokata u svih 47 država članica da primjenjuju Konvenciju u svom svakodnevnom radu.

U okviru zajedničke inicijative Evropske unije i Vijeća Evrope planirano je održavanje nekoliko online obuka putem HELP platforme iz različitih pravih oblasti.

23.1. E-UČENJE: „UVOD U EVROPSKU KONVENCIJU O LJUDSKIM PRAVIMA“

Lokacija: Dostupno na HELP platformi za edukaciju Vijeća Evrope

Trajanje: 6 sati

Mjesto: online

Online kurs revidiran je tokom 2023. godine (prilagođen jezicima koji se koriste u BiH)

datum održavanja pripremnog sastanka: biće naknadno dogovoren

Ciljna grupa: novoimenovani sudije i tužioci, stručni saradnici i savjetnici

Metod: elektronsko učenje na daljinu uz tutora u trajanju od 6 sati.

Edukator: HELP tutor (edukator Vijeća Evrope iz Bosne i Hercegovine/Centra za edukaciju sudija i tužilaca)

Aktivnosti se realiziraju u okviru zajedničkog Programa Evropske unije i Vijeća Evrope "HELP in the Western Balkans"

23.2.E-UČENJE: „ OBRAZLOŽENJE SUDSKE PRESUDE “

Trajanje: 6 sedmica, **Mjesto:** online obuka

Datum održavanja pripremnog sastanka: prvi sastanak učesnika 2025 godine, start online kursa od . godine

Ciljna grupa: sudije i tužioci, stručni saradnici i savjetnici, pripravnici.

Metod: elektronsko učenje na daljinu uz tutora u trajanju od 4 sedmice.

Edukator: HELP tutor (edukator Vijeća Evrope iz Bosne i Hercegovine/Centra za edukaciju sudija i tužilaca)

23.3. HELP ONLINE KURS: KVALITET PRAVOSUĐA: RAD CEPEJ-A

Lokacija: Dostupno na HELP platformi za edukaciju Vijeća Evrope

Trajanje: 10 sati

Početak kursa: Inicijalni događaj – Februar 2025 godine

Broj polaznika: najmanje 20

Ciljna grupa: sudije, rukovodstvo sudova, tužioci, advokati, medijatori i organi izvršne vlasti

Metodologija: HELP tutor i samostalno učenje

Online kurs razvijen je tokom 2023. godine (prilagođen jezicima koji se koriste u BiH) i ima za cilj da predstavi osnovne alate i metodologije CEPEJ-a pravosudnoj zajednici, ali i široj javnosti. Kroz praktične vježbe, kurs prikazuje kako se određeni alati mogu koristiti u pravosudnim sistemima u cilju jačanja kvalitete i efikasnosti.

Kurs se sastoji od uvodnog i 7 suštinskih modula:

- 1) Uvod u rad CEPEJ-a
- 2) CEPEJ i mjerenje kvaliteta pravosuđa
- 3) Korisnici/e i kvalitet pravosuđa
- 4) Vremensko upravljanje sudskim postupcima
- 5) Digitalizacija pravosudnih procesa
- 6) Vještačka inteligencija i pravosuđe
- 7) Važnost kvaliteta pravosuđa u medijaciji

Aktivnost planirana u saradnji sa Vijećem Europe, kao zajednička aktivnost sa CEST-om RS-a u okviru Projekta „Evropska komisija za efikasnost pravosuđa (CEPEJ)-Jačanje kvaliteta i efikasnosti pravosuđa u Bosni i Hercegovini (BiHSEJ)“

23.5. E-UČENJE: „TRGOVINA LJUDIMA U SVRHU RADNE EKSPLOATACIJE“

Trajanje: 10 sedmica, u periodu februar - april 2024. Godine

Datum početka kursa:

Prije početka obuke planiran je i početni online sastanak tutorica i učesnika u sedmici od 04 – 08.03. Datum će biti blagovremeno potvrđen, a početak obuke planiran je za 11.03.2024. godine.

Mjesto: online

Broj učesnika: 20

Ciljna grupa: sudije i tužioc, stručni saradnici i savjetnici, inspektori rada, istražitelji

Metod: elektronsko učenje na daljinu uz tutora u trajanju do 10 sedmica.

Eduktor: HELP tutor (edukator Vijeća Evrope iz Bosne i Hercegovine/Centra za edukaciju sudija i tužilaca)

Aktivnosti se realiziraju u okviru projekta "Jačanje akcije protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini" a provodi ga Vijeće Evrope

23.6.E-UČENJE: „ OSNOVNA OBUKA O RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI “

Trajanje: 140 minuta, u periodu januar - decembar 2025

Mjesto: online obuka

Datum održavanja pripremnog sastanka: datum će biti naknadno određen o čemu će blagovremeno biti obaviješteni prijavljeni učesnici.

Ciljna grupa: sudije, tužioci kao i svi zaposleni u pravosuđu, uključujući nesudsko osoblje.

Metod: elektronsko učenje na daljinu, koje se sastoji od tri modula, a učesnicima će biti ponuđeni materijali za dalje čitanje, prezentacije sa temama kursa, kao i pitanja za provjeru znanja u okviru svakog modula.

Ciljevi osnovnog online treninga o rodnoj ravnopravnosti:

1. Upoznavanje učesnika/ca s osnovnim pojmovima rodne ravnopravnosti – definisanje pojmova pol i rod, kao i razlike između ovih pojmova; definisanje i objašnjenje pojmova rodnih uloga, rodnih identiteta, seksualne orijentacije i razgraničenje između ovih pojmova;
2. Omogućavanje dubljeg razumijevanja koncepta rodne ravnopravnosti, razloga zbog kojih je rodna ravnopravnost važna tema, odnosno kako se ovaj princip ostvaruje u praksi i do kakvih posljedica dovodi:
3. Upoznavanje učesnika/ca s rodnim stereotipima i predrasudama, kao uzrocima diskriminacije žena. Predstavljani su statistički podaci o tome kako žive žene i muškarci u BiH (zvanične državne statistike), koji su upoređeni sa stavovima koji o tome postoje u BiH društvu. Cilj je da učesnici/ce steknu znanja o tome kako rodni stereotipi i predrasude utiču na svakodnevni život žena i muškaraca u BiH;
4. Upoznavanje učesnika/ca s pojmom diskriminacije, posebno s diskriminacijom žena; razgraničavanje pojmova diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i mobinga;
5. Upoznavanje učesnika/ca s osnovnim pojmovima i podacima o nasilju prema ženama.

Edukatore: sudije i voditelji online modula AIRE Centra

Aktivnost je planirana kao zajednička CEST FBiH, CEST RS, u okviru saradnje sa AIRE Centrom iz Londona

24. EVROPSKA MREŽA ZA EDUKACIJU PRAVOSUĐA/EUROPEAN JUDICIAL TRAINING NETWORK (EJTN)

Evropska mreža za edukaciju pravosuđa (EJTN) predstavlja platformu i promotora obuke i razmjene iskustava između nosilaca pravosudnih funkcija u Evropi. EJTN zastupa interese preko 120 000 evropskih sudija, tužilaca te edukatora širom Evrope. Osnovana 2000. godine, sa oblastima interesovanja u građanskom, krivičnom i privrednom pravu, te jezičkim obukama i obukama o socijalnim pitanjima.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH status posmatrača stekao je 2010. godine, ali je saradnja intenzivirana tek 2016. godine.

Sudije i tužioci, stručni saradnici i savjetnici u sudovima i tužilaštvima u Bosni i Hercegovini, mogu uzeti učešće na sljedećim obukama:

- Kontinuirana obuka (online seminari) u skladu sa Godišnjim programom obuke EJTN-a koji se objavljuje na web stranici: <https://ejtn.eu/en/Catalogue/EJTNS-searchable-database/>.
- Studijske posjete (online) koje se organizuju za grupu učesnika različitih nacionalnosti Sudu Evropske unije (CJEU), Evropskom sudu za ljudska prava (ECtHR), Eurojustu, institucijama EU-a u Briselu, Agenciji Evropske unije za temeljna prava (FRA) i Haškoj konferenciji o međunarodnom privatnom pravu (HCCH), čime se korisnicima pruža uvid u funkcionisanje i postupke institucija domaćina.
- AIAKOS program (online) nudi jedinstvenu platformu za razmjenu iskustava budućim sudijama i tužiocima kako bi naučili i razmijenili mišljenja o različitim nacionalnim pravosudnim sistemima, potaknuli međusobno povjerenje i podigli njihovu svijest o evropskoj dimenziji njihova (budućeg) rada. Učešće u navedenom programu mogu uzeti stručni savjetnici i saradnici, te sudije i tužioci sa najviše dvije godine rada na poziciji sudije ili tužioca.

Prijave na navedene obuke se vrše isključivo putem Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH. Uslov za učešće je dobro poznavanje engleskog, njemačkog ili francuskog jezika obzirom da se od učesnika očekuje aktivno učešće u obukama, te prezentaciji nacionalne sudske prakse.

25. STUDIJSKE POSJETE I SEMINARI KOJI SE ODRŽAVAJU U INOZEMSTVU

U 2025. godini Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine imat će mogućnost da određeni broj sudija i tužilaca pozove na seminare koji će se održati u saradnji s partnerskim pravosudnim akademijama i organizacijama u inostranstvu.

Sudije i tužioci će o konkretnim aktivnostima biti obavješteni prije održavanja studijskih posjeta i seminara, kada Centar bude raspolagao konkretnim informacijama.

Prisustvo ovakvim edukacijama biće priznato kao obavezno stručno usavršavanje.

26. SAVJETOVANJA U SARADNJI CENTRA ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U FEDERACIJI BiH

Međunarodno Savjetovanje iz građanske oblasti	Tradicionalno savjetovanje iz građanske oblasti u organizaciji Sveučilišta u Mostaru	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Neum juni
Međunarodni naučni skup dani porodičnog prava	Savjetovanje iz porodičnog prava u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Mostar
Aktuelnosti pravne teorije i prakse	Tradicionalno savjetovanje iz građanske oblasti u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Zenica novembar

26. 1. ZAJEDNIČKA SAVJETOVANJA CENTARA ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U FEDERACIJI BiH, REPUBLICI SRPSKOJ I PRAVOSUDNE KOMISIJE BRČKO DISTRIKTA BiH u 2025. GODINI

ZAJEDNIČKA SAVJETOVANJA

AKTIVNOST	TEME/CILJ AKTIVNOSTI	CILJNA GRUPA I BROJ UČESNIKA	TRAJANJE	MJESTO ODRŽAVANJA I DATUM
Oktobarski pravnički dani	Savjetovanje u organizaciji Udruženja pravnika Republike Srpske i Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Banja Luka oktobar 2025
XVIII savjetovanje iz građanske oblasti	Tradicionalno savjetovanje iz građanske oblasti u organizaciji Udruženja sudija/sudaca u Republici Srpskoj	Prema prijavama organizatoru	3 dana	Jahorina oktobar 2025
XXI savjetovanje iz krivične oblasti	Tradicionalno savjetovanje iz krivične oblasti u organizaciji Udruženja sudija/sudaca u Federaciji BiH, zajedno sa Udruženjem sudija BiH, Udruženjem sudija RS, centrima za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji	Prema prijavama organizatoru	3 dana	Neum 02.-05.juni 2025

	BiH i RS, Udruženjem tužilaca BiH, Udruženjem tužitelja/tužilaca FBiH, Udruženjem tužilaca RS, advokatskim komorama FBiH i RS, te Pravosudnom komisijom Brčko distrikta BiH			
XVII savjetovanje tužilaca u Bosni i Hercegovini	Tradicionalno savjetovanje tužilaca u organizaciji i o trošku Udruženja tužitelja/tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Neum septembar 2025
VII Savjetovanje iz prekršajne oblasti	Uduženje sudija Republike Srpske i Federacije BiH	Prema prijavama organizatoru	2 dana	Bijeljina maj2025

PRIJAVNI OBRASCI ZA 2025. GODINU

- 1. Prijavni obrazac za sudije;**
- 2. Prijavni obrazac za tužioce;**
- 3. Prijavni list za specijalističke obuke**
- 4. Prijavni obrazac opći za sve;**
- 5. Prijavni obrazac za početnu obuku stručnih saradnika;**
- 6. Prijavni obrazac za obuku pripravnika**

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА - BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE - ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ –
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA
U 2025. GODINI – ZA SUDIJE

Ime i prezime sudije:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
Referat/predmet na kojem sudija radi:			
SUD:	ADRESA SUDA:		
Kontakt osoba suda:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2024. godini predsjednik suda prijavljuje

_____ sudiju na sljedeće aktivnosti:

Br.	Naziv aktivnosti	Trajanje	Mjesto i vrijeme održavanja

Predsjednik suda

NAPOMENA:

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine omogućit će svim sudijama i tužiocima da ispune svoje zakonske obaveze minimum 3 dana obavezne edukacije. Predsjednici suda i glavni tužiocima raspoređuju sudije i tužioce na seminare, ali mogu odrediti i osobu iz svog suda/tužilaštva koja će kontaktirati sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prijave sudija i tužilaca bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatrane.

BOSNA I HERCEGOVINA –БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE -ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ-
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

**PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA
U 2025. GODINI – ZA TUŽIOCE**

Ime i prezime tužioca:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
Referat/predmet na kojem tužilac radi:			
TUŽILAŠTVO:	ADRESA SUDA:		
Kontakt osoba tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2024. godini glavni tužilac prijavljuje

_____ tužioca na sljedeće aktivnosti:

Br.	Naziv aktivnosti	Trajanje	Mjesto i vrijeme održavanja

Glavni tužilac

NAPOMENA:

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine omogućit će svim tužiocima da ispune svoje zakonske obaveze minimum 3 dana obavezne edukacije. Glavni tužioci raspoređuju tužioce na seminare, ali mogu odrediti i osobu iz svog suda/tužilaštva koja će kontaktirati sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. Prijave sudija i tužilaca bez autorizacije glavnog tužioca neće biti razmatrane.

PROGRAM POČETNE OBUKE I PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA 2025. GODINU

**BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА - BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE - ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ –
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

**JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH**

**PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA
U 2025. GODINI**

Ime i prezime:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
Referat/predmet na kojem radi:			
SUD/TUŽILAŠTVO:	ADRESA:		
Kontakt osoba:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2025. godini predsjednik suda/glavni tužilac prijavljuje

_____ na sljedeće aktivnosti:

Br.	Naziv aktivnosti	Trajanje	Mjesto i vrijeme održavanja

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

Prijave bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatrane.

PRIJAVNI LIST ZA SPECIJALISTIČKE OBUKE U 2025. GODINI

Ime i prezime:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
Referat/predmet na kojem radi:			
SUD/TUŽILAŠTVO:	ADRESA:		
Kontakt osoba:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

Odabirom specijalističke obuke sudija/tužilac je prijavljen na cijeli program i sve planirane aktivnosti navedene specijalističke obuke u 2025. godini.

Potrebno je samo zaokružiti koju od specijalističkih obuka će sudija/tužilac pohađati tokom 2024. godine.

1. 9.1.- KOORDINACIONI SASTANCI TUŽILACA ZA MOLOJETNIKE
2. 9.2. SPECIJALISTIČKA OBUKA –SEKSUALNO ISKORISTAVANJE I ZLOSTAVLJANJE DJECE U DIGITALNOM OKRUŽENJU
3. 9.3. PROGRAM EDUKACIJE ZA STICANJE POSEBNIH ZNANJA I KONTINUIRANO USAVRŠAVANJE SUDIJA I TUŽILACA IZ OBLASTI DJEČJIH PRAVA, PRESTUPNIŠTVA MLADIH I NJIHOVE KRIVIČNOPRAVNE ZAŠTITE - Certificiranje
4. 9.4. SPECIJALISTIČKA OBUKA USAID PROJEKAT PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI - DRUGA GODINA OBUKE NOVE GRUPE SUDIJA I TUŽILACA PROGRAM SPECIJALISTIČKE OBUKE ZA SUDIJE I TUŽIOCE VISOKA KORUPCIJA
5. 9.5. SPECIJALISTIČKA OBUKA IZ OBLASTI FORENZIKE

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

Prijave bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatrane.

**PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA POČETNE OBUKE U 2025. GODINI – ZA
STRUČNE SARADNIKE I SAVJETNIKE**

Ime i prezime polaznika:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
Status polaznika:			
<ul style="list-style-type: none"> • Stručni savjetnik • Stručni saradnik 			
SUD/TUŽILAŠTVO:	ADRESA SUDA/TUŽILAŠTVA:		
Kontakt osoba suda/tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2025. godini predsjednik suda / glavni tužilac prijavljuje
_____ : za učešće u Programu početne obuke:

- 1. godina
  - 2. godina
  - 3. godina
- Nadoknada- godina i modul:

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

U skladu sa zakonima o centrima za edukaciju sudija i tužilaca Federacije BiH i Republike Srpske, prema uputstvima i pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća/savjeta BiH, a na osnovu odobrenog trogodišnjeg programa, centri organizuju početnu obuku za osobe koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca. Polaznicima koji uspješno završe program početne obuke centri dodjeljuju Uvjerenje o završenoj početnoj obuci. Ovaj program predviđa provođenje obuke kroz 4 modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da će stručnim saradnicima biti pružena obuka iz 12 modula.

PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE - OBUKA ZA PRIPRAVNIKE

Ime i prezime pripravnika:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
SUD/TUŽILAŠTVO:	ADRESA SUDA/TUŽILAŠTVA:		
Kontakt osoba suda/tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2025. godini predsjednik suda / glavni tužilac prijavljuje
 _____ : za učešće u obuci pripravnika:

- OBUKA ZA PRIPRAVNIKE U SUDOVIMA- PROJEKAT UNAPREĐENJA EFIKASNOSTI SUDOVA

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

Prijave bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatrane.